

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝัง
คุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1

ชั้นทอง นนดินอก

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
สิงหาคม 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ชั้นทอง นนดีนอก ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.ธนวิน ทองแพง)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.สมุทร ชำนาญ)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....ประธาน
(ดร.ธนวิน ทองแพง)

.....กรรมการ
(ดร.สมุทร ชำนาญ)

.....กรรมการ
(ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิชิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่... 1 ...เดือน... กันยายน... พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาจาก ดร.ชนวิน ทองแพง ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลักงานนิพนธ์ ดร.สมุทพร ชำนาญ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และ ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู กรรมการสอบงานนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่เป็นอย่างดี ตลอดจนระมัดระวังงาน ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษา ค้นคว้า ความรู้ และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำงานนิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ ดร.สถาพร พงศพิศกุล และนายสุทธิโรจน์ บุญชู ที่ได้กรุณาและอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่องานนิพนธ์เป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณครอบครัว ที่คอยให้กำลังใจและการสนับสนุนในการศึกษา ขอขอบคุณเพื่อน ๆ รวมถึงทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในงานนิพนธ์ฉบับนี้ ที่คอยให้ความร่วมมือช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจสำคัญอย่างยิ่งในการทำงานนิพนธ์ฉบับนี้ คุณค่าและความดีงามของงานนิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องตอบแทนพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ ให้ความช่วยเหลือ และได้มอบกำลังใจ ตลอดระยะเวลาในการทำงานนิพนธ์จนประสบความสำเร็จไปได้ด้วยดี

จันทร์ทอง นนตินอก

58990016: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา/ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม นักเรียน/ โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี/ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ชันทอง นนตินอก: ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 (THE RELATIONSHIP BETWEEN TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AND ETHIC OF STUDENT IN MOUNG CHONBURI DISTRICT SCHOOL UNDER CHONBURI THE OFFICE OF PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: ธนวิณ ทองแพง, กศ.ด. สมุทร ชำนาญ, กศ.ด. 125 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 254 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970) ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้สัดส่วนของครูโรงเรียนเป็นเกณฑ์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี จำนวน 32 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .49-.85 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .59-.84 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

58990016: MAJOR: EDUCATION ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATION ADMINISTRATION)

KEYWORDS: TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS/
COLTIVATION OF MARAL AND ETHIC OF STUDENT/ SCHOOLS IN MOUNG
CHONBURI DISTRICT/ THE CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE
AREA OFFICE 1.

KHANTHONG NONTEENOK: THE RELATIONSHIP BETWEEN
TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AND ETHIC OF
STUDENT IN MOUNG CHONBURI DISTRICT SCHOOL UNDER CHONBURI THE OFFICE OF
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1. ADVISORY COMMITTEE: TANAWIN
THONGRAENG, Ed.D., SAMOOT CHAMNAN Ed.D. 125 P. 2017.

The purpose of this research was to study The Relationship Between Transformational Leadership of School Administrators and Ethic of Student in Moug Chonburi District School under Chonburi The Office of Primary Educational Service Area Office 1. The sample selected for the study was teachers in Moug Chonburi district school under The Office of Primary Educational Service Area Office 1, enrolled in 2016 year. There are 254 teachers. The samples are selected by Krejcie and Morgan (1970) ; stratified random sampling. The research tools applied in this study was questionnaire of a five scaled rating type separated in 2 parts. Parts 1 was questionnaires about The Transformational Leadership of Administrators School in Moug Chonburi District 32 items. It has discrimination between .49-.85 and reliability is as .98. Parts 2 was questionnaires about Coltivation of Moral and Ethic of student School in Moug Chonburi District 40 items. It has discrimination between .59-.84 and reliability is as .98 The statistics used to measure data are mean ($\bar{X}$), standard deviation (SD) and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

Results

1. The Transformational Leadership of Administrators School in Moug Chonburi District under Chonburi The Office of Primary Educational Service Area Office 1 had high level from overall and individual.
2. Coltivation of Moral and Ethic of student School in Moug Chonburi District under Chonburi The Office of Primary Educational Service Area Office 1 had high level from overall and individual.
3. The Relationship Between Transformational Leadership of School Administrators and Ethic of Student in Moug Chonburi District School under Chonburi The Office of Primary Educational Service Area Office 1 had highlevel of the positive relationship by statistically significant as .01.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
คำถามการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
การจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1.....	11
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ.....	16
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง.....	17
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม.....	25
การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47
3 วิธีดำเนินงานวิจัย	54
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	54
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	78
สรุปผลการวิจัย.....	78
อภิปรายผล.....	82
ข้อเสนอแนะ.....	94
บรรณานุกรม.....	97
ภาคผนวก.....	105
ภาคผนวก ก.....	106
ภาคผนวก ข.....	110
ภาคผนวก ค.....	120
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	125

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	55
2	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การประถมศึกษา เขต 1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม และรายด้าน.....	61
3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การประถมศึกษา เขต 1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์.....	62
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การประถมศึกษา เขต 1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ.....	63
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การประถมศึกษา เขต 1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกระตุ้นทางปัญญา.....	64
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การประถมศึกษา เขต 1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล.....	66
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม นักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 โดยรวม และรายด้าน.....	67
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม นักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านรักษาดี ศาสน์ กษัตริย์.....	68

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม นักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต.....	69
10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม นักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านการมีวินัย.....	70
11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม นักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านการใฝ่เรียนรู้.....	71
12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม นักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านอยู่อย่างพอเพียง.....	72
13	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม นักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน.....	73
14	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม นักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านรักความเป็นไทย.....	74
15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม นักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านมีจิตสาธารณะ.....	75
16	ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1.....	76
17	ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษา.....	121

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
18	ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม นักเรียน.....	122
19	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา.....	123
20	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการปลูกฝัง คุณธรรมจริยธรรมนักเรียน.....	124

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2 ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม ระบุจิตลักษณะ 8 ประการ.....	36

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ประเทศไทยจะยังคงประสบภาวะแวดล้อม และบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากภายใน และภายนอกประเทศ อาทิ กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรี ความท้าทายของเทคโนโลยีใหม่ ๆ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรง ประกอบกับสถานการณ์ด้านต่าง ๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของประเทศ ในปัจจุบันที่ยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหาผลิตภาพการผลิต ความสามารถในการแข่งขัน คุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นต้น ทำให้การพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 จึงจำเป็นต้องยึดกรอบแนวคิด และหลักการในการวางแผนที่สำคัญ ดังนี้ 1) การน้อมนำ และประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม 3) การสนับสนุน และส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศ และ 4) การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2558, หน้า 1)

จากความสำคัญดังกล่าวของผู้บริหาร โรงเรียน จะเห็นได้ว่าผู้บริหารโรงเรียนจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงาน เพราะผู้บริหารถือเป็นผู้นำหลักของโรงเรียนในยุคปฏิรูปการศึกษาที่จะส่งผลให้ประสบความสำเร็จ ผู้บริหารต้องรู้จักวิธีการดึงผู้ร่วมงานเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ผู้นำต้องมีลักษณะดังนี้คือจะต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ (Vision) คือ สามารถกำหนดหรือสร้างภาพความสำเร็จขององค์กรในอนาคต สามารถสื่อความหมายของวิสัยทัศน์ให้ผู้ร่วมงานเข้าใจในองค์กรเข้าใจตรงกัน โดยต้องโน้มน้าวให้ทุกคนในองค์กรหรือสถานศึกษายอมรับวิสัยทัศน์ หรือภาพความสำเร็จนั้น เกิดจากความคิดของทุกคนมิใช่เกิดจากผู้นำ หรือผู้บริหารการศึกษา แต่เพียงฝ่ายเดียว แต่จะต้องเกิดจากทุกฝ่ายในโรงเรียนที่มีภาวะผูกพัน และมีความมุ่งมั่น คือ ต้องไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่จะขัดขวางต่อความพยายามหรือต่อการทำงานเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่กำหนด (กอบศักดิ์ มุลมัย, 2554, หน้า 2-3)

ดังนั้นผู้บริหารที่อยู่ในฐานะผู้นำจะต้องมีบทบาทในการนำทาง และจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา และพยายามดึงเอาความสามารถของผู้ใต้บังคับบัญชามานำมาบูรณาการเข้ากับจุดประสงค์ขององค์กร ความเป็นผู้นำเป็นคุณลักษณะที่สำคัญยิ่งของผู้บริหาร ความเป็นผู้นำเป็นกระบวนการทำงาน ร่วมกับบุคคลอื่น ๆ เพื่อแสดงเป้าหมายร่วมกัน เพื่อสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย ถ้าผู้บริหารปราศจากความสามารถในการที่จะเป็นผู้นำบุคคลอื่นแล้ว ผู้บริหารไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพแน่นอน ดังนั้น ภาวะผู้นำจึงเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นในการบริหารงาน ความสามารถที่ผู้นำจะนำอย่างมีประสิทธิภาพถือเป็นกุญแจที่สำคัญที่ทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพด้วย (ภูติศ ควระงษ์, 2555, หน้า 1)

ปัญหานักเรียนนักศึกษาขบถทำร้ายเพราะไม่พอใจฝ่ายตรงข้ามด้วยเหตุผลเพียงเล็กน้อย แต่รุนแรงถึงขั้นใช้อาวุธร้ายแรงมาประหารชีวิต ทิ้งมีด ปืน และระเบิด จนทำให้การก่อเหตุแต่ละครั้งมีผู้บาดเจ็บ และเสียชีวิตครั้งละหลาย ๆ คน โดยที่ผู้กระทำผิดไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายบ้านเมือง และสำนึกในบาปบุญคุณโทษ ได้สร้างความสูญเสียทั้งเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศชาติเป็นอันมาก ทำลายระบบคุณธรรม จริยธรรม ต้องใช้งบประมาณ และบุคลากรจำนวนมากในการเยียวยารักษาผู้กระทำผิดให้กลับตัวเป็นพลเมืองดี นับเป็นปัญหาสังคมที่วิกฤตที่รัฐจะต้องเร่งดำเนินการแก้ไขโดยด่วน คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจ ด้านการสร้างระบบเพื่อแก้ปัญหาความรุนแรงในสถานศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556, หน้า 1)

การศึกษาจึงมุ่งพัฒนาคนไทยเป็นคนดี เก่ง มีความสุข มีความรู้เชิงวิชาการ และสมรรถนะทางวิชาชีพ ใฝ่เรียนรู้ แสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีสุขภาพทั้งกาย และใจที่สมบูรณ์ สามารถประกอบอาชีพ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นเป้าหมาย และฐานหลักของการพัฒนาประเทศ ปลูกฝังและเสริมสร้างให้ผู้เรียน มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึก และความภูมิใจในความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553, หน้า 10-11)

การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมให้กับเยาวชนกระทรวงศึกษาธิการได้เร่งปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้มุ่งมั่นที่จะขยายโอกาสทางการศึกษาของประชาชนให้กว้างขวาง และทั่วถึงคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับเสริมสร้างความตระหนักสำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพัฒนาคน โดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ และเชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัวสถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษากลุ่มเป้าหมายแรกที่สำคัญของกระทรวงศึกษาธิการ คือ ผู้เรียน นิสิต นักศึกษา

ในสถานศึกษาประมาณ 15 ล้านคน ซึ่งถ้าทำได้ดีกับเด็ก และเยาวชนในสถานศึกษาก็จะขยายผลไปสู่สังคมในวงกว้างผ่านตัวผู้เรียนนักศึกษาด้วย นอกจากนี้ ยังมีประชาชนที่อยู่ในการศึกษานอกระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผ่านกระบวนการการศึกษา (อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา, 2550, หน้า 21)

การพัฒนา และส่งเสริมคุณธรรมให้กับผู้เรียนจึงเป็นสิ่งจำเป็นและควรกระทำอย่างยิ่ง เป็นกระบวนการที่ต้อง กระทำอย่างต่อเนื่อง การที่จะพัฒนาส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ต้องกระทำทั้งด้านวัตถุ และด้านจิตใจไปพร้อม ๆ กัน จึงจะเกิดผลดี เพราะคุณธรรมเป็นรากฐานแห่งความเจริญรุ่งเรืองมั่นคง สงบสุขของบุคคล และประเทศชาติ การจัดการศึกษาจึงเป็นองค์ประกอบในการช่วยพัฒนา และส่งเสริมคุณธรรมที่พึงประสงค์ให้กับผู้เรียน การศึกษาที่พึงประสงค์จะต้องเป็นการจัดการศึกษาที่เสริมสร้างชีวิตและสังคมให้ดีขึ้น โดยกลมกลืนกับธรรมชาติ ส่วนหนึ่งของความรู้ ความเข้าใจที่จะนำมาใช้แก้ปัญหา และเสริมสร้างสังคมดีขึ้นก็คือ ความรู้ ความเข้าใจในคุณธรรม ดังนั้น การจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องคำนึงถึงทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาควบคู่กันด้วย เพราะถ้าผู้เรียนมีความรู้สูงแต่ขาดความเจริญทางด้านจิตใจก็จะทำให้เกิดปัญหา บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนในการส่งเสริมคุณธรรมผู้เรียนว่ามีบทบาทสำคัญเพียงใด (บุญพริษฐ์ เหลืองอุ่มพล, 2558, หน้า 1-2)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ปี (พ.ศ. 2559-2562) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณภาพ และมาตรฐานระดับสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย บริหารจัดการภายใต้หลักธรรมาภิบาล มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และมีทักษะตามศตวรรษที่ 21 ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรและค่านิยมหลัก 12 ประการ เน้นนักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม รักความเป็นไทย ห่างไกลยาเสพติด มีคุณลักษณะ และทักษะทางสังคมที่เหมาะสม และมีการส่งเสริมและพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน พัฒนาระบบ และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมภายใต้หลักธรรมาภิบาล โดยเน้นให้ครูได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ และทักษะในการสื่อสารมีสมรรถนะในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการบริหารงานทุกด้านให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล โรงเรียนที่ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพภายนอก และที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ จะได้รับ

การแก้ไข ช่วยเหลือ นิเทศ ติดตาม และประเมินผล โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทำหน้าที่ สนับสนุน และเป็นผู้ประสานงานหลัก ให้โรงเรียนทำแผนพัฒนาเป็นรายโรงเรียนร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1, 2559, หน้า 34-36)

จากความเป็นมา และความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 1 เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข พัฒนาภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารสถานศึกษาและการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนอันจะส่งผล ให้นักเรียนมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลตามเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

คำถามการวิจัย

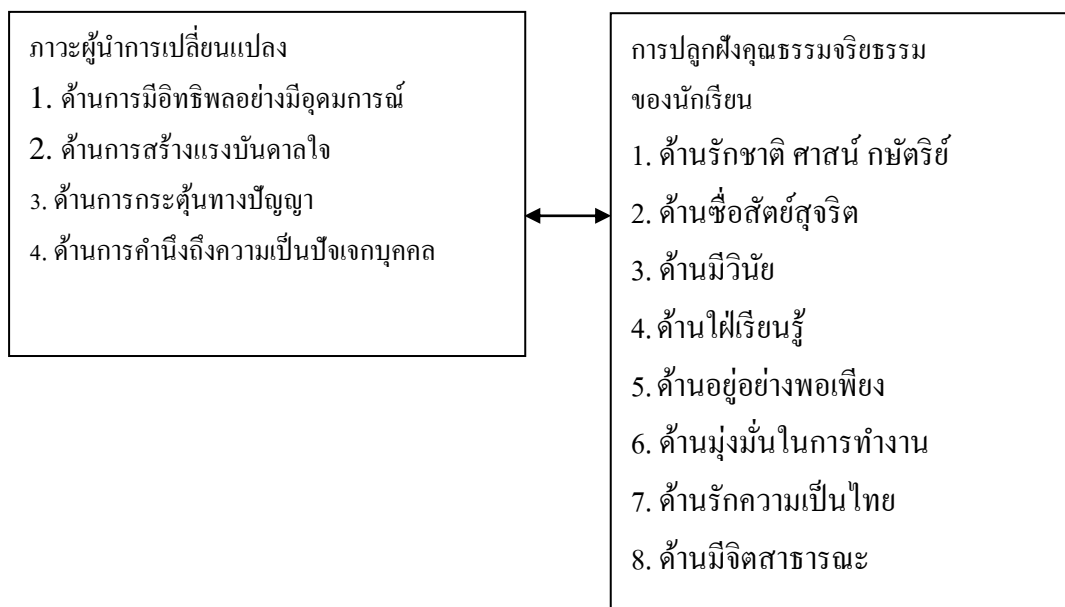
1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 อยู่ในระดับใด
2. การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 อยู่ในระดับใด
3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ตามทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ Bass and Avolio (1990, p. 2) ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 3) ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และ 4) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ส่วนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ใช้แนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 5) 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านรักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ 2) ด้านซื่อสัตย์สุจริต 3) ด้านมีวินัย 4) ด้านใฝ่เรียนรู้ 5) ด้านอยู่อย่างพอเพียง 6) ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน 7) ด้านรักความเป็นไทย และ 8) ด้านมีจิตสาธารณะ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยเฉพาะผู้นำโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ดังนี้

1. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมุ่งพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อการบริหารงานให้สอดคล้องกับผลสำเร็จของสถานศึกษา
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการพัฒนาปัญหาโดยใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะส่งผลต่อการปลูกคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดฝึกอบรม และพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตามแนวคิดโมเดลภาวะผู้นำแบบเต็มรูปแบบของ Bass and Avolio (1990, p. 2) องค์กรประกอบ 4 ประการ ได้แก่ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้นทางปัญญา และ 4) การคำนึงถึงความจำเป็นปัจเจกบุคคล และการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 8 ด้าน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 5) ได้แก่ 1) รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ

2. ขอบเขตด้านประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ครู โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 750 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2559 โดยใช้ตารางคำนวณการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 254 คน ใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดของโรงเรียนเป็นเกณฑ์

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง องค์ประกอบพฤติกรรมเฉพาะ 4 ประการ ได้แก่

3.1.1 ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

3.1.2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ

3.1.3 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา

3.1.4 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

3.2 การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 8 ด้าน ได้แก่

3.2.1 ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

3.2.2 ด้านซื่อสัตย์สุจริต

3.2.3 ด้านมีวินัย

3.2.4 ด้านใฝ่เรียนรู้

3.2.5 ด้านอยู่อย่างพอเพียง

3.2.6 ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน

3.2.7 ด้านรักความเป็นไทย

3.2.8 ด้านมีจิตสาธารณะ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง ระดับพฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน ในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 แสดงให้เห็น ในการจัดการ หรือการบริหารงาน เป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ตาม และผู้ร่วมงาน โดยการเปลี่ยนสภาพ หรือเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานให้สูงขึ้นกว่าความพยายาม ที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานไปสู่ระดับที่สูงขึ้น และมีศักยภาพมากขึ้น ทำให้ เกิดความตระหนักรู้ในภารกิจ และวิสัยทัศน์ของกลุ่ม จูงใจให้ผู้ร่วมงานมองไกลเกินกว่าความสนใจ ของพวกเขาไปสู่ประโยชน์ของกลุ่มหรือสังคม ซึ่งกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงาน จะกระทำโดยผ่านองค์ประกอบพฤติกรรมเฉพาะ 4 ประการ คือ

1.1 ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ พฤติกรรมที่ผู้นำประพฤติตัวเป็นแบบอย่าง เป็นที่ยกย่อง เคารพนับถือ ศรัทธา ไว้วางใจ และทำให้ผู้ตามเกิดความภาคภูมิใจเมื่อร่วมงานกัน โดยผู้นำจะมีการประพฤติตนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น เสียสละเพื่อประโยชน์ของกลุ่ม

เน้นความสำคัญในเรื่องค่านิยม ความเชื่อและการมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีความมั่นใจที่จะเอาชนะอุปสรรค มีความสามารถในการจัดการหรือควบคุมอารมณ์ตนเอง มีศีลธรรมและจริยธรรม

1.2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ พฤติกรรมของผู้นำที่แสดงออกโดยการสื่อสารให้ผู้ตามทราบถึงความคาดหวังที่สูงของผู้นำที่มีต่อผู้ตาม ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดแรงจูงใจภายในไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน แต่อุทิศตนเพื่อกลุ่ม มีการให้กำลังใจผู้ร่วมงาน มีการกระตุ้นผู้ร่วมงานให้ตระหนักถึงสิ่งสำคัญยิ่งขององค์กร โดยการสร้างแรงจูงใจภายในให้กับผู้ร่วมงาน มีการสร้างเจตคติที่ดี และการคิดในแง่บวก ผลงานนั้นจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จึงจะทำให้องค์กรเจริญก้าวหน้าประสบความสำเร็จได้

1.3 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา พฤติกรรมของผู้นำที่มีการกระตุ้นผู้ตามให้ตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน ทำให้ผู้ตามมีความต้องการหาแนวทางใหม่ ๆ มาแก้ปัญหาในหน่วยงาน เพื่อหาข้อสรุปใหม่ที่ดีกว่าเดิม เพื่อทำให้เกิดสิ่งใหม่และสร้างสรรค์ โดยผู้นำมีการคิดและการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จูงใจให้ผู้ร่วมงานเป็นผู้คิดวิเคราะห์ใหม่ ส่งเสริมให้ผู้ตามแสวงหาทางออก และวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง

1.4 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล พฤติกรรมของผู้นำที่ให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคล ทำให้ผู้ตามรู้สึกมีคุณค่า มีความสำคัญ และเป็นที่ยกย่องของผู้ตามแต่ละคน โดยคำนึงถึงความแตกต่าง ผู้นำจะมีพฤติกรรมเป็นพี่เลี้ยงสอน และให้คำแนะนำและส่งเสริมพัฒนาผู้ร่วมงานให้พัฒนาดตนเอง มีการกระจายอำนาจโดยการมอบหมายงานให้ผู้ร่วมงาน โดยผู้นำมีความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล และมีเทคนิคการมอบหมายงานที่ดี

2. การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ข้อ ได้แก่

2.1 ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ ชำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย ศรัทธา ยึดมั่นในศาสนา และเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

2.2 ด้านซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง การประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสม และตรงต่อความเป็นจริง ประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา ทั้งกาย วาจา ใจ ต่อตนเองและผู้อื่น ยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติปฏิบัติตนให้ตั้งมั่นในคุณงามความดี

2.3 ด้านมีวินัย หมายถึง การยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม การควบคุมความประพฤติให้ถูกต้อง และเหมาะสมกับบรรยามารยาท ข้อบังคับ ข้อตกลง กฎหมาย และศีลธรรมการรู้จักควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติ

ตามข้อตกลง ข้อบังคับ ระเบียบแบบแผน และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม ย่อมนำมาซึ่งความสงบสุขในชีวิตของตน ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคมและประเทศชาติ

2.4 ด้านใฝ่เรียนรู้ หมายถึง ความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เป็นความปรารถนาของบุคคลเพื่อการเรียนรู้และความเจริญก้าวหน้า และถ่ายทอดเผยแพร่องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าให้แก่ผู้อื่น

2.5 ด้านอยู่อย่างพอเพียง หมายถึง การดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข คำนึงถึงฐานะ และเศรษฐกิจ คิดก่อนใช้จ่ายตามความเหมาะสม รู้จักการเพิ่มพูนทรัพย์ ด้วยการเก็บและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ดูแลรักษานูรณ์ทรัพย์ของตนเอง มีการเก็บออมเงินไว้ตามสมควร

2.6 ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง ความตั้งใจและรับผิดชอบในการทำหน้าที่การงาน ด้วยความเพียรพยายาม อดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย การประกอบอาชีพที่สุจริตอย่างกระตือรือร้น และตั้งใจจริงให้สำเร็จ ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก หรืออุปสรรคที่เกิดขึ้น

2.7 ด้านรักความเป็นไทย หมายถึง ความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และเกิดความตระหนักว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทย มีความเข้าใจ และเห็นคุณค่าเอกลักษณ์ที่ดีของไทย เห็นคุณค่า ร่วมอนุรักษ์ สืบทอดภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรม ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

2.8 ด้านมีจิตสาธารณะ หมายถึง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคม ด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้น โดยไม่หวังผลตอบแทน ตระหนักในสิทธิหน้าที่ และความรับผิดชอบที่จะสร้างสรรค์สังคมส่วนรวมของคนสามัญ พลเมืองที่ลูกเรือกร้องการมีส่วนร่วม และต้องการที่จะจัดการดูแลกำหนดชะตากรรมของตนและชุมชน การมีจิตที่คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อเรื่องของส่วนรวม

3. การปลูกฝัง หมายถึง การเป็นผู้ประพฤติและเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นเป็นสิ่งที่ต้องปลูกฝังให้เยาวชน

4. คุณธรรม หมายถึง ความดีงามที่ถูกปลูกฝังขึ้นในจิตใจ มีความกตัญญู ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ สามัคคี มีวินัย มีน้ำใจ และ เป็นสุภาพชน เป็นต้น จนเกิดจิตสำนึกที่ดี รู้สึกรับผิดชอบ ชั่ว ดี เกรงกลัวต่อการทำความชั่ว โดยประการต่าง ๆ เมื่อจิตเกิดคุณธรรมขึ้นแล้ว จะทำให้เป็นผู้มีจิตใจดี และคิดแต่สิ่งที่ดี จึงได้ชื่อว่า “เป็นผู้มีคุณธรรม”

5. จริยธรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติ การกระทำดี ตามคุณธรรมที่มีอยู่ในจิตใจ ปรากฏเป็นความดีงาม ทั้งทางกาย ทางวาจา และทางใจ เมื่อความดีงาม มีความกตัญญู ขยัน

ประหยัด ชื่อสัตย์ สามัคคี มีวินัย มีน้ำใจ และเป็นสุภาพชน เป็นต้น ถูกแสดงออกทางจรรยา มารยาท การประพฤติปฏิบัติและการกระทำที่ดีตามคุณธรรมที่มีในจิตใจนั้น จึงได้ชื่อว่า “เป็นผู้มีจริยธรรม”

6. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชายหญิงที่กำลังศึกษาในโรงเรียนอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2559

7. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 37 โรงเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำและการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่นักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. การจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ
3. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
4. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม
5. การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 (2559, หน้า 34-37) ได้กำหนดทิศทางการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 โดยได้ยึดแนวนโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษา ดังนี้

นโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีงบประมาณ พ.ศ.

2559

จากนโยบายดังกล่าวข้างต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต1 จึงได้กำหนดทิศทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ปี (พ.ศ. 2559-2562) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ดังต่อไปนี้

วิสัยทัศน์

การศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย
บริหารจัดการภายใต้หลักธรรมาภิบาล

พันธกิจ

1. ส่งเสริม สนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และมีทักษะตามศตวรรษที่ 21
2. ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และค่านิยมหลัก 12 ประการ
3. ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
4. พัฒนาระบบและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมภายใต้หลักธรรมาภิบาล

ค่านิยม

“มุ่งมั่นความสุขเปิดใจเครือข่ายเป็นหนึ่งใน”

CHON 1

C = Commitment: มุ่งมั่น

H = Happiness: ความสุข

O = Open mind: เปิดใจ

N = Network: เครือข่าย

1: เป็นหนึ่ง

เป้าประสงค์

1. นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนมีพัฒนาการเหมาะสมตามวัยและมีคุณภาพ
2. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและเสมอภาค
3. นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรและค่านิยมหลัก 12 ประการ
4. ครูและบุคลากรทางการศึกษาสมรรถนะและวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ และมีความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน
5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 และสถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพภายใต้หลักธรรมาภิบาล

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับก่อนประถมศึกษา และระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาให้ทั่วถึงครอบคลุมผู้เรียนให้ได้รับ
โอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพและมีคุณภาพ

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถจัดการเรียนรู้
ได้อย่างเต็มศักยภาพ

กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
และสถานศึกษา

จุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้กำหนดจุดเน้นการดำเนินงาน
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 จุดเน้นด้านผู้เรียน

1.1 นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญสู่มาตรฐานสากลดังต่อไปนี้

1.1.1 นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาามีพัฒนาการด้านร่างกายอารมณ์จิตใจ
และสติปัญญาที่สมดุลเหมาะสมกับวัยและเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข

1.1.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
จากการทดสอบระดับชาติ (O-NET) กลุ่มสาระหลักเพิ่มขึ้น เฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 3

1.1.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถด้านภาษา อ่านออก เขียนได้
ด้านคำนวณ และด้านการใช้เหตุผลที่เหมาะสม

1.1.4 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้รับการส่งเสริมให้มีแรงจูงใจสู่อาชีพ
ด้วยการแนะแนวทั้งโดยครูและผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ (ผู้ประกอบการ ศิษย์เก่า สถานประกอบการ)
และได้รับการพัฒนาความรู้ทักษะที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพสุจริตในอนาคต

1.1.5 นักเรียนมีทักษะชีวิต ทักษะการคิดวิเคราะห์คิดสร้างสรรค์และทักษะ
การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์อย่างน้อย 2 ภาษา ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเป็นเครื่องมือ
ในการเรียนรู้เหมาะสมตามช่วงวัย

1.2 นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมรักความเป็นไทยห่างไกลยาเสพติดมีคุณลักษณะ
และทักษะทางสังคมที่เหมาะสม

1.2.1 นักเรียนระดับประถมศึกษาไปเรียนไฝ่ดี และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

1.2.2 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีทักษะการแก้ปัญหาและอยู่อย่างพอเพียง

1.3 นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาเต็มศักยภาพ เป็นรายบุคคลด้วยรูปแบบที่หลากหลาย

1.3.1 เด็กพิการได้รับการพัฒนาศักยภาพเป็นรายบุคคลด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ตามหลักวิชา

1.3.2 เด็กด้อยโอกาสและเด็กในพื้นที่พิเศษได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรและอัตลักษณ์แห่งตน

1.3.3 นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ได้รับการส่งเสริมให้มีความเป็นเลิศ ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีพื้นฐานทางวิศวกรรมศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษา กีฬา ดนตรี และศิลปะ

1.3.4 นักเรียนที่เรียนภายใต้การจัดการศึกษาโดยครอบครัวสถานประกอบการ บุคคลองค์กรวิชาชีพองค์กรเอกชน องค์กรชุมชน และองค์กรสังคมอื่นและการศึกษาทางเลือก ได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน

1.3.5 เด็กกลุ่มที่ต้องการการคุ้มครองและช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษได้รับการคุ้มครอง และช่วยเหลือเยียวยาด้วยรูปแบบที่หลากหลาย

1.3.6 เด็กวัยเรียนในถิ่นทุรกันดารได้รับการศึกษาและพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ตลอดชีวิต

ส่วนที่ 2 จุดเน้นด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.1 ครูได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ และทักษะในการสื่อสารมีสมรรถนะ ในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.1 ครูได้รับการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอน การสอนคิดแบบต่าง ๆ และการวัดประเมินผลให้สามารถพัฒนาและประเมินผลนักเรียนให้มีคุณภาพตามศักยภาพเป็นรายบุคคล

2.1.2 ครูสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศ และการสื่อสารอย่างเหมาะสม

2.1.3 ครูได้รับการนิเทศอย่างกัลยาณมิตร โดยสำนักงานเขตพื้นที่ผู้บริหารสถานศึกษา และครูทั้งในโรงเรียนระหว่าง โรงเรียนหรือภาคส่วนอื่น ๆ ตามความพร้อมของโรงเรียน

2.1.4 ครูสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และทุกภาคส่วน ให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้

2.1.5 ครูจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเป็นประชาคมอาเซียน

2.1.6 ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีจิตวิญญาณของความเป็นครู การเป็นครูมืออาชีพและยึดมั่นในจรรยาบรรณของวิชาชีพ

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารงานทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

2.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษามีขวัญกำลังใจในการทำงาน

2.4 องค์กรคณะบุคคลและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องวางแผนและสรรหาครู และบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและสังคม

ส่วนที่ 3 จุดเน้นด้านการบริหารจัดการ

3.1 สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ บริหารจัดการ โดยมุ่งเน้นการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และมีความรับผิดชอบ ต่อผลการดำเนินงาน

3.1.1 โรงเรียนที่ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพภายนอก และที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศได้รับการแก้ไข ช่วยเหลือ นิเทศ ติดตาม และประเมินผล โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุน และเป็นผู้ประสานงานหลัก ให้โรงเรียนทำแผนพัฒนาเป็นรายโรงเรียนร่วมกับผู้ปกครองชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ โดยใช้มาตรฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3.1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พัฒนาระบบช่วยเหลือ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การบริหารจัดการงบประมาณที่มีประสิทธิภาพอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

3.1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชิงรุกเยี่ยมโรงเรียนที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงขึ้น อัตราการออกกลางคันลดลง มีพฤติกรรมเสี่ยงลดลงอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

3.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนา คุณภาพการศึกษา

3.2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.2.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาส่งเสริมการระดมทรัพยากร ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ตามกลยุทธ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 มีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพิ่ม โอกาสให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง การพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา ระบบการบริหารจัดการสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้ เดิมตามศักยภาพและมีคุณภาพมากที่สุด

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

ความหมายของภาวะผู้นำ ได้มีผู้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้หลากหลายและแตกต่างกัน ซึ่ง Yuki, G. A. (1989, p. 3) ได้กล่าวถึง สาเหตุที่ความหมายของภาวะผู้นำมีหลากหลายและแตกต่างกัน ก็เนื่องจากขอบเขตเนื้อหาและความสนใจในภาวะผู้นำในการศึกษาของนักวิจัยแตกต่างกัน ในที่นี้จึงขอนำเสนอให้ศึกษาดังต่อไปนี้

Stogdill (1974, p. 411) ภาวะผู้นำ คือ ความริเริ่มและธำรงไว้ซึ่งโครงสร้างของความคาดหวังและความสัมพันธ์ระหว่างกันของสมาชิกของกลุ่ม

McFarland (1979, p. 303) ภาวะผู้นำ คือ ความสามารถที่จะชี้แนะ สั่งการ หรืออำนวยความสะดวกหรือมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้อื่นเพื่อให้มุ่งไปสู่จุดหมายที่กำหนดไว้

Mitchell and Larson (1987, p. 435) ภาวะผู้นำ เป็นกระบวนการที่บุคคลใช้อิทธิพลต่อกลุ่มเพื่อให้บรรลุความต้องการของกลุ่ม หรือจุดมุ่งหมายขององค์การ

Koontz and Wehrlich (1988, p. 437) ภาวะผู้นำเป็นเรื่องของศิลปะของการใช้อิทธิพลหรือกระบวนการใช้อิทธิพลต่อบุคคลอื่น เพื่อให้เขามีความเต็มใจ และกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานจนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของกลุ่ม

Stoner and Freeman (1989, p. 459) ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการของการชี้แนะและอิทธิพลต่อกิจกรรมต่าง ๆ ของสมาชิกของกลุ่ม

Yuki, G. A. (1989, p. 2) ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมส่วนตัวของบุคคลคนหนึ่งที่จะชักนำกิจกรรมของกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

DuBrin (1998, p. 2) ภาวะผู้นำ หมายถึง เป็นความสามารถที่จะสร้างความเชื่อมั่นและให้การสนับสนุนบุคคลเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ

Nelson and Quick (1997, p. 346) ให้ความหมายของภาวะผู้นำ (Leadership) ว่า หมายถึง กระบวนการในการแนะแนวและนำทางพฤติกรรมของคนในสภาพของการทำงาน

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำคือกระบวนการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือมากกว่าพยายามใช้อิทธิพลของตนหรือกลุ่มตน กระตุ้น ชี้นำ ผลักดันให้บุคคลอื่น หรือกลุ่มบุคคลอื่น มีความเต็มใจ และกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ ตามต้องการ โดยมีความสำเร็จของกลุ่ม หรือองค์การ เป็นเป้าหมาย

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ความหมายของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติและสมมุติฐานของสมาชิกในองค์การ สร้างความผูกพันในการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ที่สำคัญขององค์การ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวข้องกับอิทธิพลของผู้นำที่มีต่อผู้ตาม แต่อิทธิพลนั้นเป็นการให้อำนาจแก่ผู้ตามให้กลับกลายมาเป็นผู้นำ และผู้ที่เปลี่ยนแปลงหน่วยงานในกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงองค์การ ดังนั้นภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงได้รับการมองว่าเป็นกระบวนการที่เป็นองค์รวม และเกี่ยวข้องกับการดำเนินการของผู้นำในระดับต่าง ๆ ในหน่วยย่อยขององค์การ (Mushinsky, 1997, p. 373)

ตามแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน มีการให้ความหมายของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงไว้แตกต่างกัน ซึ่งอาจจะสรุปความหมายของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงได้ดังนี้ เช่น

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 7) ให้ความหมายภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงไว้ว่าเป็นการให้ความสำคัญของผู้ร่วมงานและผู้ตาม ให้มองเห็นงานในแง่มุมใหม่โดยมีการสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา หรือการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยผู้นำจะยกระดับวุฒิภาวะและอุดมการณ์ของผู้ตาม กระตุ้น ชี้นำ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาความสามารถของผู้ตามและผู้ร่วมงาน ไปสู่ระดับความสามารถที่สูงขึ้น มีศักยภาพมากขึ้นนำไปสู่การบรรลุถึงผลงานที่สูงขึ้น

กนกวรรณ วิเชียรเขต (2551, หน้า 28-29) ให้ความหมายภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงไว้ว่า ระดับพฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงให้เห็นในการจัดการหรือการทำงานที่เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง เป็นผลให้การปฏิบัติงานเกินความคาดหวัง พัฒนาความสามารถและศักยภาพไปสู่ระดับที่สูงขึ้น โดยผู้บริหารแสดงบทบาททำให้ผู้ร่วมงานรู้สึกไว้วางใจ ตระหนักรู้ภารกิจ และวิสัยทัศน์ ความจงรักภักดี และจงใจให้ผู้ร่วมงานมองไกลเกินกว่าความสนใจของตน ซึ่งนำไปสู่การบรรลุประสิทธิผลขององค์การ

ขวัญชัย จะเกรง (2551, หน้า 17-18) ให้ความหมายภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงไว้ว่า ระดับพฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงให้เห็นในการจัดการหรือการทำงานที่เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลง กระตุ้นความพยายามของผู้ร่วมงานให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวังเป็นผลให้การปฏิบัติงานเกินกว่าความคาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานไปสู่ระดับที่สูงขึ้น และมีศักยภาพมากขึ้น โดยผู้บริหารแสดงบทบาท ทำให้ผู้ร่วมงานรู้สึกไว้วางใจ ตระหนักรู้ในภารกิจ และวิสัยทัศน์ มีความจงรักภักดีและเป็นแรงบันดาลใจให้ผู้ร่วมงานมองไกลเกินกว่าความสนใจของตนเอง เพื่อนำไปสู่ประโยชน์ขององค์การมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

ไมตรี คงนุกูล (2553, หน้า 31) ให้ความหมายภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงไว้ว่า ผู้ที่มีภาวะผู้นำในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงว่ามีความรู้ ความสามารถ ความรับผิดชอบ เป็นผู้ที่ทำให้คำมั่นสัญญาอย่างเปิดเผย เป็นผู้มีจิตใจเป็นกลาง มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาและบริหารเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์การอย่างสร้างสรรค์และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นผู้ริเริ่มวิสัยทัศน์ มีความเชื่อในการเรียนรู้ของนักเรียนว่าเป็นความสำคัญสูงสุดของสถานศึกษาสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเห็นคุณค่าและสร้างสัมพันธภาพที่ดี สื่อสารเป็น และให้การรับฟังอย่างทั่วถึง ทำการเปลี่ยนแปลงโดยแสดงออกด้วยพฤติกรรมเชิงรุก กล้าตัดสินใจ กล้าเสี่ยง

ฉันทยานุช สุธชาติ (2553, หน้า 28) ให้ความหมายภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงไว้ว่า ระดับพฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงให้เห็นในการจัดการหรือการทำงานที่เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลง ความพยายามของผู้ร่วมงานให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง เป็นผลให้การปฏิบัติงานเกินความคาดหวัง พัฒนาความสามารถและศักยภาพไปสู่ระดับที่สูงขึ้น โดยผู้บริหารแสดงบทบาทให้ผู้ร่วมงานรู้สึกไว้วางใจ ตะหนัก ใญ่ภารกิจ และวิสัยทัศน์ มีความจงรักภักดีและจงใจให้ผู้ร่วมงานมองไกลเกินกว่าความสนใจของคนซึ่งจะนำไปสู่การบรรลุประสิทธิผลขององค์การ

Mushinsky (1997, p. 373) ให้ความหมายภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงไว้ว่า เป็นกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและสมมุติฐานของสมาชิกในองค์การและสร้างความผูกพันในการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ขององค์การภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวข้องกับอิทธิพลของผู้นำที่มีต่อผู้ตามแต่ผลกระทบบของอิทธิพลนั้น เป็นการให้อำนาจแก่ผู้ตามให้กลับมาเป็นผู้นำและเป็นผู้ที่เปลี่ยนแปลงหน่วยงานในกระบวนการการเปลี่ยนแปลงองค์การดังนั้นภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงถูกมองว่าเป็นกระบวนการร่วมและเกี่ยวข้องกับการดำเนินการของผู้นำในระดับต่าง ๆ ในหน่วยงานย่อยขององค์การ

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงให้เห็นในการจัดการหรือการทำงานที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาและบริหารเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์การอย่างสร้างสรรค์และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยผู้บริหารแสดงบทบาทให้ผู้ร่วมงานรู้สึกไว้วางใจ ตะหนัก ใญ่ภารกิจ วิสัยทัศน์ มีความจงรักภักดีและจงใจให้ผู้ร่วมงานมองไกลเกินกว่าความสนใจของคนซึ่งจะนำไปสู่การบรรลุประสิทธิผลขององค์การ

โมเดลภาวะผู้นำแบบเต็มรูปแบบ (Model of the full range of leadership)

Bass and Avolio (1993, pp. 114-122) ได้เสนอภาวะผู้นำแบบเต็มรูปแบบโดยใช้ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำตามรูปแบบภาวะผู้นำที่เขาเคยเสนอในปี ค.ศ. 1985 โมเดลนี้จะประกอบด้วย ภาวะผู้นำ 3 แบบใหญ่ คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational leadership) ภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยน (Transactional leadership) ภาวะผู้นำแบบปล่อยตามสบาย (Laissez-faire leadership) หรือพฤติกรรมความไม่มีภาวะผู้นำ (Non leadership behavior) ซึ่งในที่นี้จะศึกษาและอธิบายเฉพาะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational leadership) เท่านั้น และแนวคิดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีดังนี้

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational leadership)

เป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานและผู้ตามโดยเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานและผู้ตามให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวังพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจและวิสัยทัศน์ของทีมและขององค์กรจูงใจให้ผู้ร่วมงานและผู้ตามมองให้ไกลเกินกว่าความสนใจของพวกเขาไปสู่ประโยชน์ของกลุ่มองค์กรหรือสังคม ซึ่งกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงาน หรือผู้ตามนี้จะกระทำโดยผ่านองค์ประกอบพฤติกรรมเฉพาะ 4 ประการ หรือที่เรียกว่า “4I’s” (Four I’s) คือ

1. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (Idealized influence หรือ Charisma leadership: II หรือ CL) หมายถึง การที่ผู้นำประพฤติตัวเป็นแบบอย่าง หรือเป็น โมเดลสำหรับผู้ตามผู้นำจะเป็นที่ยกย่องเคารพนับถือศรัทธาไว้วางใจและทำให้ผู้ตามเกิดความภาคภูมิใจเมื่อร่วมงานกัน ผู้ตามจะพยายามประพฤติปฏิบัติเหมือนกับผู้นำและต้องการเลียนแบบผู้นำของเขาสิ่งที่ผู้นำต้องปฏิบัติเพื่อบรรลุถึงคุณลักษณะนี้คือผู้นำ จะต้องมีวิสัยทัศน์และสามารถถ่ายทอดไปยังผู้ตามผู้นำจะมีความสม่ำเสมอมากกว่าการเอาแต่อารมณ์สามารถควบคุมอารมณ์ได้ในสถานการณ์วิกฤตผู้นำเป็นผู้ที่ไว้ใจได้ว่าจะทำในสิ่งที่ถูกต้องผู้นำจะเป็นผู้ที่มีศีลธรรมและมีจริยธรรมสูง ผู้นำจะหลีกเลี่ยงที่จะใช้อำนาจเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว แต่จะประพฤติตนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น และเพื่อประโยชน์ของกลุ่มผู้นำจะแสดงให้เห็นถึงความเฉลียวฉลาด ความมีสมรรถภาพความตั้งใจ การเชื่อมั่นในตนเองความแน่วแน่ในอุดมการณ์ ความเชื่อ และค่านิยมของเขา ผู้นำจะเสริมความภาคภูมิใจ ความจงรักภักดี และความมั่นใจของผู้ตาม และทำให้ผู้ตามมีความเป็นพวกเดียวกันกับผู้นำ โดยอาศัยวิสัยทัศน์และการมีจุดประสงค์ร่วมกันผู้นำแสดงความมั่นใจช่วยสร้างความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกัน เพื่อการบรรลุเป้าหมายที่ต้องการผู้ตามจะเลียนแบบผู้นำและพฤติกรรมของผู้นำจากการสร้างความมั่นใจในตนเองประสิทธิภาพและความเคารพในตนเองผู้นำการเปลี่ยนแปลง

จึงรักษาอิทธิพลของตนในการบรรลุเป้าหมายและปฏิบัติภาระหน้าที่ขององค์กร (กระทรวงศึกษาธิการ 2550, หน้า 16)

เบญจมาศ โด่ส้ม (2557, หน้า 49) กล่าวว่า การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หมายถึง ระดับพฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นในการจัดการหรือการทำงานที่เป็นกระบวนการทำให้ผู้ร่วมงานมีการยอมรับ เชื่อมั่นศรัทธา ภาคภูมิใจ และไว้วางใจในความสามารถของผู้นำ มีความยินดีที่จะทุ่มเทการปฏิบัติงานตามภารกิจ โดยผู้นำจะมีการประพฤติตนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น เสียสละเพื่อประโยชน์ของกลุ่ม เน้นความสำคัญในเรื่องค่านิยม ความเชื่อ และการมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีความมั่นใจที่จะเอาชนะอุปสรรค มีความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการปฏิบัติงานตามภารกิจ มีความสามารถในการจัดการหรือควบคุมอารมณ์ตนเอง มีการเห็นคุณค่าในตนเอง มีศีลธรรมและจริยธรรม

Bass and Avolio (1990) ได้กล่าวถึง การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำการเปลี่ยนแปลงแสดงออกด้วยบทบาทที่เข้มแข็งให้ผู้ตามมองเห็น เมื่อผู้ตามรับรู้พฤติกรรมดังกล่าวของผู้นำก็จะเกิดการเลียนแบบ ซึ่งปกติผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะมีการประพฤติปฏิบัติที่มีมาตรฐานทางศีลธรรมและจริยธรรมสูงจนเกิดการยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องดีงาม ดังนั้น จึงได้การนับถือจากผู้ตาม พร้อมทั้งได้รับความไว้วางใจอย่างสูงอีกด้วย องค์ประกอบด้านอิทธิพลเชิงอุดมการณ์บ่งบอกถึงการมีความพิเศษสามารถของบุคคล ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ตามเต็มใจที่จะปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ที่ผู้นำกำหนดไว้

สรุปได้ว่า การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำประพฤติตัวเป็นแบบอย่าง เป็นที่ยกย่อง เคารพนับถือ ศรัทธา ไว้วางใจ และทำให้ผู้ตามเกิดความภาคภูมิใจเมื่อร่วมงานกัน โดยผู้นำจะมีการประพฤติตนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น เสียสละเพื่อประโยชน์ของกลุ่ม เน้นความสำคัญในเรื่องค่านิยม ความเชื่อ และการมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีความมั่นใจที่จะเอาชนะอุปสรรค มีความสามารถในการจัดการ หรือควบคุมอารมณ์ตนเอง มีศีลธรรมและจริยธรรม

2. การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspiration Motivation: IM) หมายถึง การที่ผู้นำจะประพฤติในทางที่จูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับผู้ตาม โดยการสร้างแรงจูงใจภายในการให้ความหมายและท้าทายในเรื่องงานของผู้ตาม ผู้นำจะกระตุ้นจิตวิญญาณของทีม (Teamspirit) ให้มีชีวิตชีวา มีการแสดงออกซึ่งความกระตือรือร้น โดยการสร้างเจตคติที่ดีและการคิดในแง่บวก ผู้นำจะทำให้ผู้ตามสัมผัสกับภาพที่งดงามของอนาคต ผู้นำจะสร้างและสื่อความหวังที่ผู้นำต้องการอย่างชัดเจน ผู้นำจะแสดงการอุทิศตัวหรือความผูกพันต่อเป้าหมายและวิสัยทัศน์ร่วมกัน ผู้นำจะแสดงความเชื่อมั่นและแสดงให้เห็นความตั้งใจอย่างแน่วแน่ว่าจะสามารถบรรลุเป้าหมายได้ ผู้นำจะช่วยให้ผู้ตามมองข้ามผลประโยชน์ของตนเพื่อวิสัยทัศน์และภารกิจขององค์กร ผู้นำจะช่วยให้ผู้ตามพัฒนา

ความผูกพันของตนต่อเป้าหมายระยะยาวและบ่อยครั้ง พบว่า การสร้างแรงบันดาลใจนี้เกิดขึ้นผ่านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลและการกระตุ้นทางปัญญาช่วยให้ผู้ตามจัดการกับอุปสรรคของตนเองและเสริมความคิดสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 17)

ขวัญชัย จะเกรง (2551, หน้า 27) ได้สรุปว่า การสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารกระตุ้น จูงใจให้ผู้ร่วมงานเกิดแรงบันดาลใจ กระตือรือร้น ตระหนัก เข้าใจและเห็นคุณค่าของเป้าหมาย ผู้บริหารจะทำให้ผู้ร่วมงานสัมผัสกับภาพที่งดงามของอนาคต ผู้บริหารจะสร้างเจตคติที่การคิดในแง่บวก และสร้างสื่อความคาดหวังที่ต้องการอย่างชัดเจน ผู้บริหารจะ อุทิศตัวหรือความผูกพันต่อเป้าหมายและวิสัยทัศน์ร่วมกัน สร้างความเชื่อมั่น ความเข้าใจ ให้กำลังใจทำให้ผู้ร่วมงานเห็นคุณค่าของงาน มีความตั้งใจแน่วแน่ในการทำงานและเชื่อมั่นว่าจะสามารถปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายได้โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน

เบญจมาศ โด่ส้ม (2557, หน้า 41) กล่าวว่าไว้ว่า การสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง ระดับพฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นในการจัดการหรือการทำงานที่เป็นกระบวนการทำให้ผู้ร่วมงานเกิดแรงจูงใจภายใน ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน แต่อุทิศตนเพื่อกลุ่ม มีการตั้งมาตรฐานในการทำงานไว้สูงและแสดงออกถึงความเชื่อมั่นว่าผู้ร่วมงานจะสามารถปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมาย มีความตั้งใจแน่วแน่ในการทำงาน มีการให้กำลังใจผู้ร่วมงาน มีการกระตุ้นผู้ร่วมงานให้ตระหนักถึงสิ่งสำคัญยิ่งขององค์กร โดยผู้นำจะมีคุณลักษณะที่สำคัญในด้านการสร้างแรงจูงใจภายในให้กับผู้ร่วมงานในการทำงานเพื่อองค์กร มีการสร้างเจตคติที่ดีและการคิดในแง่บวก

Bass and Avolio (1990) ได้กล่าวถึง การสร้างแรงบันดาลใจเป็นพฤติกรรมของผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่แสดงออกโดยการสื่อสารให้ผู้ตามทราบถึงความคาดหวังที่สูงของผู้นำที่มีต่อผู้ตาม สร้างแรงบันดาลใจโดยจูงใจให้ยึดมั่นต่อวิสัยทัศน์ขององค์กรในทางปฏิบัติผู้นำมักจะใช้การปลุกเร้าทางอารมณ์ให้กลุ่มทำงานร่วมกัน เพื่อไปสู่เป้าหมายแทนการทำเพื่อประโยชน์เฉพาะตน ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงถือได้ว่า เป็นผู้ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ผู้นำจะพยายามจูงใจผู้ตามให้ทำงานบรรลุเกินเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยสร้างจิตสำนึกของผู้ตามให้เห็นความสำคัญว่าเป้าหมายและผลงานนั้นจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จึงจะทำให้องค์กรเจริญก้าวหน้า ประสบความสำเร็จได้

สรุปได้ว่า การสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง พฤติกรรมของผู้นำที่แสดงออกโดยการสื่อสารให้ผู้ตามทราบถึงความคาดหวังที่สูงของผู้นำที่มีต่อผู้ตาม ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดแรงจูงใจภายใน ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน แต่อุทิศตนเพื่อกลุ่ม มีการให้กำลังใจผู้ร่วมงาน มีการกระตุ้นผู้ร่วมงานให้ตระหนักถึงสิ่งสำคัญยิ่งขององค์กร โดยการสร้างแรงจูงใจภายในให้กับ

ผู้ร่วมงานมีการสร้างเจตคติที่ดีและการคิดในแง่บวก ผลงานนั้นจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จึงจะทำให้ห้องปฏิบัติการเจริญก้าวหน้าประสบความสำเร็จได้

3. การกระตุ้นทางปัญญา (Intellectual Stimulation: IS) หมายถึงการที่ผู้นำมีการกระตุ้นผู้ตามให้ตระหนักถึงปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในหน่วยงานทำให้ผู้ตามมีความต้องการหาแนวทางใหม่ ๆ มาแก้ปัญหาในหน่วยงานเพื่อหาข้อสรุปใหม่ที่ดีกว่าเดิม เพื่อทำให้เกิดสิ่งใหม่และสร้างสรรค์ โดยผู้นำมีการคิดและการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีการตั้งสมมุติฐาน การเปลี่ยนกรอบ (Reframing) การมองปัญหาและการเผชิญกับสถานการณ์เก่า ๆ ด้วยวิถีทางใหม่ แบบใหม่ ๆ มีการจูงใจและสนับสนุนความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ในการพิจารณาปัญหาและการหาคำตอบของปัญหามีการให้กำลังใจผู้ตามให้พยายามหาทางแก้ปัญหาด้วยวิธีใหม่ๆผู้นำมีการกระตุ้นให้ผู้ตามแสดงความคิดและเหตุผลและไม่วิจารณ์ความคิดของผู้ตามแม้ว่ามันจะแตกต่างไปจากความคิดของผู้นำ ผู้นำทำให้ผู้ตามรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ท้าทายและเป็น โอกาสที่ดีที่จะแก้ปัญหา ร่วมกัน โดยผู้นำจะสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ตามว่า ปัญหาทุกอย่างต้องมีวิธีแก้ไขแม้บางปัญหาจะมีอุปสรรคมากมายผู้นำจะพิสูจน์ให้เห็นว่า สามารถเอาชนะอุปสรรคทุกอย่างได้จากความร่วมมือร่วมใจในการแก้ปัญหาของผู้ร่วมงานทุกคนผู้ตามจะได้รับการกระตุ้นให้ตั้งคำถามต่อคำนิยามของตนเองความเชื่อและประเพณีการกระตุ้นทางปัญญาเป็นส่วนที่สำคัญของการพัฒนาความสามารถของผู้ตามในการที่จะตระหนักเข้าใจและแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง (กระทรวงศึกษาธิการ 2550, หน้า 10)

ขวัญชัย จะเกรง (2551, หน้า 28) ได้สรุปว่า การกระตุ้นทางปัญญา หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานตระหนักรู้ เข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นและทำให้ผู้ร่วมงานมีความต้องการหาแนวทาง วิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ปัญหา ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้กำลังใจผู้ร่วมงานในการแก้ปัญหาในแง่มุมต่าง ๆ ด้วยการวิเคราะห์แสดงความคิดเห็นและเหตุผลต่าง ๆ ร่วมกัน อย่างเป็นระบบ สนทนาใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ปัญหา จนสามารถทำให้ผู้ร่วมงานมองปัญหาดังกล่าว จากมุมมองใหม่ ๆ ของตนเอง และหาข้อสรุปใหม่ที่สร้างสรรค์ที่ดีกว่าเดิม เชื่อมั่นว่าปัญหาทุกอย่างต้องมีวิธีการแก้ไข สามารถเอาชนะอุปสรรคทุกอย่างได้จากความร่วมมือร่วมใจของทุกคน

เบญจมาศ โดสสัม (2557, หน้า 42) กล่าวไว้ว่า การกระตุ้นทางปัญญา หมายถึง ระดับพฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นในการจัดการ หรือการทำงานที่เป็นกระบวนการ กระตุ้นผู้ร่วมงานให้เห็นถึงวิธีการหรือแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหา มีการพิจารณาถึงการปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานแบบเก่า ๆ ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็น มองปัญหาในแง่มุมต่าง ๆ มีการวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้เหตุผลและข้อมูลหลักฐาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยผู้นำจะมีคุณลักษณะที่สำคัญ

ในด้านการคิดและการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจูงใจให้ผู้ร่วมงานเป็นผู้คิดวิเคราะห์

Bass and Avolio (1990) ได้กล่าวถึง การกระตุ้นทางปัญญา เป็นพฤติกรรมของผู้นำ การเปลี่ยนแปลงที่แสดงออก โดยการกระตุ้นให้เกิดการคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ด้วยวิธีการฝึกคิดทวนความเชื่อ และค่านิยมเดิมของคนหรือของผู้นำหรือขององค์กร ผู้นำการเปลี่ยนแปลง จะสร้างความรู้สึกรักท้าทายให้เกิดแก่ผู้ตาม และจะให้การสนับสนุนหากผู้ตามต้องการทดลองวิธีการใหม่ ๆ หรือต้องการริเริ่มสร้างสรรค์ใหม่ ส่งเสริมให้ผู้ตามแสวงหาทางออก และวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง

สรุปได้ว่า การกระตุ้นทางปัญญา หมายถึง พฤติกรรมของผู้นำที่มีการกระตุ้นผู้ตามให้ตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน ทำให้ผู้ตามมีความต้องการหาแนวทางใหม่ ๆ มาแก้ปัญหาในหน่วยงานเพื่อหาข้อสรุปใหม่ที่ดีกว่าเดิม เพื่อทำให้เกิดสิ่งใหม่และสร้างสรรค์ โดยผู้นำมีการคิดและการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จูงใจให้ผู้ร่วมงานเป็นผู้คิดวิเคราะห์ใหม่ ส่งเสริมให้ผู้ตามแสวงหาทางออก และวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง

4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualized Consideration: IC) ผู้นำจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคลในฐานะเป็นผู้นำให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคลและทำให้ผู้ตามรู้สึกมีคุณค่าและมีความสำคัญ ผู้นำจะเป็นโค้ช (Coach) และเป็นที่ปรึกษา (Advisor) ของผู้ตามแต่ละคนเพื่อการพัฒนาผู้ตามผู้นำจะเอาใจใส่เป็นพิเศษในความต้องการของปัจเจกบุคคล เพื่อความสัมฤทธิ์ผลและเติบโตของแต่ละคนผู้นำจะพัฒนาศักยภาพของผู้ตามและเพื่อนร่วมงานให้สูงขึ้นนอกจากนี้ผู้นำจะมีการปฏิบัติต่อผู้ตาม โดยการให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ สร้างบรรยากาศของการให้การสนับสนุนคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความจำเป็นและความต้องการการประพุดติของผู้นำแสดงให้เห็นว่าเข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่น บางคนได้รับกำลังใจมากกว่า บางคนได้รับอำนาจการตัดสินใจด้วยตนเองมากกว่า บางคนมีมาตรฐานที่เคร่งครัดว่าบางคนมีโครงสร้างงานที่มากกว่าผู้นำมีการส่งเสริมการสื่อสารสองทาง และมีการจัดการด้วยการเดินดูรอบ ๆ (Management by walking around) มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ตามเป็นการส่วนตัวผู้นำสนใจในความกังวลของแต่ละบุคคลเห็นปัจเจกบุคคลเป็นบุคคลทั้งครบ (As a whole person) มากกว่าเป็นพนักงานหรือเป็นเพียงปัจจัยการผลิตผู้นำจะมีการฟังอย่างมีประสิทธิภาพมีการเอาใจเขามาใส่ใจเรา (Empathy) ผู้นำจะมีการมอบหมายงานเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้ตามเปิดโอกาสให้ผู้ตามได้ใช้ความสามารถพิเศษอย่างเต็มที่และเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่ท้าทายความสามารถ ผู้นำจะดูแลผู้ตามว่าต้องการคำแนะนำการสนับสนุนและการช่วยให้

ก้าวหน้าในการทำงานที่รับผิดชอบอยู่หรือไม่ โดยผู้ตามจะรู้สึกว่าเขากำลังถูกตรวจสอบ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 18)

เบญจมาศ โดสสัม (2557, หน้า 44) กล่าวว่า iva การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล หมายถึง ระดับพฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นในการจัดการ หรือการทำงาน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคลของผู้ร่วมงานมีการเอาใจใส่เรา มีการติดต่อสื่อสารแบบสองทางและเป็นรายบุคคล ผู้นำ จะมีพฤติกรรมเป็นพี่เลี้ยงสอนและให้คำแนะนำและส่งเสริมพัฒนาผู้ร่วมงานให้พัฒนาตนเอง มีการกระจายอำนาจ โดยการมอบหมายงานให้ผู้ร่วมงาน โดยผู้นำจะมีคุณลักษณะสำคัญ ด้านความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล การเอาใจใส่เรา มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ระหว่างบุคคลและมีเทคนิคการมอบหมายงานที่ดี

Bass (1985, pp. 84-91) ได้อธิบายถึง พฤติกรรมการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงว่า เป็นความสามารถของผู้นำที่ทราบความต้องการที่แตกต่างกัน ของผู้ตาม ทราบจุดเด่น จุดด้อยและให้ความสนใจในความต้องการและความก้าวหน้าของผู้ตาม ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงออกสรุปได้ 3 ลักษณะ คือ

1. การคำนึงถึงการพัฒนา (Development orientation) โดยการประเมินการปฏิบัติงาน ในปัจจุบันและตำแหน่งในอนาคตเมื่อมีความรับผิดชอบมากขึ้น การปฏิบัติให้ดูเป็นตัวอย่างและ มอบหมายตามความสามารถของแต่ละบุคคลให้ความช่วยเหลือเพื่อเพิ่มความสามารถและเสริม แรงจูงใจให้มากยิ่งขึ้นตามความต้องการขององค์กร เป็นแบบอย่างที่ดีให้ลูกน้องเลียนแบบ มีความเห็นอกเห็นใจให้ความสนใจมีความเอื้ออาทรเป็นผู้ให้คำปรึกษา สังเกตและบันทึกความก้าวหน้า ในการปฏิบัติงานของลูกน้อง และสนับสนุนให้ลูกน้องได้รับการฝึกอบรมทางด้านเทคนิค ซึ่งประกอบด้วย

1.1 พฤติกรรมที่เน้นการพัฒนา (Developmentally oriented behavior)

1.2 การมอบหมายงาน (Delegation)

2. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualized orientation)

2.1 ส่งเสริมการพบปะอย่างเป็นกันเอง (Promotion familiarly and contact)

2.2 การที่ผู้ตามแต่ละคนได้รับข้อมูลข่าวสารที่ต้องการ (Fulling the individual subordinate's design for information)

2.3 ให้ความสนใจในความแตกต่างของผู้ตามแต่ละคน (Attentions to difference among subordinates)

2.4 ให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล (Individual counseling)

3. การเป็นที่เลี้ยง (Mentoring) เป็นบทบาทที่สำคัญของผู้นำ โดยใช้ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ที่มีอยู่ โดยใช้ตำแหน่งหน้าที่ของตนเพื่อพัฒนาผู้ตามให้สามารถดูแลตนเองได้ และสามารถจัดการกับงานที่ได้มอบหมายได้ด้วยกระบวนการสอน แนะนำและให้ความรู้ การเป็นที่เลี้ยงเป็นความรับผิดชอบของผู้นำในการที่จะพัฒนาผู้ตามให้กลายเป็นผู้นำในอนาคต

สรุปได้ว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลหมายถึง พฤติกรรมของผู้นำที่ให้การดูแล เอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคลทำให้ผู้ตามรู้สึกมีคุณค่ามีความสำคัญ และเป็นที่ยอมรับของผู้ตาม แต่ละคน โดยคำนึงถึงความแตกต่าง ผู้นำจะมีพฤติกรรมเป็นที่เลี้ยงสอนและให้คำแนะนำ และส่งเสริมพัฒนาผู้ร่วมงานให้พัฒนาตนเอง มีการกระจายอำนาจ โดยการมอบหมายงานให้ผู้ร่วมงาน โดยผู้นำมีความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล และมีเทคนิคการมอบหมายงานที่ดี

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม

ความหมายของคุณธรรมจริยธรรม

คนส่วนใหญ่จะเข้าใจว่า “คุณธรรมจริยธรรม” คำทั้งสองมีความหมายเป็นอันเดียวกัน หรือมีความหมายเหมือนกัน ในความเป็นจริงคำว่า คุณธรรม กับคำว่า จริยธรรม เป็นคำที่แยกออกจากกันเป็น 2 คำ และมีความหมายที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่าควรทำความเข้าใจ เกี่ยวกับความหมายของคำว่า คุณธรรม และจริยธรรม ให้ถ่องแท้ก่อน

ความหมายของคำว่า คุณธรรม

Good (1976 อ้างถึงใน สุพรรณิ ไชยอำพร, 2550, หน้า 34) ได้ให้ความหมาย คุณธรรมไว้ 2 ประการ

1. คุณธรรม หมายถึง ความดีงามของลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมที่ได้กระทำจนเคยชิน
2. คุณธรรม หมายถึง คุณภาพที่บุคคลได้กระทำตามความคิดและมาตรฐานของสังคม

ซึ่งเกี่ยวข้องกับความประพฤติและศีลธรรม

พระครูวิสุทธิสรคุณ (วิจิต วิจิโต) (2554, หน้า 16) ได้ให้ความหมาย คุณธรรม หมายถึง หลักของความดี ความงาม ความถูกต้อง ซึ่งจะแสดงออกมาโดยการกระทำทางกาย วาจา และจิตใจ ของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นหลักประจำใจในการประพฤติปฏิบัติจนเกิดเป็นนิสัยเป็นสิ่งที่มิประ โยชน์ ต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม

Plato (1953) กล่าวว่า คุณธรรม คือ การปฏิบัติที่ดีตามหน้าที่ของวิญญาณ และคุณธรรมไม่สามารถเกิดขึ้นได้โดยบังเอิญ เพราะมนุษย์จะต้องรู้ว่าเขากำลังทำอะไร เพื่ออะไร และทำอย่างไร คุณธรรมจึงเกิดขึ้นจากความรู้ ไม่ใช่ความรู้ทฤษฎี แต่เป็นความรู้ที่มาจากการปฏิบัติจริง คุณธรรมตามแนวคิดของ Plato มี 4 ประการ คือ

1. ปัญญาหรือความรู้ (Wisdom) คือ การหยั่งรู้ว่าอะไรถูก อะไรผิด อะไรดี อะไรไม่ดี อะไรควรประพฤติหรือไม่ควรประพฤติ

2. ประมาณ (Temperance) คือ การรู้จักควบคุมตัวเองให้อยู่ในขอบเขตของจุดมุ่งหมายชีวิต มีความรับผิดชอบ รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง

3. กล้าหาญ (Courage) คือ กล้าเสี่ยงต่อความยากลำบาก อันตราย เพื่ออุดมการณ์ของตนเอง หรือด้วยความมั่นใจว่าได้กระทำดีที่สุดแล้ว

4. ยุติธรรม (Justice) คือ การให้แก่ทุกคนอย่างเหมาะสม เช่น การให้แก่ตนเอง ครอบครัว มิตรสหาย ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา อย่างมีเหตุผลอันควร

Aristotle (1962) ได้นำคุณธรรมของ Plato มาอธิบายว่า คุณธรรม ได้แก่ การเดินสายกลาง ระหว่างความไม่พอดีกับความพอดี หรือคุณธรรม คือ ความพอดีพองาม ไม่เอียงสุดไปทางด้านใด ด้านหนึ่ง เช่น ความกล้าหาญจะอยู่ระหว่างความบ้าบิ่นกับความขลาด ความสุภาพอยู่ระหว่างความขี้อาย

กับความไร้ขี้อาย และความเอื้อเฟื้ออยู่ระหว่างความฟุ่มเฟือยกับความตระหนี่ คุณธรรมจึงแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. คุณธรรมทางสติปัญญาเป็นเรื่องของความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เป็นส่วนหนึ่งของวิญญาณที่มีเหตุผล และหน้าที่ของวิญญาณ คือ การรู้และค้นหาความจริงนั่นเอง

2. คุณธรรมทางศีลธรรมเป็นส่วนหนึ่งของวิญญาณ อยู่ในรูปคำสอน ละมุ้งเพื่อความดีงาม คนมีคุณธรรมก็คือคนที่มีความพอดี ทำด้วยเจตนาดี มีเหตุผล เห็นแก่ส่วนรวม อริสโตเติล เสนอคุณธรรมพิเศษไว้ 4 ประการ คือ มิตรภาพ ประมาณ กล้าหาญ และยุติธรรม

สรุปได้ว่า คุณธรรม หมายถึง ความประพฤติซึ่งจะแสดงออกมาโดยการกระทำทางกาย วาจา และจิตใจของแต่ละบุคคล ที่ดีงาม มีคุณค่า มีศีลธรรม ซึ่งเป็นหลักประจำใจในการประพฤติปฏิบัติจนเกิดเป็นนิสัยเป็นสิ่งที่มิใช่ประโยชน์ต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม

ความหมายของคำว่า จริยธรรม

พระครูวิสุทธิสรคุณ (วิชิต วิจิโต) (2554, หน้า 18) ได้ให้ความหมาย จริยธรรม หมายถึง สิ่งที่ควรประพฤติปฏิบัติ ที่มีความถูกต้องดีงาม เป็นการประพฤติปฏิบัติของบุคคลที่แสดงออกถึงความดีงามทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคม เพื่อให้เกิดความสงบสุข ความเจริญรุ่งเรือง เป็นประโยชน์ต่อสังคมและการพัฒนาประเทศชาติ

Kohlberg (1964, pp. 383-416) ได้ให้ความหมาย จริยธรรม หมายถึง ความรู้สึกลึกซึ้งชอบชั่วดี เป็นกฎเกณฑ์มาตรฐานของการประพฤติปฏิบัติในสังคม ซึ่งบุคคลจะพัฒนาขึ้นจนกระทั่ง

มีพฤติกรรมเป็นของตนเอง ผลของการกระทำพฤติกรรมอันนั้นจะเป็นเครื่องตัดสินว่า การกระทำนั้น ผิดหรือถูกโดยสังคมจะเป็นตัวตัดสิน

Piaget (1977, p. 233) ได้ให้ความหมาย จริยธรรม หมายถึง สิ่งที่มีมนุษย์แสวงหามาจาก กฎต่าง ๆ และตั้งขึ้นเป็นแนวทางของสังคมหรือพฤติกรรมระหว่างบุคคล

สรุปได้ว่า จริยธรรม หมายถึง สิ่งที่ควรประพฤติปฏิบัติ ที่มีความถูกต้องดีงาม เป็นการประพฤติปฏิบัติของบุคคลที่แสดงออกถึงความดีงาม ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคม

จากความหมายของคุณธรรมจริยธรรมดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ดังนี้ สภาพคุณงามความดี ภายในบุคคลเป็นความจริงแท้หรือสัจธรรมที่ทำให้เกิดการประพฤติปฏิบัติตนในกรอบที่ดีงาม มีจิตใจเต็มเปี่ยมไปด้วยความสุข มีความรัก เมตตา ปราบปราม ไม่เบียดเบียนทำร้ายกัน เป็นไปเพื่อประโยชน์ทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และสังคม อันส่งผลให้ชีวิตมีระเบียบแบบแผน

ความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม

คุณธรรมจริยธรรมนับว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญของคนทุกคนและทุกวิชาชีพ หากบุคคลใด หรือวิชาชีพใด ไม่มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นหลักยึดเบื้องต้นแล้วก็ยากที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จ แห่งตนและแห่งวิชาชีพนั้นๆ ที่ยิ่งกว่านั้นก็คือการขาดคุณธรรมจริยธรรมทั้งในส่วนบุคคล และในวิชาชีพ อาจมีผลร้ายต่อตนเอง สังคมและวงการวิชาชีพในอนาคตได้อีกด้วย ดังจะพบเห็นได้ จากการเกิดวิกฤติศรัทธาในวิชาชีพหลายแขนงในปัจจุบัน ทั้งวงการวิชาชีพครู แพทย์ ตำรวจ ทหาร นักการเมืองการปกครอง ฯลฯ จึงมีคำกล่าวว่าเราไม่สามารถสร้างครูดีบนพื้นฐานของคนไม่ดี และไม่สามารถสร้างแพทย์ ตำรวจ ทหาร และนักการเมืองที่ดี ถ้าบุคคลเหล่านั้นมีพื้นฐานทางนิสัย และความประพฤติที่ไม่ดี

จริยธรรมจึงเป็นสิ่งสำคัญในสังคม ที่จะนำความสุขสงบ และความเจริญก้าวหน้ามาสู่ สังคมนั้น ๆ เพราะเมื่อคนในสังคมมีจริยธรรม จิตใจก็ย่อมสูงส่ง มีความสะอาด และสว่างในจิตใจ จะทำงานใดก็ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อน ไม่ก่อให้เกิดทุกข์แก่ตนเองและผู้อื่น เป็นบุคคล มีคุณค่ามีประโยชน์ และสร้างสรรค์คุณงามความดี อันเป็นประโยชน์ต่อบ้านเมืองต่อไป

เชวง เศษโกศยะ (2555) ให้แนวคิดในเรื่องการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม ให้กับเยาวชน เอาไว้ว่า คนเราถ้าไม่มีความรู้สึกผูกพันต่อ พ่อ แม่ ต่องานต่อแผ่นดิน และสิ่งแวดล้อมที่มีต่อเขา จะสอนเท่าใดก็คงไม่มีประโยชน์ เพราะเขาจะเกิดความสำนึกในหน้าที่ในคุณค่าของชีวิต คุณค่า ของความเป็นมนุษย์ย่อมเป็นไปได้ เพราะแม้ชีวิตของเขาเอง เขาก็ไม่รับผิดชอบเสียแล้ว เขาจะไปรับผิดชอบในหน้าที่ของเขาที่ต้องทำความดี และให้ความดีแก่สังคมที่ได้รับประโยชน์

ได้อย่างไร ดังนั้น คุณธรรม จริยธรรมจึงเป็นตัวละครที่จะต้องสร้างด้วยเหตุ คือ ให้ความรู้ความเข้าใจแก่เขาเป็นอันดับหนึ่ง และมิใช่ใหญ่ที่เป็นแบบอย่างที่ดีด้วยการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมจำเป็นต้องมีครู 3 สถานะ เป็นต้นเหตุ คือ ครูที่บ้าน ครูที่โรงเรียน/ สถานศึกษา และครูที่เป็นคำสอนในศาสนา เพราะบุคคล 3 จำพวกนี้ ซึ่งหมายถึง 1) บุพการี 2) ครู และ 3) พระสงฆ์ เท่านั้น ที่อยากเห็นบุคคลอื่นได้ดี ถ้าขาดเหตุ หรือเหตุไม่ครบถ้วนผล คือ คุณธรรม และจริยธรรมย่อมเกิดขึ้นไม่ได้ หรือไม่สมบูรณ์นั่นเองเรามักจะเอาผลกลับมาเป็นเหตุ คือ เอาจริยธรรม หรือศีลธรรมไปสอนเขาโดยตรง จริยธรรมศีลธรรม และคุณธรรมอื่น ๆ ย่อมเกิดขึ้นไม่ได้ หรือมีขึ้นได้น้อยเต็มที

กระทรวงศึกษาธิการเห็นสมควรให้ปลูกฝังคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ แก่เยาวชนไทย อันได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจ โดยมีจุดเน้นเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุขด้วยการใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบัน การศึกษา การปลูกฝังคุณธรรมจึงหมายถึง การจัดสภาพการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมองเห็นคุณค่าของการมีศีลธรรม และจริยธรรมในด้านต่าง ๆ และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ และพฤติกรรมที่พึงาม

การพัฒนาคุณธรรมตามหลักพุทธศาสนา ได้กล่าวถึง การฝึกฝนพัฒนาคุณธรรมให้สมบูรณ์ตามหลักไตรสิกขา อันประกอบด้วย สิล สมาธิ ปัญญา หรืออีกนัยหนึ่งคือ พฤติกรรม จิตใจ และปัญญาไปพร้อมกัน โดยเน้นที่การพัฒนาปัญญาเป็นแกนหลักสำคัญของกระบวนการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฝึกฝนให้เกิดความรู้ความเข้าใจในสิ่งทั้งหลายตามที่เป็นจริง สามารถเข้าใจเหตุปัจจัย และแก้ไขปัญหาก็ มีความประพฤติที่เป็นมาตรฐานในสังคม มีจิตใจที่ผ่องใส เบิกบาน เป็นอิสระทั้งภายนอก และภายใน ดับความทุกข์ ความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นกับตน สามารถเป็นที่พึ่งให้กับตนเองได้ สำหรับเด็กเล็ก โลกนี้เป็นที่ใหม่สำหรับเด็ก และเขาต้องการผู้นำทางที่ไว้วางใจ เขาถือว่าพ่อแม่เป็นตัวอย่างในทุกสิ่งทุกอย่าง เด็กต้องการความรัก และความปลอดภัยจากพ่อแม่ จึงพร้อมที่จะทำสิ่งที่เป็นที่พอใจของพ่อแม่อยู่ตลอดเวลา พร้อมทั้งอยู่ในโลกที่พ่อแม่กำหนดให้ พ่อแม่จึงมีโอกาสขอดีเยี่ยมที่จะให้สิ่งที่ดีงามแก่ลูก พ่อแม่จึงต้องคอยสำรวจดูว่า สิ่งแวดล้อมของเรามีผลต่อจิตใจของลูกอย่างไรบ้าง

พระบารุง ปญญาพโล (โพธิ์ศรี) (2554, หน้า 14) คุณธรรม และจริยธรรมมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณธรรมเพื่อให้มีคุณภาพลักษณะอันนำมาซึ่งความเป็นพลเมืองที่ดีความประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงามตามคำสั่งสอนในศาสนาหรือการประพฤติตามเกณฑ์ที่ถูกต้องทั้งกายวาจา และใจ อันก่อให้เกิดประโยชน์ และความสุขทั้งต่อตนเองและสังคมส่วนรวมนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้าของสังคม เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องสร้างคุณธรรม และจริยธรรมให้เกิดมีในตัวบุคคลมากที่สุด

สรุปได้ว่า คุณธรรม จริยธรรม เป็นตัวผลที่จะต้องสร้างด้วยเหตุ คือ ให้ความรู้ความเข้าใจแก่เขาเป็นอย่างคืบคลาน และมิใช่ใหญ่ที่เป็นแบบอย่างที่ดีด้วย การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ผู้ปกครอง จึงควรพยายามสร้างสัญญา หรือความจำที่ดีให้กับลูกว่า พ่อแม่ได้ประสบความสำเร็จในการเลี้ยงลูก ให้ความ ให้ความสำคัญที่อบอุ่น ค่านิยม ความเชื่อถือ คุณธรรม คุณค่าต่าง ๆ ที่ผู้ปกครองศรัทธา หรือพยายามพัฒนาในชีวิตของ เมื่อพ่อแม่มีจิตใจเป็นอย่างไร แล้วพูดคุยกับลูกตามความรู้สึกที่เกิดขึ้น ก็จะมีผลต่อลูกมาก การรู้จักอนุโมทนา ยินดีกับความสุขของคนอื่นอย่างจริงใจ เป็นการให้รางวัลตนเอง เป็นการทำให้จิตใจของตนมีแหล่งความสุขรอบตัวอยู่ตลอดเวลา จะเป็นคำสอนที่มีประโยชน์ต่อเด็กมาก ในขณะที่เด็กกับพ่อแม่สอนให้ลูกขยันขันแข็ง เขาก็จะมีสิทธิ์ที่จะเติบโตในทางที่เป็นกุศลอีกโลกหนึ่งที่เราควรสนใจก็คือ โลกแห่งอารมณ์หรือความรู้สึก การปฏิบัติของพ่อแม่มีผลต่อลูกทุกเรื่อง และจะมีผลต่อลูกตลอดชีวิตด้วย พ่อแม่จึงควรตั้งใจชำระกิเลสในใจโดยเร็ว ปล่อยวางกิเลส และอยู่เหนือกิเลสบางตัวได้ ซึ่งจะส่งผลดีโดยตรงต่อลูก เพราะเคยเห็นพ่อแม่ปฏิบัติต่อสิ่งเหล่านั้นอย่างน่าประทับใจมาแล้ว ขอให้พ่อแม่ทุกคนสร้างโลกที่น่าอยู่ และแสดงโลกให้ลูกเห็นความงามของคุณธรรม

การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนอันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งในฐานะพลเมืองไทย และพลโลก (สำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา, 2548, หน้า 2)

ความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กล่าวไว้ในมาตราที่ 23 24 และ 26 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสรุปได้ว่า ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรม การจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องบูรณาการความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้เกี่ยวกับตนเอง ทักษะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข โดยต้องผสมผสานสาระความรู้เหล่านั้นให้ได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา และให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมในแต่ละระดับ และรูปแบบการศึกษา (สำนักนายกรัฐมนตรี้, 2545, หน้า 13-15)

ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ มุ่งมั่นขยายโอกาสทางการศึกษาให้เยาวชนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างกว้างขวาง และทั่วถึง โดยคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ครอบคลุมทั้งด้านพฤติกรรม จิตใจ และปัญญา นอกเหนือจากการยกระดับคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริม และ สร้างความตระหนักให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในคุณค่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความสามัคคีที่ สันติวิธี และวิถีประชาธิปไตย

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นคุณลักษณะภายในของบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับสังคม อารมณ์ ความรู้สึก ที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมตามที่สังคมต้องการ ประกอบด้วยคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ซึ่งเกิดจากการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ รวมทั้งการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โครงการ/ กิจกรรมอื่น ๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้น ทั้งนี้สถานศึกษา สามารถเลือกใช้แนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้อย่างหลากหลาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. ทฤษฎีพัฒนาการทางการรู้การคิดของ Piaget

Piaget (1977) นักวิชาการทางจิตวิทยาที่ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการทางการรู้ การคิด ได้เสนอพัฒนาการทางการรู้การคิดไว้ 4 ขั้นตอน ได้แก่

1.1 ขั้นระยะการเคลื่อนไหวสัมผัส (The sensorimotor stage) เป็นช่วงของเด็กแรกเกิด ถึงอายุ 2 ขวบ จะมีพัฒนาการที่เกี่ยวกับความคงที่ของวัตถุ โดยจะเริ่มรับรู้ว่าวัตถุที่หายไป จากสายตาของตนยังคงเป็นวัตถุเดิม และไม่ได้หายไปไหน เช่น เมื่อเอากระดาษมาคั่นของเล่นที่เด็ก กำลังเล่นอยู่ เด็กจะปิดกระดาษเพื่อหาของเล่น แสดงว่าเด็กมีความเข้าใจเกี่ยวกับการคงอยู่ของวัตถุ ในช่วงนี้จะเกิดกระบวนการ 2 ประเภท คือ

1.1.1 การดูดซึม (Assimilation) เป็นการรับรู้เข้าสู่ โครงสร้างเดิม และเข้าสู่ระบบเดิม เป็นการปรับสภาพแวดล้อมให้เข้ากับการรู้คิดของตน และปฏิเสธสิ่งที่ไม่เข้ากับการรู้คิดของตน

1.1.2 การปรับเปลี่ยน (Accommodation) เป็นการปรับความคิด หรือปรับตัว ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ เกิดการยอมรับประสบการณ์ใหม่ กระบวนการทั้งสองจะทำให้บุคคล เกิดความสมดุล (Equilibration)

1.2 ขั้นก่อนปฏิบัติการ (The preoperational stage) เป็นช่วงของเด็กอายุ 2-7 ขวบ โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน

1.2.1 ส่วนแรกปรากฏในเด็กอายุ 2-4 ขวบ เด็กจะมีพัฒนาการทางสรีระมากขึ้น และสามารถสำรวจสภาพแวดล้อมได้มากขึ้น เรียนรู้คำ และพฤติกรรมใหม่ ๆ แต่มีความคิด และพฤติกรรมที่เด่น คือ ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง (Egocentric) เด็กเชื่อว่าสิ่งที่ตนเห็น ตนเข้าใจนั้น คนอื่น ๆ ก็เห็น และเข้าใจอย่างที่ตนเห็น และตนเข้าใจ ในช่วงนี้เด็กจะมีการเลียนแบบ ผู้ปกครองมาก ไม่ว่าจะเป็นคำพูด ท่าทาง กิริยามารยาท และพฤติกรรม ในช่วงกระบวนการ Assimilation เป็นกระบวนการที่ใช้มาก โดยเมื่อเด็กเล่น เด็กจะเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบข้าง มากขึ้น รวมทั้งกระบวนการ Accommodation เช่น การเลียนแบบจะช่วยพัฒนาสติปัญญาของเด็ก จากการเรียนรู้ทางสังคม

1.2.2 ส่วนที่สองปรากฏในเด็กอายุ 4-7 ขวบ เป็นขั้นความคิด แบบอัตสัมฤทธิ์ (Initiative thought) เด็กจะลดการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางลงจากการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม เด็กอาจ ยังแยกไม่ออกระหว่างความเพื่อฝัน หรือนิทานกับความเป็นจริง ช่วงนี้พัฒนาการทางความคิด เริ่มมีมากขึ้น

1.3 ขั้นปฏิบัติการแบบรูปธรรม (The stage of concrete operations) ปรากฏในเด็กอายุ 5-10 ขวบ มีความคิดที่จัดเป็นระบบมากขึ้น สามารถคิดทวนกลับ และมีสังกัดไปในเชิงของมวลสาร ปริมาตร และน้ำหนัก

1.4 ขั้นปฏิบัติการแบบระบบ (The stage of formal operations) เป็นความสามารถ ในการคิดแบบสมมติ และการคิดเป็นเหตุเป็นผล โดยมีลักษณะระบบคิดเป็น 3 ประการ คือ

1.4.1 การสร้างการทวนกลับความคิดเกี่ยวกับความจริงกับความเป็นไปได้ (Thinking in possibilities) ผู้มีความสามารถในการคิดขั้นนี้ จะสามารถคิดสลับไปมาระหว่างความจริงกับความเป็นไปได้ ซึ่งเป็นความคิดสมมติ ผู้ที่มีพัฒนาการในขั้นนี้จะสามารถคิดในเชิงนามธรรมได้

1.4.2 ความคิดแบบตั้งสมมติฐานจากหลักที่กว้างกว่า (Hypothetical-deductive thinking) ผู้ที่คิดในเชิงนามธรรมได้จะสามารถตั้งสมมติฐานได้ แล้วตรวจสอบสมมติฐาน ด้วยการทำวิจัย

1.4.3 การคิดถึงการคิด (Thinking about thinking) ผู้ที่คิดในขั้นนามธรรม แบบระบบขั้นนี้จะสามารถคิดถึงความหมายสำคัญ คิววิเคราะห์ และหาเหตุผลประกอบการคิด หรือการจินตนาการของตนเอง ซึ่งเป็นการสำรวจความคิด และการวิจารณ์ตนเองได้

สรุปได้ว่า ทฤษฎีพัฒนาการทางการรู้การคิดของ Piaget หมายถึง สติปัญญา หรือ ความสามารถในการรู้คิดเป็นพื้นฐานของการมีคุณธรรมจริยธรรม เนื่องจากผู้มีความรู้ธรรมสูง มักเป็นผู้ที่สามารถคิววิเคราะห์ มีวิจารณญาณ และสามารถคาดการณ์เกี่ยวกับสาเหตุ และผล ของการกระทำได้

2. ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของ Kohlberg

Kohlberg (1964) ยึดถือทฤษฎีพัฒนาการทางการรู้การคิดของ Piaget เป็นหลักในการวัดพัฒนาการทางจริยธรรม และถือว่าพัฒนาการทางจริยธรรมเป็นผลของพัฒนาการทางปัญญา ซึ่งได้แบ่งระดับพัฒนาการออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับที่ 1 ก่อนกฎเกณฑ์สังคม ระดับที่ 2 กฎเกณฑ์สังคมและระดับที่ 3 สูงกว่ากฎเกณฑ์สังคม ในแต่ละระดับKohlbergยังแบ่งพัฒนาการออกเป็น 2 ขั้น รวมเป็น 6 ขั้น เรียงตามลำดับ ดังนี้

ระดับที่ 1: ก่อนกฎเกณฑ์สังคม (Pre conventional level) เด็กในระดับนี้จะ ตัดสินใจเลือกกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง โดยไม่คำนึงถึงผู้อื่นในระดับนี้บุคคลจะขึ้นอยู่กับผู้มีอำนาจเหนือตน ระดับนี้เด็กจะมีอายุประมาณ 2-10 ขวบ แบ่งได้เป็น 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 การลงโทษ และการเชื่อฟัง (Punishment-obedience orientation)

ก. สิ่งที่ถูก

- ต้องเชื่อฟัง ไม่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ที่มีการลงโทษ
- ไม่ทำความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สิน

ข. เหตุผล

- เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษ

ขั้นที่ 2 เอกบุคลลนิยม การตอบสนองความต้องการ และการชำระแลกเปลี่ยน

(Instrumental relativist orientation)

ก. สิ่งที่ถูก

- ทำตามกฎเกณฑ์เพื่อเกิดประโยชน์แก่ตนเองในปัจจุบัน
- ทุกคนทำในสิ่งที่ตอบสนองความต้องการของตน
- ความยุติธรรมในการชำระแลกเปลี่ยน

ข. เหตุผล

- การตอบสนองความต้องการของตนจำเป็นต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้อื่นด้วย

ระดับที่ 2 กฎเกณฑ์สังคม (Conventional morality) เด็กในระดับนี้จะทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่ม เพราะต้องการเป็นที่ยอมรับ จะเลียนแบบหรือคล้อยตามบุคคลในกลุ่มเพื่อปรับตัวให้เข้ากับความต้องการของสังคม โดยไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นในขณะนั้น ระดับนี้เด็กจะมีอายุประมาณ 10-16 ปี แบ่งได้เป็น 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 3 ความคาดหวังทางสังคม ความสัมพันธ์ และการคล้อยตาม (Good boy-nice girl orientation)

ก. สิ่งที่ถูก

- กระทำในสิ่งที่สังคมคาดหวัง
- มีความปรารถนาดีและอาทรต่อผู้อื่น
- ความไว้วางใจ ความรักดี ความเคารพ และความกตัญญู

ข. เหตุผล

- ต้องการเป็นคนดีในทรณะของตนและของบุคคลต่าง ๆ ในสังคม
  - ต้องการรักษากฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทางสังคมเพื่อรักษาพฤติกรรม ดึงมต่าง ๆ ให้คงอยู่
- ขั้นที่ 4 ระบบสังคมและมโนธรรม (Law and order orientation)

ก. สิ่งที่ถูก

- การปฏิบัติตามหน้าที่ของตน
- กฎหมายต้องเป็นกฎหมาย ยกเว้นในกรณีที่ขัดกับหน้าที่ทางสังคมอื่นๆ
- การบำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม กลุ่ม หรือสถาบัน

ข. เหตุผล

- เพื่อให้สถาบันต่าง ๆ ของสังคมดำรงอยู่ต่อไป
- รักษาระบบสังคมให้คงอยู่ไม่พังทลาย

ระดับที่ 3 สูงกว่ากฎเกณฑ์สังคม หรือตามหลักการ (Post conventional morality or principled level) ในระดับนี้บุคคลจะตัดสินใจขัดแย้งต่าง ๆ ด้วยการพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบด้วยตนเอง พิจารณาสังต่าง ๆ อย่างลึกซึ้ง และกว้างขวาง หลุดพ้นจากกฎเกณฑ์ของสังคม แบ่งได้เป็น 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 5 สัญญาสังคมหรืออรรถประโยชน์และสิทธิส่วนบุคคล (Social contract orientation)

ก. สิ่งที่ถูก

- การเข้าใจว่าบุคคลในสังคมต่างมีค่านิยม และความเห็นต่างกัน
- การเข้าใจกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในสังคมว่าเกิดจากการตกลงกันของบุคคลในสังคม
- การปฏิบัติตามสัญญาสังคม

ข. เหตุผล

- เพื่อประโยชน์ และเพื่อพิทักษ์สิทธิของทุกคนในสังคม
- ความรู้สึกผูกพันต่อสัญญาสังคมกับบุคคลต่าง ๆ

ขั้นที่ 6 หลักการจริยธรรมสากล (Universal ethical principle orientation)

ก. สิ่งที่ถูก

- ทำตามหลักการทางจริยธรรมที่ตนเองเลือกเอง
- กฎหมาย และสัญญาสังคมที่ถูกต้องควรเป็นไปตามหลักการเหล่านี้
- เมื่อกฎหมายขัดกับหลักการเหล่านี้ จะต้องทำตามหลักการ
- หลักการที่ถูกต้องคือ หลักการสากลเกี่ยวกับความยุติธรรมซึ่งได้แก่ความเสมอภาคในสิทธิของมนุษย์ และการเคารพในศักดิ์ศรีของมนุษย์

ข. เหตุผล

- หลักการจริยธรรมสากลเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามหลักเหตุผล

การเกิดจริยธรรมตามทฤษฎีของ Kohlberg นั้น จริยธรรมหรือความเข้าใจเกี่ยวกับความถูกต้อง มิได้เกิดจากการเรียนรู้ มิได้เกิดจากสังคมแวดล้อม แต่เกิดจากการคิดไตร่ตรองตามเหตุผลของแต่ละบุคคล พัฒนาการของจริยธรรมเป็นผลของการสังเกต และการคิดไตร่ตรองของบุคคล ผู้ที่ไม่ชอบสังเกตหรือไม่ชอบที่จะคิดไตร่ตรอง พัฒนาการทางจริยธรรมก็ไม่เกิด แม้ว่าพัฒนาการทางปัญญาได้เข้าสู่ขั้นสูงแล้วก็ตาม ซึ่ง Kohlberg เชื่อว่าพัฒนาการเกิดขึ้นเป็นขั้น ๆ จากขั้นหนึ่งไปสู่อีกขั้นหนึ่งตามลำดับอย่างแน่นอนตายตัว (Invariant) ดังนั้น จริยธรรมจึงพัฒนาเป็นขั้น ๆ จากขั้นต่ำกว่าไปสู่ขั้นสูงกว่าทีละขั้น ไม่มีการข้ามขั้น ไม่มีการสลับขั้น และไม่ว่าบุคคลจะเติบโตในสังคมใด หรือนับถือศาสนาใด ย่อมมีลำดับขั้นการพัฒนาของจริยธรรมที่เหมือน ๆ กัน เรียกชื่อว่า ทฤษฎีพัฒนาการเชิงโครงสร้าง (Structural development theory) และทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญา (Cognitive development theory)

สรุปได้ว่า ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของ Kohlberg หมายถึง พัฒนาการจริยธรรมนั้น ไม่ใช่การรับรู้จากการสั่งสอนจากผู้อื่น แต่ เป็นการผสมผสานระหว่างความรู้เกี่ยวกับบทบาทของตนเองต่อผู้อื่น และบทบาทของผู้อื่น รวมถึง กฎเกณฑ์ของกลุ่มต่าง ๆ การพัฒนาทางด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นไปตามขั้น ส่วนการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมจะพัฒนาจากขั้นต่ำแล้วพัฒนาขึ้นไปด้วยประสบการณ์ใหม่ ๆ ทางสังคมทำให้การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในขั้นสูงขึ้นไป

3. ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม

ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม เป็นทฤษฎีที่เสนอจิตลักษณะ 8 ประการ ที่อาจเป็นสาเหตุของพฤติกรรมของคนดี คนเก่ง และมีสุขของคนไทย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2536 อ้างถึงใน ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม, 2551, หน้า 19-20) ซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ราก ลำต้น และส่วนที่เป็นดอก และผลของต้นไม้

ส่วนแรกคือ ราก แทนจิตลักษณะพื้นฐานสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

1. สุขภาพจิต หมายถึง ความวิตก กังวล ตื่นเต้น ไม่สบายใจของบุคคลอย่างเหมาะสมกับเหตุการณ์

2. ความเฉลียวฉลาด หรือสติปัญญา หมายถึง การรู้การคิดในขั้นรูปธรรมหลายด้าน และการคิดในขั้นนามธรรม ซึ่งมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีพัฒนาการทางการรู้การคิดของ Piaget

3. ประสบการณ์ทางสังคม หมายถึง การรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา ความเอื้ออาทร เห็นอกเห็นใจ และสามารถคาด หรือทำนายความรู้สึกของคนอื่น

ส่วนที่สอง คือ ลำต้น เป็นผลจากจิตลักษณะพื้นฐานที่ราก ประกอบด้วยจิตลักษณะ 5 ประการ ได้แก่

1. ทศนคติ ค่านิยม และคุณธรรม

ทศนคติ หมายถึง การเห็นประโยชน์-โทษของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ค่านิยม หมายถึง สิ่งที่คนส่วนใหญ่เห็นว่าสำคัญ คุณธรรม หมายถึง สิ่งที่คนส่วนใหญ่เห็นว่าดีงาม ส่วนใหญ่มักจะเกี่ยวข้องกับหลักทางศาสนา เช่น ความกตัญญู ความเสียสละ ความซื่อสัตย์ ความพอใจไม่พอใจ ต่อสิ่งนั้น และพร้อมที่จะมีพฤติกรรมต่อสิ่งนั้น

2. เหตุผลเชิงจริยธรรม

เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง เจตนาของการกระทำที่เพื่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว หรือพวกพ้อง ซึ่งมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีทางเหตุผลเชิงจริยธรรมของ Kohlberg

3. ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกลว่าสิ่งที่กระทำลงไปในปัจจุบันจะส่งผลอย่างไร ในปริมาณเท่าใด ต่อใคร ตลอดจนความสามารถ ในการอดได้ อดได้ สามารถอดเปรี้ยวไว้กินหวานได้

4. ความเชื่ออำนาจในตน

ความเชื่ออำนาจในตน หมายถึง ความเชื่อว่าผลที่ตนกำลังได้รับอยู่เกิดจากการกระทำของตนเอง มิใช่เกิดจากโชคเคราะห์ ความบังเอิญ หรือการควบคุมของคนอื่น เป็นความรู้สึก ในการทำนายได้ ควบคุมได้ของบุคคล

5. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความมานะพยายามฝ่าฟันอุปสรรคในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยไม่ย่อท้อ ซึ่งมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีแรงจูงใจของ Mc Clelland, D.C. (1963)

ส่วนที่สาม คือ ส่วนของดอก และผล เป็นส่วนของพฤติกรรมของคนดี และเก่ง ซึ่งแสดงพฤติกรรมทำความดี ละเว้นความชั่ว ซึ่งเป็นพฤติกรรมของคนดี และพฤติกรรม

การทำงานอย่างขยันขันแข็งเพื่อส่วนรวมอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแบ่งเป็น 2 ส่วนด้วยกัน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2544 ก อ้างถึงใน ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม, 2551, หน้า 20-21) คือ

1. พฤติกรรมของคนดี ประกอบด้วย 2 พฤติกรรมหลัก ได้แก่

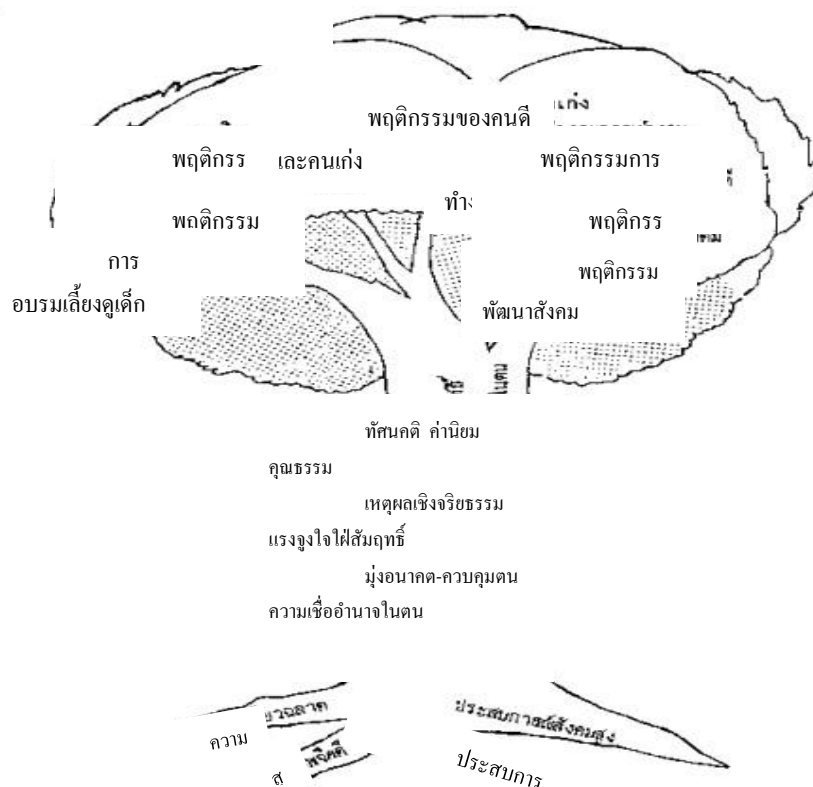
1.1 พฤติกรรมไม่เบียดเบียนตนเองเป็นพฤติกรรมของบุคคลที่ไม่ทำร้าย หรือทำลายตนเอง เช่น การดูแลสุขภาพของตนเอง การบริโภคสิ่งที่มีประโยชน์ ไม่ดื่มเหล้า ไม่สูบบุหรี่ ไม่ติดยาเสพติด ไม่เล่นการพนัน เป็นต้น

1.2 พฤติกรรมไม่เบียดเบียนผู้อื่น เป็นพฤติกรรมที่ไม่ทำร้าย ทำลาย หรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน เช่น พฤติกรรมสุภาพบุรุษ ไม่ก้าวร้าว ขับขี่รถอย่างมีมารยาท ซื่อสัตย์ เป็นต้น

2. พฤติกรรมของคนดี และเก่ง ประกอบด้วย 2 พฤติกรรมหลัก ได้แก่

2.1 พฤติกรรมรับผิดชอบ เช่น พฤติกรรมการเรียนการทำงาน พฤติกรรมการปกครองของหัวหน้า และเคารพกฎหมาย เป็นต้น

2.2 พฤติกรรมพัฒนาเป็นการพัฒนาตนเอง ผู้อื่น และสังคม เช่น ใฝ่รู้ ใฝ่การอ่าน เป็นกัลยาณมิตร การอาสา ช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม เป็นต้น

ภาพที่ 2 ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรม ระบุจุดลักษณะ 8 ประการ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2544)

สรุปได้ว่า ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม หมายถึง เมื่อบุคคลมีความพร้อมทางจิตใจทั้ง 3 ด้าน คือ ส่วนที่เป็นราก และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมไม่ว่าจะเป็นครอบครัว ชุมชน รวมถึงกลุ่มเพื่อน ๆ ผู้นั้นก็พร้อมที่จะพัฒนาลักษณะทางจิตใจที่เป็นส่วนของลำต้น เกิดเป็นพฤติกรรมที่ดีเป็นคนเก่ง ในส่วนที่เป็นดอก และผลบนต้นไม้ก็จะมีคามงอกงามสมบูรณ์ก็จะส่งให้เป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติแต่ในทางที่ถูกที่ควร สามารถอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 5) เพื่อให้การพัฒนาและการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปตามนโยบายดังกล่าว และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ หลักการและจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และพลโลก ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนา และประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินการเลื่อนชั้นเรียน และจบการศึกษาในระดับต่าง ๆ โดยยึดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ ได้แก่

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

การนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการดังกล่าว ไปพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลนั้น สถานศึกษาต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างชัดเจน โดยพิจารณาจากนิยาม ตัวชี้วัดพฤติกรรมบ่งชี้ และเกณฑ์การให้คะแนนของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ ชำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย ศรัทธา ยึดมั่นในศาสนา และเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ผู้ที่รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ คือ ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ มีความสามัคคี ประองคอง ภูมิใจ เชิดชูความเป็นชาติไทย ปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

พระอานาจ อดุลกาโม (น้อยนิล) (2554) สรุปได้ว่า รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทยนิยมไทยปฏิบัติตามคำสั่งสอนของศาสนาเคารพเทิดทูนศาสนา แสดงความจงรักภักดีเทิดทูนพระเกียรติ และพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์

ไชยพร เรื่องแท้ (2556) ได้กล่าวว่า ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เป็นการส่งเสริมผู้เรียน โดยปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่นักเรียนในเรื่องการยืนตรงเคารพธงชาติร้องเพลงชาติสนับสนุน ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคีประองคองที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม และปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือจัดกิจกรรม ให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งห่อสมุดกลาง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยความจงรักภักดี ต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ และส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หลากหลายรูปแบบอย่างชัดเจน การเคารพในสถาบันพระมหากษัตริย์ ได้แก่ การแสดงความเคารพ เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ในทุกโอกาส การร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดแสดงความจงรักภักดี ต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ในโอกาสวันสำคัญต่าง ๆ การได้รับเสด็จเมื่อพระมหากษัตริย์ หรือ พระบรมวงศานุวงศ์เสด็จไปในถิ่นที่อยู่บริเวณใกล้เคียง การปฏิบัติต่อสัญลักษณ์ที่แสดงถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ เช่น ธงชาติ พระบรมฉายาลักษณ์ เพลงสรรเสริญพระบารมี ฯลฯ ด้วยความเคารพ เมื่อได้ยิน หรือเห็นบุคคลใดแสดงกริยา วาจาหรือมีการกระทำอันไม่สมควรต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ต้องว่ากล่าวตักเตือน และห้ามมิให้ปฏิบัติเช่นนั้นอีก

สรุปได้ว่า รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ ชำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย ศรัทธา ยึดมั่นในศาสนา และเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

ซื่อสัตย์สุจริต

ซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้องประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเอง และผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา ใจ ผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต คือผู้ที่ประพฤติตรงตามความเป็นจริงทั้งทางกาย วาจา ใจ และยึดหลักความจริง ความถูกต้องในการดำเนินชีวิต มีความละเอียด และเกรงกลัวต่อการกระทำผิด

พระอานาจ อุดกกาโม (น้อยนิต) (2554) สรุปลงได้ว่า ชื่อสัตย์สุจริต หมายถึง การประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสม และตรงต่อความเป็นจริงประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมาทั้งกายวาจาใจต่อตนเอง และผู้อื่นรวมตลอดทั้งต่อหน้าที่การงาน และคำมั่นสัญญาความประพฤติที่ตรงไปตรงมา และจริงใจในสิ่งที่ถูกที่ควรถูกต้องตามทำนองคลองธรรมรวมไปถึงการไม่คิดคดทรยศไม่คดโกง และไม่หลอกลวง นอกจากนี้แล้วความชื่อสัตย์สุจริตรวมไปถึงการรักษาคำพูด หรือคำมั่นสัญญา และการปฏิบัติหน้าที่การงานของตนเองด้วยความรับผิดชอบ และด้วยความชื่อสัตย์ไม่แสวงหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง และพวกพ้องด้วยการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบซึ่งความชื่อสัตย์สุจริตนี้จะดำเนินไปด้วยความตั้งใจจริงเพื่อทำหน้าที่ของตนเองให้สำเร็จลุล่วงด้วยความระมัดระวัง และเกิดผลดีต่อตนเองและสังคม

พระบำรุง ปญญาพล (โพธิ์ศรี) (2554) สรุปลงได้ว่า ความชื่อสัตย์ เป็นคุณธรรมที่มีความสำคัญในการทำให้บุคคลเป็นคนดี ใช้ ปัญญาในการพิจารณาในการประพฤติปฏิบัติตนให้ตั้งมั่นในคุณงามความดี มีความชื่อตรงต่อบุคคลที่เราคบหาด้วยไม่ว่าจะต่อหน้า หรือลับหลัง

ไชยพร เรื่องแห้ว (2556) ได้กล่าวว่า ด้านชื่อสัตย์สุจริต เป็นการส่งเสริมผู้เรียน โดยส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัวต่อการกระทำผิด ต่อพ่อ แม่ ผู้ปกครอง และครู ส่งเสริมให้นักเรียนไม่ถือเอาสิ่งของ หรือนำเอางานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความชื่อตรง และทำตนให้แบบอย่างที่ดีแก่เพื่อน ด้านความชื่อสัตย์ และจริงใจ สนับสนุนให้นักเรียนไม่หาประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง สนับสนุนให้นักเรียนให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริง

สรุปลงได้ว่า ชื่อสัตย์สุจริต หมายถึง การประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสม และตรงต่อความเป็นจริงประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมาทั้งกายวาจาใจต่อตนเอง และผู้อื่น ยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติปฏิบัติตนให้ตั้งมั่นในคุณงามความดี

มีวินัย

มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคมผู้ที่มีวินัย คือ ผู้ที่ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคมเป็นปกติวิสัย ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

พระอานาจ อุดกกาโม (น้อยนิต) (2554) สรุปลงได้ว่า มีวินัย หมายถึง การควบคุมความประพฤติให้ถูกต้อง และเหมาะสมกับจรรยาบรรณข้อบังคับข้อตกลงกฎหมาย และศีลธรรม การรู้จักควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตามข้อตกลงข้อบังคับระเบียบแบบแผน และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามย่อมนำมาซึ่งความสงบสุขในชีวิตของคนความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม และประเทศชาติ

พระบำรุง ปณฺญาพโล (โพธิ์ศรี) (2554) สรุปได้ว่า มีวินัย คือ คุณสมบัติที่สำคัญที่ควรมี อยู่ในตัวของบุคคล เพราะการที่ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติจะอยู่อย่างสงบสุข คนในสังคม จะต้องเป็นผู้มีวินัย คือ การเคารพกฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ โดยเฉพาะในเยาวชนจะต้องมีการปลูกฝังความมีวินัยไว้ตั้งแต่เป็นเด็ก เมื่อเติบโตขึ้นจะได้ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข เข้ากับผู้อื่นได้ และยังเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้ก้าวไปสู่กับสังคมโลกได้อย่างมั่นคง

พระธรรมสิงหบุราจารย์ (จรัญฐิตธมฺโม) (2551) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความมีวินัย ไว้ว่า การสอนให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา จัดเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการสร้างนิสัย และพฤติกรรมที่ดีงามให้เกิดขึ้น ดังนั้น การที่จะพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า จำเป็นที่จะต้องฝึกให้บุคคลมีระเบียบวินัย อยู่ในกฎเกณฑ์อันเป็นเครื่องมือที่จะควบคุมพฤติกรรม ของบุคคลให้อยู่ในกรอบที่เหมาะสมนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

ไชยพร เรื่องแห้ว (2556) ได้กล่าวว่า ด้านมีวินัย เป็นการส่งเสริมผู้เรียน โดยส่งเสริม ให้นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงกฎเกณฑ์ระเบียบ ข้อบังคับของ โรงเรียน และสังคม ส่งเสริม ให้นักเรียนไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นส่งเสริมให้นักเรียนตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้นักเรียนทำงานตามที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ ส่งเสริม สนับสนุน ให้นักเรียนมีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบในการทำงาน

สรุปได้ว่า มีวินัย หมายถึง การยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม การควบคุมความประพฤติให้ถูกต้อง และเหมาะสมกับ จรรยา มารยาท ข้อบังคับข้อตกลงกฎหมายและศีลธรรมการรู้จักควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติ ตามข้อตกลงข้อบังคับระเบียบแบบแผน และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามยอมนำมา ซึ่งความสงบสุขในชีวิตของตนความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม และประเทศชาติ

ใฝ่เรียนรู้

ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน ผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ คือ ผู้ที่มีลักษณะ ซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ แสวงหา ความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ด้วยการเลือกใช้สื่อ อย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอด เผยแพร่ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

พระอำนาจ อตุลกาโม (น้อยนิล) (2554) สรุปความว่า ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง ความกระตือรือร้น ตั้งใจมุ่งมั่นในการเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยการแสวงหาความรู้การสืบค้นข้อมูล จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียนการจดบันทึกสรุปความรู้ประสบการณ์ และ ถ่ายทอดเผยแพร่องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าให้แก่ผู้อื่น

ประชุม โพธิกุล (2553) องค์การใฝ่เรียนรู้เป็นสิ่งที่ยอมรับว่าเป็นความปรารถนา ของบุคคลเพื่อการเรียนรู้ และความเจริญก้าวหน้าเพื่อเตรียมบุคลากรให้มีโอกาสเพื่อการขยายตัว ขององค์การในอนาคตหนังสือที่เป็นพื้นฐานความคิดคือ The fifth discipline ของ ปีเตอร์เส็ง ได้วินิจฉัยหลัก 5 ประการ ที่เป็นลักษณะขององค์การใฝ่เรียนรู้คือ

1. ความคิดเชิงระบบช่วยให้เราเข้าใจรูปแบบและความเกี่ยวเนื่องของเหตุการณ์ต่าง ๆ
2. ความเชี่ยวชาญส่วนบุคคลคือความมุ่งมั่นที่จะเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยตนเอง
3. รูปแบบความคิดการสร้างรูปแบบและวิสัยทัศน์ของโลกให้ถูกต้องมากขึ้นเป็น ความเชื่อของบุคคลและกลุ่มที่กำหนดพฤติกรรมและการตัดสินใจ
4. การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกับการสร้างความมุ่งมั่นเพื่อลคใจให้ไปถึงวิสัยทัศน์
5. การเรียนรู้ของทีมการเรียนรู้ร่วมกันในหน่วยการเรียนรู้พื้นฐานขององค์กร

ไชยพร เรืองแท้ (2556) ได้กล่าวว่า ด้านใฝ่เรียนรู้ เป็นการส่งเสริมผู้เรียน โดยส่งเสริม ให้นักเรียนมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ สนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้คือ สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้นักเรียนมีการบันทึกความรู้ วิเคราะห์ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้สรุปเป็นองค์ความรู้ส่งเสริมให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยวิธีการ ต่าง ๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

สรุปได้ว่า ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง ความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้ จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน เป็นความปรารถนาของบุคคลเพื่อการเรียนรู้ และความเจริญก้าวหน้า และถ่ายทอดเผยแพร่องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าให้แก่ผู้อื่น

อยู่อย่างพอเพียง

อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้ที่อยู่อย่างพอเพียง คือ ผู้ที่ดำเนินชีวิตอย่างประมาณตน มีเหตุผล รอบคอบ ระมัดระวัง อยู่ร่วมกับ ผู้อื่นด้วยความรับผิดชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ มีการวางแผนป้องกัน ความเสี่ยง และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

พระอำนาจ อุดกกาโม (น้อยนิล) (2554) สรุปได้ว่า อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง การมีความพอดีในการบริโภคใช้ทรัพยากร และเวลาว่างให้เป็นประโยชน์ค้ำนึ่งถึงฐานะ และ เศรษฐกิจคิดก่อนใช้จ่ายตามความเหมาะสมรู้จักการเพิ่มพูนทรัพย์ด้วยการเก็บ และนำไปใช้ให้เกิด ประโยชน์ดูแลรักษาบูรณทรัพย์ของตนเองมีการเก็บออมเงิน ไว้ตามสมควร

รงค์ ประพันธ์พงศ์ (2550) ได้ให้คำนิยามเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ ที่เป็นห่วงสอคร้อยประสานกันเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้แก่

1. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่นเช่นการผลิต และการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

2. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนค้ำนึ่งถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น จากการทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยค้ำนึ่งถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้ และไกล

นอกจากคุณลักษณะ 3 ห่วง ดังกล่าวแล้ว สิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งคือการกำหนดเงื่อนไขไว้ 2 ประการ เพื่อการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้นต้องอาศัยทั้งความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐานนั้นคือเงื่อนไขต่อไปนี้

1. เงื่อนไขความรู้ประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผน และ ความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

2. เงื่อนไขคุณธรรมที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วยมีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทนมีความเพียรใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

องค์ประกอบ 7 ประการ ของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

1. พึ่งพาตนเอง
2. พอประมาณ
3. เดินทางสายกลาง
4. มีภูมิคุ้มกัน
5. มีเหตุผล
6. เป็นคนดี
7. รู้จักสามัคคี

ไชยพร เรื่องแท้ (2556) ได้กล่าวว่า ด้านอยู่อย่างพอเพียงเป็นการส่งเสริมผู้เรียน โดยส่งเสริมให้ใช้ทรัพย์สินของตนเอง และสิ่งของในโรงเรียนอย่างประหยัด คู้มค่า และเก็บรักษา ดูแลอย่างดีส่งเสริมให้นักเรียนใช้ทรัพยากรของส่วนรวม และใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัด และรู้คุณค่า ส่งเสริมให้นักเรียนไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัย เมื่อผู้อื่นกระทำผิด ส่งเสริมให้นักเรียนใช้จ่ายอย่างประหยัด และมีการเก็บออมเงิน ส่งเสริมให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อม ยอมรับ และปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

สรุปได้ว่า อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง การดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข คำนึงถึงฐานะ และเศรษฐกิจคิดก่อนใช้จ่ายตามความเหมาะสมรู้จักการเพิ่มพูนทรัพย์ด้วยการเก็บ และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์คุณแลร์กษาบูรณทรัพย์ของตนเองมีการเก็บออมเงินไว้ตามสมควร

มุ่งมั่นในการทำงาน

มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ และรับผิดชอบ ในการทำหน้าที่การทำงานด้วยความเพียรพยายาม อุตทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมายผู้ที่มุ่งมั่นในการทำงาน คือ ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ด้วยความเพียรพยายาม ทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วง ตามเป้าหมายที่กำหนดด้วยความรับผิดชอบ และมีความภาคภูมิใจในผลงาน

พระอานาจ อุตถกามา (น้อยนิล) (2554) สรุปความว่า มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่การงาน และการประกอบอาชีพที่สุจริตอย่างกระตือรือร้น และตั้งใจจริงให้สำเร็จ ด้วยความมานะอดทนไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก หรืออุปสรรคที่เกิดขึ้น

ไชยพร เรื่องแท้ (2556) ได้กล่าวว่า ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน เป็นการส่งเสริมผู้เรียน โดยส่งเสริมให้นักเรียนเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้นักเรียน ตั้งใจ และรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ ส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตน ทุ่มเทในการทำงาน อุตทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหา และอุปสรรคในการทำงาน ส่งเสริมให้นักเรียนมีความพยายามแก้ปัญหา และอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จส่งเสริมให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจ และชื่นชมผลงาน ที่ทำสำเร็จ

สรุปได้ว่า มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง ความตั้งใจ และรับผิดชอบในการทำหน้าที่ การงานด้วยความเพียรพยายาม อุตทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย การประกอบอาชีพที่สุจริต อย่างกระตือรือร้น และตั้งใจจริงให้สำเร็จ ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก หรืออุปสรรคที่เกิดขึ้น

รักความเป็นไทย

รักความเป็นไทย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ร่วมอนุรักษ์ สืบทอดภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรม ใช้ภาษาไทย ในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมผู้ที่รักความเป็นไทยคือ ผู้ที่มีความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ชื่นชม มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สืบทอด เผยแพร่ภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทย มีความกตัญญูทศเวทีใช้ภาษาไทยในการสื่อสารอย่างถูกต้องเหมาะสม

พระอานาจ อุดกามา (น้อยนิล) (2554) สรุปได้ว่า รักความเป็นไทย หมายถึง ความภาคภูมิใจ ในความเป็นไทย และเกิดความตระหนักว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทยมีความเข้าใจ และ เห็นคุณค่าเอกลักษณ์ที่ดีของไทย เช่น ภูมิปัญญาพื้นบ้านไทยวัฒนธรรมที่ดีของไทยทั้งที่เป็นรูปธรรม และนามธรรม อาทิ การแต่งกาย อาหาร สมุนไพร ยารักษาโรค ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การมีกิริยา มารยาทงดงาม การมีรอยยิ้มที่เป็นเอกลักษณ์ในการสร้างความประทับใจให้กับผู้มาเยือน โดยสามารถ ที่จะดำรงไว้ซึ่งความเป็นไทยพร้อมกับการปฏิรูปความเป็นไทยที่สอดคล้องกับบริบทของ โลกปัจจุบัน และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในโลกยุคโลกาภิวัตน์

สุภาพร เทพสุวรรณ (2553) ได้กล่าวไว้ว่า “เราจะสอนให้ลูกรู้จักความเป็นไทยได้อย่างไร” เนื่องจากในภาวะปัจจุบัน โลกมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ววัฒนธรรมที่หลากหลายเข้ามา มีบทบาทสำคัญ และเข้ามามีอิทธิพลต่อสถาบันครอบครัว โรงเรียน และสิ่งแวดล้อมที่เด็กอาศัยอยู่ เราจะทำอย่างไรที่จะสร้างความทรงจำที่ดีให้แก่เด็กเราจะทำอย่างไรให้เด็กรู้ และเข้าใจถึงความเป็น คนไทยได้อย่างถ่องแท้ และมีประโยชน์ ดังนี้

1. เป็นตัวอย่างที่ดีให้ลูกดู มีขนบธรรมเนียมของไทยหลายอย่างที่น่าจะมีการส่งต่อ หรือ ถ่ายทอดสู่ลูกหลาน เช่น การมีสัมมาคารวะผู้ใหญ่ การเคารพนบถนอบเชื่อฟังบิดามารดา ความกตัญญู ต่อผู้มีพระคุณ ซึ่งสิ่งเหล่านี้บางครั้งฝรั่งไม่มี ดังนั้น คุณพ่อคุณแม่ควรทำให้ลูกดูเป็นตัวอย่าง การไหว้แบบไทย ๆ รอยยิ้มแบบไทยจนเราได้ชื่อว่าสยามเมืองยิ้ม The land of smile ความกตัญญู ในการดูแลบุพการีเมื่อมีอายุ การวางตัวที่ดี ความสุภาพเรียบร้อย ความเกรงใจผู้อื่น ซึ่งเด็ก ๆ จะเลียนแบบจากผู้ใหญ่ตนเอง

2. นิยมบริโภคของที่ทำในประเทศพยายามหลีกเลี่ยงของนำเข้า หรือของมีหยี่ห้อที่นำมาจาก ต่างประเทศ อย่าคิดว่าของนำเข้าดีกว่าของไทย ข้อนี้นคุณพ่อคุณแม่อาจคิดในใจว่าก็ของที่ทำในประเทศ มันด้อยคุณภาพ จึงทำให้ยากต่อการบริโภค ผู้บริโภคเลยเลือกบริโภคสินค้านำเข้าของแบรนด์ดัง ๆ จนเป็นนิสัยติดใจหยี่ห้อ แต่การกระทำดังกล่าวเป็นการสร้างค่านิยมว่าของต่างประเทศดีกว่าของไทย

จนหาวิธีไม่ว่าของแบรนด์เนมมากมายหลายอย่างทำโดยคนไทย สินค้าของไทยบางประเภทดีมาก แต่ไม่มีใครสนใจ ดังนั้น การสอนลูกให้รู้จักสินค้าที่ดีในแต่ละจังหวัด หรือสินค้าหนึ่งผลิตภัณฑ์ ต่อ 1 ตำบล อาหารอร่อย ผ้าไหมไทยจะทำให้ลูกนิยมบริโภคของไทย และเกิดความภาคภูมิใจ ในความเป็นไทยอีกด้วย

3. แต่งกายแบบไทย ๆ ในวันเทศกาลสำคัญต่าง ๆ เพื่อให้เด็ก ๆ ได้รู้จักเครื่องแต่งกาย ของคนไทยในแต่ละภาค

4. ใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องพูด ร เรือ ล ถึง ให้ชัดเจนอย่าพูดไทยคำฝรั่งคำอ่านหนังสือไทย ให้ลูกฟังอย่างถูกต้องขระ คำประพันธ์บทกวีของไทย เพลงของแต่ละภาค สอนว่าใครคือผู้ประดิษฐ์ อักษรไทย เป็นต้น

5. สอนศิลปะประเพณี และวัฒนธรรมของไทยที่ดีที่น่าจะส่งต่อสู่ลูกหลานสิ่งนี้ รวมไปถึง การทำตำราอาหารฝีมือตำรับคุณตา คุณยาย คุณทวด การทำขนมไทย ๆ การรำไทย ลูกจะซาบซึ้ง ในความเป็นไทย และเป็นการปลูกฝังความรัก และความภาคภูมิใจในชาติขึ้นอย่างไม่รู้ตัว

6. เล่านิทานที่ถ่ายทอดกันมาจากบรรพบุรุษ และเล่าประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชาติไทย ให้เด็ก ๆ ฟัง

7. สอนเด็ก ๆ ให้ร้องเพลงชาติไทยให้ถูกต้อง การยืนตรงเคารพธงชาติ ความหมาย ของธงชาติไทย สัญลักษณ์ของดอกไม้ประจำชาติ สัตว์ประจำชาติ เป็นต้น

8. พาลูกไปดูวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบไทย ๆ ไปดูพิพิธภัณฑ์ของไทย ๆ อาชีพหลัก ของคนไทย ลองฝึกให้ลูกปฏิบัติจริง เช่น ลองให้ลูกไปดูแปลงปลูกข้าวในนา ลองสอนวิธีปลูกข้าว ให้ลูก ลูกจะได้เรียนรู้จากของจริง และในขณะที่เดียวกันจะเกิดความรักต่อชาวนา ชาวสวน มีความอดทน และไม่ดูถูกผู้อื่น

9. สอนให้ลูกรู้ถึงต้นกำเนิดของชาติไทยความเป็นชาติไทย และพระราชประวัติ ของพระมหากษัตริย์ไทยในแต่ละพระองค์

10. พาลูกไปชมดนตรีมโหรีสพของไทยสอนการเล่นเครื่องดนตรีไทย

11. พาลูกให้ชมความสวยงามของธรรมชาติที่ต่างจังหวัด ความสวยงามของบ้านแบบไทย ๆ สิ่งนี้เป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะอาจเป็นการยากสำหรับเด็กที่อยู่ในกรุงเทพฯ เด็กต้องอยู่ในโลกของคอนกรีต มลพิษต่าง ๆ การที่เด็กเห็นความสวยงามของธรรมชาติ วิวาอารามต่าง ๆ จะทำให้เด็กช่วยกันธำรง รักษาสิ่งแวดล้อมที่สวยงามเหล่านี้เอาไว้

12. สอนลูกเล่นการละเล่นของไทย เช่น รีรีข้าวสาร ขี่ม้าก้านกล้วย ฯลฯ ลูกจะสนุกใน เวลาเดียวกันก็จะซึมซับความรักในความเป็นไทยอีกด้วย

ไชยพร เรื่องแท้ (2556) ได้กล่าวว่า ด้านรักความเป็นไทย เป็นการส่งเสริมผู้เรียน โดยปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่นักเรียนในการแต่งกายแบบไทยให้มีสัมมาคารวะกตัญญูทักทายต่อผู้มีพระคุณ ส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทย กับชุมชน และสังคม ส่งเสริมให้นักเรียนใช้ภาษาไทย และเขียนเลขไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ส่งเสริม ชักชวนแนะนำให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง ส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทยด้วยความรู้สึภภาคภูมิใจ

สรุปได้ว่า รักความเป็นไทย หมายถึง ความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และเกิดความตระหนักว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทยมีความเข้าใจ และเห็นคุณค่าเอกลักษณ์ที่ดีของไทย เห็นคุณค่าร่วมอนุรักษ์ สืบทอดภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม

มีจิตสาธารณะ

มีจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรม หรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคม ด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้น โดยไม่หวังผลตอบแทน ผู้ที่มีจิตสาธารณะ คือ ผู้ที่มีลักษณะเป็นผู้ให้ และช่วยเหลือผู้อื่น แบ่งปันความสุขส่วนตนเพื่อทำประโยชน์แก่ส่วนรวม เข้าใจ เห็นใจผู้ที่มีความเดือดร้อน อาสาช่วยเหลือสังคม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้วยร่างกาย สติปัญญา ลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา หรือร่วมสร้างสรรค์ สิ่งที่ดีงามให้เกิดในชุมชน โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

พระอานาจ อุดกกาโม (น้อยนิล) (2554) สรุปได้ว่า มีจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจของบุคคลเกี่ยวกับการมองเห็นคุณค่า หรือการให้คุณค่าแก่การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นสิ่งสาธารณะที่ไม่มีผู้ใดผู้หนึ่งเป็นเจ้าของ หรือเป็นสิ่งที่คนในสังคมเป็นเจ้าของร่วมกัน เป็นสิ่งที่สามารถสังเกตได้จากความรู้สึภนึกคิด หรือการกระทำที่แสดงออกมา ได้แก่ การหลีกเลี่ยงการใช้ หรือการกระทำที่จะทำให้เกิดความชำรุดเสียหายต่อส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม การถือเป็นหน้าที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาของส่วนรวมในวิสัยที่ตนสามารถทำได้ และการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม

เสาวนีย์ ฉัตรแก้ว (2551) ให้ความหมายจิตสาธารณะว่า เป็นสิ่งที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ และต้องมีแรงจูงใจภายใน เพื่อผลักดันให้กระทำพฤติกรรมที่ได้ตั้งใจไว้ซึ่งกระบวนการเรียนรู้เริ่มต้นจากการรับรู้เหตุการณ์ หรือบุคคลแล้วแปลความหมายเข้าสู่ระดับจิตสำนึกใช้แรงผลักดัน และแรงจูงใจให้กระทำ หลังจากคิดวิเคราะห์จนซาบซึ้งสร้างสรรค์ และหาแนวทางในการแก้ปัญหา

สาธาณะเหล่านั้นบุคคลที่มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และแรงจูงใจภายในเปิดกว้าง ต่อประสบการณ์ จึงเป็นคุณลักษณะที่ทำให้เกิดการมีจิตสาธารณะซึ่งไม่ได้อยู่เพียงระดับจิตสำนึก เท่านั้น แต่ก่อให้เกิดพฤติกรรมจึงทำให้ปัญหาต่าง ๆ ได้รับการแก้ไขสังคมก็จะมีคุณภาพ

อัญชลี ยิ่งรักพันธ์ (2550) ให้ความหมายไว้ว่า จิตสาธารณะ หมายถึง ความเป็นพลเมือง ที่ตื่นรู้ตระหนักในสิทธิหน้าที่ และความรับผิดชอบที่จะสร้างสรรค์สังคมส่วนรวมของคนสามัญ พลเมืองที่รู้จักเรียกร้องการมีส่วนร่วม และต้องการที่จะจัดการดูแลกำหนดชะตากรรมของตน และ ชุมชนการมีจิตที่คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมีความรับผิดชอบต่อเรื่องของส่วนรวมมีการใช้ สิ่งของส่วนรวมอย่างรับผิดชอบการถือเป็นหน้าที่ในการดูแลรักษาสมบัติของส่วนรวม มีการแบ่งปัน และเปิดโอกาสให้ผู้อื่น ได้ใช้สมบัติของส่วนรวมนั้น และการไม่ยึดสมบัติของส่วนรวมมาเป็น ของตนเอง หรือของกลุ่ม

ไชยพร เรืองแท้ (2556) ได้กล่าวว่า ด้านมีจิตสาธารณะเป็นการส่งเสริมผู้เรียน โดยส่งเสริม ให้นักเรียนรู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครู ทำงานด้วยความเต็มใจ ส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตอาสา ช่วยทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน ส่งเสริม ให้นักเรียนรู้จักดูแล รักษาปกป้องทรัพย์สินสมบัติ และสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ของโรงเรียน ส่งเสริมให้นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อแก้ปัญหา หรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวม ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ด้วยความกระตือรือร้น

สรุปได้ว่า มีจิตสาธารณะ หมายถึง การมีส่วนร่วมในกิจกรรม หรือสถานการณ์ที่ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคมด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้น โดยไม่หวังผลตอบแทน ตระหนักในสิทธิหน้าที่ และความรับผิดชอบที่จะสร้างสรรค์ สังคมส่วนรวมของคนสามัญพลเมืองที่รู้จัก เรียกร้องการมีส่วนร่วม และต้องการที่จะจัดการดูแลกำหนดชะตากรรมของตนและชุมชน การมีจิตที่ คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมีความรับผิดชอบต่อเรื่องของส่วนรวม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ถวัลย์ บัวสละ (2550) ศึกษาการดำเนินงานของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนตามทรรศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร พบว่า การดำเนินงาน ของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามทรรศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกำหนดนโยบาย ด้านจัดสภาพแวดล้อม ด้านนิเทศ การเรียนการสอน ด้านกิจกรรมนักเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ปสุตา เฟิงประสพ (2551) การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียน เซนต์หลุยส์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลวิจัยพบว่า ระดับภาวะความเป็นภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหาร โรงเรียน โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่ามากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการสร้างบารมี ด้านการคล้อย และด้านการกระตุ้นให้เกิดปัญญา จำแนก ตามประสบการณ์การทำงานของครู โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นจำแนกตามช่วงชั้นการปฏิบัติงานของครู โดยรวม และรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญที่ระดับ .05

กัลยาณี บุตรดีวงศ์ (2552) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียน และการบริหาร โรงเรียน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียน การบริหาร โรงเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสระแก้ว จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน วุฒิการศึกษาของผู้บริหาร ประสบการณ์การบริหารงานของผู้บริหาร โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียน การบริหาร โรงเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีความสัมพันธ์ กับประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พระบำรุง ปญญาพโล (โพธิ์ศรี) (2554) ปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรม ของนักศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยภายใน นักศึกษาความคิดเห็น ดังนี้ นักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีสยามมีลักษณะเด่นในด้าน การเป็นผู้มีความเห็นอกเห็นใจ มีความซื่อสัตย์ต่อเพื่อนที่ตนคบหาด้วยความจริงใจ เป็นผู้มีระเบียบ วินัยสูง ปัจจัยภายนอก นักศึกษาให้ความสำคัญกับครอบครัวที่มีความอบอุ่นมีคนคอยช่วย แก้ปัญหาให้ มีการอยู่พร้อมหน้ากันในครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญมากาอาจารย์ผู้สอนมีการลงโทษ เมื่อนักศึกษากระทำผิด ไม่ควรปล่อยปะละเลยชุมชนมีส่วนช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของ นักศึกษาให้เป็นผู้มีคุณธรรม และจริยธรรมที่ดีขึ้น ศาสนามีส่วนช่วยขัดเกลาจิตใจให้ตนเป็นคน ดีและมีความสุข เมื่อทำการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรม ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน

พระอำนาจ อุดกกาโม (น้อยนิล) (2554) การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียน ศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผลวิจัยพบว่า นักเรียนโรงเรียน ศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านรักความเป็นไทย รองลงมา ได้แก่ ด้านมีจิตสาธารณะ ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านซื่อสัตย์สุจริต ด้านอยู่อย่างพอเพียง ด้านมีวินัย และด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ส่วนด้านที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านใฝ่เรียนรู้

ศศิวิมล สุขทนารักษ์ (2554) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลวิจัยพบว่า โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง

นภัสร แจ่มใส (2555) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในกลุ่มศรีราชา 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในกลุ่มศรีราชา 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก

พระครูประโชติ จันทวิมล (จนุท โชโต) (2555) การส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศหอวังนนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศหอวังนนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบการส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตาม เพศ และระดับชั้นเรียน โดยภาพรวม และรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงควรได้รับการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมด้านนี้เป็นพิเศษ เพราะสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เปลี่ยนไปตามยุคสมัย ซึ่งเต็มไปด้วยการแข่งขัน และเร่งรีบ จึงทำให้พฤติกรรมของเด็กได้รับอิทธิพลจากสภาพการณ์ดังกล่าว

วัชรพล คงมนต์ (2555) ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางจริยธรรมกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารองค์กรภาครัฐ พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางจริยธรรมกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารองค์กรภาครัฐ พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ได้ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบพฤติกรรมทางจริยธรรม โดยเรียงตามค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Regress weight co efficiency) จากมากไปน้อย และนำหน้าขององค์ประกอบได้ค่า ดังนี้ พฤติกรรมทางจริยธรรม การมีหลักธรรม และจิตสำนึกที่ดีงาม การพบปะ และช่วยเหลือประชาชนสม่ำเสมอ การวางตัวให้เหมาะสม การไม่บิดเบือนข้อมูล และไม่ใช้ตำแหน่งหาประโยชน์ และการแสดงความรับผิดชอบเมื่อบริหารงานผิดพลาด

ไชยพร เรื่องแท้ (2556) บทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด โดยเรียนลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านรักษาดินแดน ศาสน์ กษัตริย์ และด้านการใฝ่รู้ใฝ่เรียน การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตาม ตำแหน่ง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีหน้าที่ต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทุกด้าน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร และครูในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยแนวทาง การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนต่างหลากหลายครอบคลุมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้ง 8 ด้าน

นฤมล โยคานุกูล (2556) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวม และรายด้านมีพฤติกรรมในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีพฤติกรรมสูงสุดคือ ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมมากกว่าครูผู้สอน ผลการวิจัยพบด้านการสร้างแรงบันดาลใจแตกต่างกันกับด้านการคำนึงถึงแนวทางการพัฒนาผู้บริหาร จึงควรให้เกียรติกับผู้บริหารปฏิบัติงาน ผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการครองตน ครองคน ครองงาน ควรส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานได้รับการอบรม เสริมความรู้ใหม่ และควรส่งเสริมให้ผู้ได้บังคับบัญชาพัฒนาตนเองตามความสามารถ และความต้องการ

วิไลวรรณ แสงจันทร์ (2556) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร กับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอสนามชัยเขต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอสนามชัยเขต โดยรวมอยู่ในระดับมาก และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอสนามชัยเขต มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอสนามชัยเขตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เขมจิรา ชาติดี (2557) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีโดยรวมอยู่ในระดับมาก การบริหารงานในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เบญจมาศ โด่ส้ม (2557) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

สุกัญญา พูลกลี (2557) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา และวัฒนธรรมองค์การตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก วัฒนธรรมองค์การตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา และวัฒนธรรมองค์การตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชิดชญา ปรีสิทธิ์ (2558) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม และรายด้านอยู่ระดับมาก ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และวุฒิการศึกษา โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

วิริยา จันทพันธ์ (2558) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม และรายด้านอยู่ระดับมาก ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอื้องอุมา โยธาจันทร์ (2558) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนกลุ่มเครือข่ายปางสีดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ

ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนกลุ่มเครือข่ายปางสีดา มีความสัมพันธ์กันทางบวกโดยรวมในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

Mc Mullen (1985) ได้ศึกษาเกี่ยวกับวินัย และระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตเมือง เพื่อเน้นพัฒนาวิธีรุ่น พบว่า ปัญหาทางวินัยส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากพฤติกรรมของโรงเรียน เพราะนักเรียนต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดี ยึดหยุ่นได้ โรงเรียนให้ความสนใจเอาใจใส่ และมีระเบียบวินัย การวิจัยโดยสนับสนุนให้โรงเรียนจัดระบบอย่างมีประสิทธิภาพได้ดังนี้ ฝึกครูให้มีการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีในการเรียนการสอน สร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นภายในโรงเรียน กำหนดความรับผิดชอบต่อปัญหาโดยการให้คำปรึกษา กำหนดแนวทางความประพฤติ กำหนดโครงการให้นักเรียนหยุดพักการเรียนชั่วคราว วางแผนพัฒนาผู้ทำผิดบ่อย ๆ แต่ละคนเป็นอย่างดี และให้ผู้ปกครองมีส่วนรับรู้และเกี่ยวข้องในการรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน

Kuhnert and Lewis (1987) ได้ศึกษาลักษณะของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยน พบว่า ผู้นำในลักษณะการแลกเปลี่ยนจะมีลักษณะการทำงานด้วยแรงจูงใจ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทั้งสองฝ่าย ในขณะที่ผู้นำด้านการเปลี่ยนแปลงจะอยู่ในระดับพัฒนาการที่สูงขึ้นไป ไม่สนใจต่อความต้องการของตนเองแต่จะเริ่มเห็นคุณค่าของหมู่คณะและหน่วยงาน ซึ่งเป็นคุณค่าและคุณธรรมที่สูงกว่า ผู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงจะเสียผลประโยชน์ของตนเอง ก้าวเข้าถึงจิตใจของผู้ตามกระตุ้นให้ลูกน้องเห็นคุณค่าของควมมีอุดมคติศรัทธา เพื่อที่จะได้ไม่ทำงานตามหน้าที่เพียงเพื่อเงินเดือน หรือผลตอบแทนที่ได้ไปวัน ๆ อีกทั้งยังเปลี่ยนทัศนคติ ความเชื่อของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เกิดการยอมรับ และการทำงานจนบรรลุเป้าหมายที่ยาก

Lanier (1993) ได้ทำการวิจัยเรื่องจริยธรรม และการพัฒนาความคิดรวบยอดในเด็กหนุ่มสาวชาวชนบท (การพัฒนาจริยธรรมนักเรียนในชนบท) จุดประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาผลของการจัดการศึกษาผลการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาจริยธรรมนักเรียนระดับชั้นที่ 11 และ 12 ในโรงเรียนชนบท เด็กนักเรียนในชนบทได้รับการอบรมให้คิด และปฏิบัติตามต่อ ๆ กันมา ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสังคมในยุคใหม่ การทดลองได้แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ควบคุมให้ได้รับการฝึกการให้คำแนะนำ และการจัดประสบการณ์ และอีกกลุ่มหนึ่งเป็นนักเรียนที่ประกอบด้วยนักเรียนตั้งอยู่โรงเรียนระดับกลางถึงโรงเรียนระดับสูง ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

Leithwood, K., Jantzi, D., & Fernandez, A. (1994) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และความผูกพันต่อการเปลี่ยนแปลงของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐออนตาริโอ ประเทศแคนาดา พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนสัมพันธ์กับความผูกพันต่อการเปลี่ยนแปลงของครู พฤติกรรมของผู้บริหารมีอิทธิพลต่อครู มีผลกระทบท่อการปรับปรุงคุณภาพของนักเรียนด้วย ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีผลกระทบท่อการรับรู้ของครูที่เกี่ยวกับเงื่อนไขของโรงเรียน ความผูกพัน การเรียนรู้ขององค์กร

Felton (1995) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยนของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา กับความพึงพอใจของครู พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของครู และพบว่า ผู้บริหารประถมศึกษาจะมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสูงกว่าผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องอาจกล่าวได้ว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีลักษณะที่เหมาะสมกับองค์กรราชการในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะส่งผลให้การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม นักเรียนประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นวิจัยเชิงพรรณนาโดยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าจากกลุ่มประชากรที่เป็นครูโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 750 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2559 โดยใช้ตารางการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970, p. 608) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 254 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดของ โรงเรียนเป็นเกณฑ์ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	14	5
ขนาดกลาง	331	112
ขนาดใหญ่	286	97
ขนาดใหญ่พิเศษ	119	40
รวม	750	254

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของ Likert (1987) ซึ่งกำหนดน้ำหนักคะแนนดังต่อไปนี้

- 5 หมายความว่า ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด
- 4 หมายความว่า ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงมาก
- 3 หมายความว่า ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงปานกลาง
- 2 หมายความว่า ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงน้อย
- 1 หมายความว่า ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของ Likert (1987) ซึ่งกำหนดน้ำหนักคะแนนดังต่อไปนี้

- 5 หมายความว่า มีระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมมากที่สุด
- 4 หมายความว่า มีระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมมาก
- 3 หมายความว่า มีระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมปานกลาง

2. หมายความว่า มีระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมน้อย
1. หมายความว่า มีระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร งานวิจัย แนวคิด ทฤษฎี จากตำราการบริหารทั่วไป ประกอบกับผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้สร้างเครื่องมือในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียน ในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
2. ผู้วิจัยกำหนดกรอบการเสร้างเครื่องมือในการวิจัย โดยวิเคราะห์ข้อมูลที่ต้องการ จากกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามมาจากแบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ จรรยารัตน์ แก้วปิ่นพันธ์ (2556, หน้า 176-178) และได้พัฒนาแบบสอบถามมาจากแบบสอบถามการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของ ไชยพร เรืองเหล็ก (2556, หน้า 97-102)
3. นำแบบสอบถามเสนอประธานที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและพิจารณาแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปตรวจสอบหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content validity) โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539, หน้า 248-249)

ให้คะแนนเท่ากับ +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความตรง/ สอดคล้องกับเนื้อหา

ให้คะแนนเท่ากับ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความตรง/ สอดคล้องกับเนื้อหาหรือไม่

ให้คะแนนเท่ากับ -1 เมื่อแน่ใจว่าคำถามนั้นไม่มีความตรง/ สอดคล้องกับเนื้อหา

จากสูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึงดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามที่สร้างขึ้น

$\sum R$ หมายถึงผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึงจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

พิจารณาความเหมาะสมจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นตั้งแต่ .50 ขึ้นไป จึงถือว่าแบบสอบถามนั้น มีความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ทุกข้อคำถาม ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นารี อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4.2 ดร.สถาพร พงษ์พิบูล อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4.3 นายสุทธิโรจน์ บุญชู ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดทองคั้ง “โพธิ์โรจน์ประชาสรรค์”

5. นำแบบสอบถามที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะ ของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำเสนอประธานและกรรมการควบคุมงานนิพนธ์เพื่อพิจารณา และปรับปรุง แก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข ไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูที่ไม่ใช่ตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item discrimination) โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item-total correlation) โดยเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ $r = .20$ ขึ้นไป เป็นข้อคำถาม ในแบบสอบถามที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริง และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของ Cronbach (1990, pp. 202-204) ผลเป็นดังนี้

6.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .49-.85 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96

6.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอ เมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง .59-.84 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98

7. นำแบบสอบถามนำเสนอที่ผ่านการตรวจสอบและมีความสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บ ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยมีวิธีการและขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เพื่อขออนุญาตใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับจากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย
2. ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน ในอำเภอเมืองชลบุรี เพื่อแจ้งให้ครูในโรงเรียนทราบและดำเนินการแจกแบบสอบถามจำนวน 254 ฉบับ ให้กับกลุ่มตัวอย่าง
3. จัดทำแบบสอบถาม จำนวน 254 ฉบับ ไปยังครูโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง และรับคืนด้วยตนเอง โดยได้รับแบบสอบถามได้ทั้งสิ้น 254 คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาคัดเลือกและตรวจสอบความสมบูรณ์ โดยพิจารณาจากแบบสอบถามที่ผู้ตอบครบทุกข้อทั้งตอนที่ 1 และตอนที่ 2 สำหรับฉบับที่ตอบไม่ครบผู้วิจัยจะทำการคัดออก ส่วนแบบสอบถามที่กรอกข้อมูลสมบูรณ์จะนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และแปลความหมายภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี โดยอาศัยแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2556, หน้า 23-24) ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง มีระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมาก

2.52-3.50 หมายถึง มีระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และแปลความหมายการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี โดยอาศัยแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2556, หน้า 23-24) ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง มีระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมมาก

2.52-3.50 หมายถึง มีระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple correlation) ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ของ เพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient) แปลผลในรูปของความสัมพันธ์ กำหนดเกณฑ์แปลความหมายตามเกณฑ์ของ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2550, หน้า 153) ที่กำหนดไว้ ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .81 ขึ้นไป หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับสูงหรือสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .61-.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .41-.60 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .21-.40 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำกว่า .20 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ใช้สำหรับบรรยายภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม และรายด้าน

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ใช้สำหรับบรรยายการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โดยรวม และรายด้าน

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 โดยใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient) สูตร r_{xy}

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเริ่มจากการกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการเสนอผลการวิเคราะห์ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
- $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
- SD แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- r แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
- p แทน ความน่าจะเป็น
- X แทน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา
- X_1 แทน ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์
- X_2 แทน ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ
- X_3 แทน ด้านการกระตุ้นทางปัญญา
- X_4 แทน ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล
- Y แทน การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน
- Y_1 แทน ด้านรักษาดี ศาสนา พระมหากษัตริย์
- Y_2 แทน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต
- Y_3 แทน ด้านการมีวินัย
- Y_4 แทน ด้านการใฝ่เรียนรู้
- Y_5 แทน ด้านอยู่อย่างพอเพียง
- Y_6 แทน ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน

Y_7 แทน ด้านรักความเป็นไทย

Y_8 แทน ด้านมีจิตสาธารณะ

** แทน การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมือง
ชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร
สถานศึกษา กับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1

ดังปรากฏในตารางที่ 2-6

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร
สถานศึกษา โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา
เขต 1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม และรายด้าน

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา	$n = 254$		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	3.89	0.60	มาก	1
2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	3.73	0.61	มาก	2
3. ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	3.73	0.62	มาก	3
4. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	3.71	0.67	มาก	4
รวม	3.77	0.59	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา และการคำนึงถึงความ เป็นปัจเจกบุคคล

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	<i>n</i> = 254		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. ผู้บริหารประพฤติดนเป็นแบบอย่างที่ดีน่าเคารพยกย่อง เทิดทูน นับถือ เป็นที่ยอมรับ	4.03	0.72	มาก	2
2. ผู้บริหารเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความเป็นไป ได้ในทางปฏิบัติ	3.89	0.83	มาก	4
3. ผู้บริหารสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดีแม้ในสถานการณ์ คับขัน	3.77	0.85	มาก	7
4. ผู้บริหารมีศีลธรรมและจริยธรรมสูงเป็นแบบอย่างที่ดี แก่บุคลากร	3.79	0.77	มาก	6
5. ผู้บริหารประพฤติดนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน	3.94	0.84	มาก	3
6. ผู้บริหารมีกลยุทธ์ในการดำเนินงาน กำหนดเป้าหมาย หลักในการทำงานอย่างชัดเจน	3.83	0.88	มาก	5
7. ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นในตนเอง ความแน่วแน่ใน อุดมการณ์ในการปฏิบัติงาน	4.15	0.76	มาก	1
8. ผู้บริหารทำให้บุคลากรรู้สึกเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เพื่อ การบรรลุสำเร็จที่ต้องการร่วมกันได้	3.72	0.82	มาก	8
รวม	3.89	0.60	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน ในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านการมีอิทธิพลอย่างมี อุดมการณ์ มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นในตนเอง ความแน่วแน่ในอุดมการณ์ในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีนำเคารพยกย่อง เทิดทูน นับถือ เป็นที่ยอมรับ และผู้บริหาร ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารทำให้นักลากรู้สึกเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เพื่อ การบรรลุ สำเร็จที่ต้องการร่วมกันได้

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษา โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ

ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	<i>n</i> = 254		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. ผู้บริหารสามารถพุดจูงใจโน้มน้าวให้ผู้ร่วมงานเสียสละ อุทิศตนในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย	3.80	0.79	มาก	2
2. ผู้บริหารกระตุ้นจิตวิญญาณของทีมให้มีชีวิตชีวา อยู่เสมอ	3.69	0.79	มาก	7
3. ผู้บริหารสร้างและสื่อความหวังให้ผู้ร่วมงานเห็นถึง ความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย ที่กำหนดไว้อย่างแน่วแน่	3.84	0.77	มาก	1
4. ผู้บริหารสามารถกระตุ้นให้นักลากรสามารถ จัดการปัญหา อุปสรรคที่ประสบได้	3.74	0.76	มาก	3
5. ผู้บริหารมีการให้ขวัญกำลังใจกับบุคลากร	3.72	0.81	มาก	5
6. ผู้บริหารสร้างความมั่นใจ ความเข้าใจ ให้กำลังใจ ทำให้นักลากรเห็นค่าของงาน	3.69	0.83	มาก	8
7. ผู้บริหารช่วยให้นักลากรมองข้ามผลประโยชน์ส่วนตน เพื่อวิสัยทัศน์ ภารกิจร่วมกันของหน่วยงาน	3.70	0.75	มาก	6

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	<i>n</i> = 254		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
8. ผู้บริหารสามารถจูงใจให้บุคลากรมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน	3.72	0.79	มาก	4
รวม	3.74	0.61	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1

ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ย

จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสร้าง และสื่อความหวังให้ผู้ร่วมงานเห็นถึงความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างแน่วแน่ ผู้บริหารสามารถพุดจูงใจโน้มน้าวให้ผู้ร่วมงานเสียสละ อุทิศตนในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และผู้บริหารสามารถกระตุ้นให้บุคลากรสามารถจัดการปัญหา อุปสรรค ที่ประสบได้ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสร้างความมั่นใจ ความเข้าใจ ให้กำลังใจทำให้บุคลากรเห็นค่าของงาน

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา

ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	<i>n</i> = 254		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. ผู้บริหารมีการกระตุ้นบุคลากรให้ตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน	3.93	0.72	มาก	1
2. ผู้บริหารกระตุ้นให้บุคลากรเป็นแนวทางใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา	3.81	0.72	มาก	2
3. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้กำลังใจบุคลากรในการคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหา	3.76	0.74	มาก	3

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	<i>n</i> = 254		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
4. ผู้บริหารให้ความสนใจรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร ทุกคนอย่างตั้งใจ มีเหตุผล อย่างเท่าเทียมกัน	3.60	0.85	มาก	8
5. ผู้บริหารสนับสนุนและเปิดโอกาสให้บุคลากรวิเคราะห์ และพิจารณาในสิ่งที่เป็นปัญหาโดยคิดแก้ปัญหา อย่างเป็นระบบ ใช้หลักการมีเหตุผล และมีข้อมูล หลักฐาน	3.74	0.84	มาก	4
6. ผู้บริหารทำให้บุคลากรมองเห็นปัญหาดังกล่าว จากมุมมองใหม่ของตนเอง เพื่อหาข้อสรุปใหม่ ที่สร้างสรรค์ที่ดีกว่าเดิม	3.62	0.78	มาก	7
7. ผู้บริหารทำให้บุคลากรเชื่อมั่นว่าปัญหาย่อมมีวิธีการ แก้ไขเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถ	3.73	0.77	มาก	5
8. ผู้บริหารทำให้บุคลากรตระหนักว่าการร่วมกัน แก้ปัญหาคจะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาได้	3.69	0.79	มาก	6
รวม	3.73	0.61	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีการกระตุ้นบุคลากรให้ตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน ผู้บริหารกระตุ้นให้บุคลากรเป็นแนวทางใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา และผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้กำลังใจบุคลากรในการคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหา ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารให้ความสนใจรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรทุกคนอย่างตั้งใจ มีเหตุผล อย่างเท่าเทียมกัน

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร
สถานศึกษา โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา
เขต 1 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	<i>n</i> = 254		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. ผู้บริหารมอบหมายให้บุคลากรแต่ละคนตามความรู้ ความสามารถและความถนัดอย่างเหมาะสม	3.80	0.73	มาก	1
2. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ใช้ความสามารถ ในการปฏิบัติงานใหม่ ๆ ที่ท้าทายความสามารถ อย่างเต็มที่โดยคำนึงถึงความสามารถ และ ความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.68	0.84	มาก	7
3. ผู้บริหารให้ความสนใจดูแลเอาใจใส่ ให้ความช่วยเหลือแก่บุคลากรเป็นรายบุคคล	3.71	0.84	มาก	4
4. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้ปรึกษาทั้งเรื่องงาน และเรื่องส่วนตัว	3.59	0.87	มาก	8
5. ผู้บริหารให้ความแนะนำที่เป็นประโยชน์ ต่อการปฏิบัติงาน และความก้าวหน้าแก่บุคลากร เป็นรายบุคคล	3.70	0.81	มาก	5
6. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาศักยภาพ ของตนเองให้สูงขึ้นตามความสามารถ ความสนใจ และความต้องการ	3.75	0.82	มาก	2
7. ผู้บริหารสอนประสบการณ์การเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อย่างเท่าเทียมกัน	3.72	0.79	มาก	3
8. ผู้บริหารทำให้บุคลากรมีความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า และมีความสำคัญต่อองค์กร	3.70	0.87	มาก	6
รวม	3.71	0.67	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมอบหมายให้บุคลากรแต่ละคนตามความรู้ความสามารถ และความถนัดอย่างเหมาะสม ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาศักยภาพของตนเองให้สูงขึ้นตามความสามารถ ความสนใจ และความต้องการ และผู้บริหารสอนประสบการณ์การเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อย่างเท่าเทียมกัน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้ปรึกษาทั้งเรื่องงาน และเรื่องส่วนตัว

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1
ดังปรากฏในตารางที่ 7-15

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน
โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1
โดยรวม และรายด้าน

การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน	<i>n</i> = 136		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	4.10	0.70	มาก	4
2. ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต	4.12	0.66	มาก	2
3. ด้านการมีวินัย	4.18	0.63	มาก	1
4. ด้านการใฝ่เรียนรู้	4.07	0.61	มาก	8
5. ด้านอยู่อย่างพอเพียง	4.10	0.62	มาก	5
6. ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน	4.09	0.61	มาก	6
7. ด้านรักความเป็นไทย	4.09	0.64	มาก	7
8. ด้านมีจิตสาธารณะ	4.12	0.62	มาก	3
รวม	4.11	0.58	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการมีวินัย ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต และด้านมีจิตสาธารณะ ตามลำดับ ส่วนที่ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการใฝ่เรียนรู้

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	n = 254		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่นักเรียนในเรื่องการขึ้นตรง เคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ	4.18	0.78	มาก	1
2. สนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่สร้าง ความสามัคคีปรองดองที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	4.01	0.81	มาก	5
3. ปลูกฝังให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม และปฏิบัติตามหลัก ของศาสนาที่ตนนับถือ	4.13	0.79	มาก	2
4. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งความจงรักภักดี ต่อสถาบันพระมหากษัตริย์	4.08	0.84	มาก	4
5. ปลูกฝังให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หลากหลายรูปแบบอย่างชัดเจน	4.13	0.77	มาก	3
รวม	4.10	0.70	มาก	

จากตารางที่ 8 พบว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่นักเรียนในเรื่องการขึ้นตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ ปลูกฝังให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม และปฏิบัติตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ และปลูกฝังให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งความรักชาติ

ศาสตร์ กษัตริย์ หลากหลายรูปแบบอย่างชัดเจน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคีปรองดองที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต

ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต	$n = 254$		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ละอายและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด ต่อพ่อ แม่ ผู้ปกครอง และครู	4.19	0.75	มาก	1
2. ปลูกฝังให้นักเรียนไม่ถือเอาสิ่งของหรือนำเอางานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง	4.14	0.75	มาก	2
3. ปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรงและทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อนด้านความซื่อสัตย์ และจริงจัง	4.10	0.80	มาก	3
4. สนับสนุนให้นักเรียนไม่หาประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง	4.09	0.74	มาก	4
5. สนับสนุนให้นักเรียนให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริง	4.09	0.75	มาก	5
รวม	4.12	0.66	มาก	

จากตารางที่ 9 พบว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัวต่อการกระทำผิด ต่อพ่อ แม่ ผู้ปกครอง และครู ปลูกฝังให้นักเรียนไม่ถือเอาสิ่งของ หรือนำเอางานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง และปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรงและทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อนด้านความซื่อสัตย์ และจริงจัง ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สนับสนุนให้นักเรียนไม่หาประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม
นักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1
ด้านการมีวินัย

ด้านการมีวินัย	n = 254		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของ โรงเรียนและสังคม	4.29	0.65	มาก	1
2. ปลูกฝังให้นักเรียนไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น	4.09	0.77	มาก	5
3. ปลูกฝังให้นักเรียนตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรม ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	4.21	0.73	มาก	2
4. ปลูกฝังให้นักเรียนทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย จนสำเร็จ	4.15	0.76	มาก	4
5. ปลูกฝังให้นักเรียนมีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบ ในการทำงาน	4.18	0.74	มาก	3
รวม	4.18	0.63	มาก	

จากตารางที่ 10 พบว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมือง
ชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านการมีวินัย มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และ
รายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ปลูกฝังให้นักเรียน
ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของ โรงเรียน และสังคม ปลูกฝังให้นักเรียน
ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และปลูกฝังให้นักเรียนมีระเบียบวินัย
และความรับผิดชอบในการทำงาน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ปลูกฝังให้นักเรียน
ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม
นักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1
ด้านการใฝ่เรียนรู้

ด้านการใฝ่เรียนรู้	n = 254		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ปลูกฝังให้นักเรียนมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	4.13	0.73	มาก	1
2. สนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ	4.08	0.72	มาก	2
3. ปลูกฝังให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ที่ สิ่งพิมพ์ เทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ได้ อย่างเหมาะสม	4.08	0.76	มาก	3
4. ปลูกฝังให้นักเรียนมีการบันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์การความรู้	4.00	0.70	มาก	5
5. ปลูกฝังให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้วยวิธีการต่าง ๆ และ นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.07	0.70	มาก	4
รวม	4.07	0.61	มาก	

จากตารางที่ 11 พบว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านการใฝ่เรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายชื่อ
อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ปลูกฝังให้นักเรียน
มีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ สนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ และปลูกฝัง
ให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ที่ สิ่งพิมพ์ เทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม
ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ปลูกฝังให้นักเรียนมีการบันทึกความรู้ วิเคราะห์ตรวจสอบ
จากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์การความรู้

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม
นักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1
ด้านอยู่อย่างพอเพียง

ด้านอยู่อย่างพอเพียง	$n = 254$		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ปลูกฝังให้ใช้ทรัพย์สินของตนเอง และสิ่งของ ในโรงเรียนอย่างประหยัด คุ่มค่าและเก็บรักษาดูแล อย่างดี	4.15	0.72	มาก	2
2. ปลูกฝังให้นักเรียนใช้ทรัพยากรของส่วนรวม และ ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัด และรู้คุณค่า	4.06	0.75	มาก	4
3. ปลูกฝังให้นักเรียนไม่เอาเปรียบผู้อื่นและไม่ทำให้ผู้อื่น เดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำผิด	4.15	0.71	มาก	1
4. ปลูกฝังให้นักเรียนใช้จ่ายอย่างประหยัด และมีการเก็บ ออมเงิน	4.03	0.79	มาก	5
5. ปลูกฝังให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม และ สภาพแวดล้อม ขอมรับ และปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข	4.13	0.70	มาก	3
รวม	4.10	0.62	มาก	

จากตารางที่ 12 พบว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านอยู่อย่างพอเพียงมีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายชื่อ
อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ปลูกฝังให้นักเรียนไม่เอา
เปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำผิด ปลูกฝังให้ใช้ทรัพย์สิน
ของตนเอง และสิ่งของในโรงเรียนอย่างประหยัด คุ่มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี และปลูกฝัง
ให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อม ขอมรับ และปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่น
ได้อย่างมีความสุข ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ปลูกฝังให้นักเรียนใช้จ่ายอย่างประหยัด
และมีการเก็บออมเงิน

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม
นักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1
ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน

ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน	$n = 254$		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ปลูกฝังให้นักเรียนเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ	4.16	0.70	มาก	1
2. ปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตน ทุ่มีเทในการทำงาน อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน	4.10	0.70	มาก	2
3. ปลูกฝังให้นักเรียนตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ	4.10	0.73	มาก	3
4. ปลูกฝังให้นักเรียนมีความพยายามแก้ปัญหา และอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จ	4.03	0.72	มาก	5
5. ปลูกฝังให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจและชื่นชมผลงานที่ทำสำเร็จ	4.08	0.75	มาก	4
รวม	3.96	0.65	มาก	

จากตารางที่ 13 พบว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ปลูกฝังให้นักเรียนเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ ปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตน ทุ่มีเทในการทำงาน อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหา และอุปสรรคในการทำงาน และปลูกฝังให้นักเรียนตั้งใจ และรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ปลูกฝังให้นักเรียนมีความพยายามแก้ปัญหา และอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จ

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม
นักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1
ด้านรักความเป็นไทย

ด้านรักความเป็นไทย	<i>n</i> = 254		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. ปฏิบัติเป็นแบบอย่างแก่นักเรียนในการแต่งกาย แบบไทยให้มีสัมมาคารวะ กตัญญูทวาทิตต่อผู้มีพระคุณ	4.13	0.73	มาก	1
2. ปลูกฝังให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ ประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทยกับชุมชน และสังคม	4.07	0.77	มาก	4
3. ปลูกฝังให้นักเรียนใช้ภาษาไทยและเขียนเลขไทยในการ สื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	4.08	0.73	มาก	3
4. ปลูกฝัง ชักชวน แนะนำ ให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการใช้ ภาษาไทยที่ถูกต้อง	4.06	0.74	มาก	5
5. ปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทยด้วยความรู้สึก ภาคภูมิใจ	4.11	0.72	มาก	2
รวม	4.09	0.64	มาก	

จากตารางที่ 14 พบว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านรักความเป็นไทย มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายชื่อ
อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ปฏิบัติเป็นแบบอย่าง
แก่นักเรียนในการแต่งกายแบบไทย ให้มีสัมมาคารวะ กตัญญูทวาทิตต่อผู้มีพระคุณ ปลูกฝังให้นักเรียน
มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทยด้วยความรู้สึกภาคภูมิใจ และปลูกฝัง
ให้นักเรียนใช้ภาษาไทย และเขียนเลขไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ตามลำดับ
ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ปลูกฝัง ชักชวน แนะนำ ให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทย
ที่ถูกต้อง

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม
นักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1
ด้านมีจิตสาธารณะ

ด้านมีจิตสาธารณะ	n = 254		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครู ทำงานด้วยความเต็มใจ	4.15	0.70	มาก	2
2. ปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตอาสาช่วยทำงานให้ผู้อื่นด้วย กำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวัง ผลตอบแทน	4.11	0.77	มาก	4
3. ปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักดูแล รักษาทรัพย์สินสมบัติ และ สิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน	4.12	0.71	มาก	3
4. ปลูกฝังให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคม และ สาธารณประโยชน์ของโรงเรียน	4.17	0.64	มาก	1
5. ปลูกฝังให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหา หรือร่วมสร้างสิ่งดีงามของส่วนรวม ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้น	4.07	0.72	มาก	5
รวม	4.12	0.62	มาก	

จากตารางที่ 15 พบว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านมีจิตสาธารณะมีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายชื่อ
อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ปลูกฝังให้นักเรียนเข้าร่วม
กิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ของโรงเรียน ปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง
และครูทำงานด้วยความเต็มใจ และปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักดูแล รักษาทรัพย์สินสมบัติ และสิ่งแวดล้อม
ของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ปลูกฝังให้นักเรียนเข้าร่วม
กิจกรรมเพื่อแก้ปัญหา หรือร่วมสร้างสิ่งดีงามของส่วนรวม ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความ
กระตือรือร้น

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียน
ในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1

ดังปรากฏในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียน
ในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1

ภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารสถานศึกษา	การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน																	
	Y_1		Y_2		Y_3		Y_4		Y_5		Y_6		Y_7		Y_8		Y	
	<i>r</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>p</i>	<i>R</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>p</i>
1. X_1	.71**	.00	.66**	.00	.64**	.00	.62**	.00	.69**	.00	.67**	.00	.59**	.00	.58**	.00	.71**	.00
2. X_2	.66**	.00	.60**	.00	.53**	.00	.57**	.00	.61**	.00	.60**	.00	.52**	.00	.49**	.00	.62**	.00
3. X_3	.63**	.00	.53**	.00	.52**	.00	.56**	.00	.60**	.00	.54**	.00	.47**	.00	.47**	.00	.59**	.00
4. X_4	.61**	.00	.50**	.00	.47**	.00	.55**	.00	.57**	.00	.53**	.00	.44**	.00	.45**	.00	.56**	.00
รวม (X)	.70**	.00	.61**	.00	.58**	.00	.61**	.00	.66**	.00	.61**	.00	.54**	.00	.54**	.00	.66**	.00

** $p < .01$

จากตารางที่ 16 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ .66 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์กับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ .71

ด้านการสร้างแรงบันดาลใจกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนมีความสัมพันธ์กันในทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ .62

ด้านการกระตุ้นทางปัญญากับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนมีความสัมพันธ์กันในทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ .59

ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ .56

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยมุ่งศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พ.ศ. 2558 จำนวน 254 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970, p. 608) ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นเกณฑ์ เครื่องที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ แบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี จำนวน 32 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .49-.85 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .59-.84 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 สรุปได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา

มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ และการกระตุ้นทางปัญญา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นในตนเอง ความแน่วแน่ในอุดมการณ์ ในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี น่าเคารพยกย่อง เทิดทูน นับถือ เป็นที่ยอมรับ และผู้บริหารประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ตามลำดับ

1.2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสร้าง และสื่อความหวังให้ผู้ร่วมงานเห็นถึงความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างแน่วแน่ ผู้บริหารสามารถพูดจูงใจ โน้มน้าวให้ผู้ร่วมงานเสียสละ อุทิศตนในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และผู้บริหารสามารถกระตุ้นให้บุคลากรสามารถจัดการปัญหา อุปสรรค ที่ประสบได้ ตามลำดับ

1.3 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีการกระตุ้นบุคลากรให้ตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน ผู้บริหารกระตุ้นให้บุคลากรเป็นแนวทางใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา และผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้กำลังใจบุคลากรในการคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหา ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารให้ความสนใจรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรทุกคนอย่างตั้งใจ มีเหตุผล อย่างเท่าเทียมกัน

1.4 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมอบหมายให้บุคลากรแต่ละคนตามความรู้

ความสามารถ และความถนัดอย่างเหมาะสม ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาศักยภาพของตนเองให้สูงขึ้นตามความสามารถ ความสนใจ และความต้องการ และผู้บริหารสอนประสบการณ์ การเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อย่างเท่าเทียมกัน ตามลำดับ

2. การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการมีวินัย ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต และด้านมีจิตสาธารณะ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ พบว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่นักเรียนในเรื่องการยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ ปลูกฝังให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม และปฏิบัติตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ และปลูกฝังให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หลากหลายรูปแบบอย่างชัดเจน ตามลำดับ

2.2 ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต พบว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัวต่อการกระทำผิด ต่อพ่อ แม่ ผู้ปกครอง และครู ปลูกฝังให้นักเรียนไม่ถือเอาสิ่งของ หรือนำเอางานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง และปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง และทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อน ด้านความซื่อสัตย์ และจริงใจ ตามลำดับ

2.3 ด้านการมีวินัย พบว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านการมีวินัย มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน และสังคม ปลูกฝังให้นักเรียนตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และปลูกฝังให้นักเรียนมีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบในการทำงาน ตามลำดับ

2.4 ด้านการใฝ่เรียนรู้ พบว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านการใฝ่เรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ปลูกฝัง

ให้นักเรียนมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ สนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ และปลูกฝังให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้สื่อ สิ่งพิมพ์ เทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ตามลำดับ

2.5 ด้านอยู่อย่างพอเพียง พบว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านอยู่อย่างพอเพียง มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ปลูกฝังให้นักเรียนไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำผิด ปลูกฝังให้ใช้ทรัพย์สินของตนเอง และสิ่งของในโรงเรียนอย่างประหยัด คู้มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี และปลูกฝังให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อมยอมรับ และปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามลำดับ

2.6 ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน พบว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ปลูกฝังให้นักเรียนเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ ปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตน ทุ่มเทในการทำงาน อดทนไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน และปลูกฝังให้นักเรียนตั้งใจ และรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ ตามลำดับ

2.7 ด้านรักความเป็นไทย พบว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านรักความเป็นไทย มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ปฏิบัติเป็นแบบอย่างแก่นักเรียนในการแต่งกายแบบไทย ให้มีสัมมาคารวะ กตัญญูทักท้วงต่อผู้มีพระคุณ ปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย ด้วยความรู้สึกรักภาคภูมิใจ และปลูกฝังให้นักเรียนใช้ภาษาไทย และเขียนเลขไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ตามลำดับ

2.8 ด้านมีจิตสาธารณะ พบว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านมีจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ปลูกฝังให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ของโรงเรียน ปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงานด้วยความเต็มใจ และปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักดูแล รักษาทรัพย์สินสมบัติ และสิ่งแวดลอมของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 โดยรวม มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ .66

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ มีนโยบาย และการบริหารงานที่ชัดเจน ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการงานต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสร้างแรงบันดาลใจ ยกย่องชมเชย แสดงความยินดี การให้กำลังใจ หรือการแสดงออกอื่นใด แสดงให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถ และทำงานร่วมกันเป็นทีม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีการกระตุ้นทางปัญญาให้มีการพัฒนาครูให้มีคุณภาพมาตรฐานที่เหมาะสมกับวิชาชีพ ตลอดจนสนับสนุนให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ พัฒนาตนเองอยู่เสมอ ผู้บริหารยังเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นในการทำงาน และรับฟังความคิดเห็น นอกจากนี้ ผู้บริหารยังมอบหมายงานให้กับครูตามความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล ครูมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้บริหารและเพื่อนร่วมงานได้รับความเป็นกันเอง ได้รับการยอมรับในความรู้ความสามารถ และได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนและชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปสุตา เฟิงประสพ (2551) การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนเซนต์หลุยส์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลวิจัยพบว่า ระดับภาวะความเป็นภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียน โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิดชญา ปริสิทธิ์ (2558) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม และรายด้านอยู่ระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยาณี บุตรดีวงศ์ (2552) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนและการบริหาร โรงเรียน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียน การบริหาร โรงเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามขนาดของโรงเรียน วุฒิศึกษาของผู้บริหาร ประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหาร โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก

สอดคล้องกับงานวิจัยของ นภัสร แจ่มใส (2555) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในกลุ่มศรีราชา 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในกลุ่มศรีราชา 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีความเชื่อมั่นในตนเอง ความแน่วแน่ในอุดมการณ์ในการปฏิบัติงาน ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี น่าเคารพยกย่อง เติบโตขึ้น นับถือ เป็นที่ยอมรับ และมีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Leithwood, K., Jantzi, D., & Fernandez, A. (1994) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและความผูกพันต่อการเปลี่ยนแปลงของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในรัฐออนตาริโอ ประเทศแคนาดา พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนสัมพันธ์กับความผูกพันต่อการเปลี่ยนแปลงของครูพฤติกรรมของผู้บริหารมีอิทธิพลต่อครู มีผลกระทบ

ต่อการปรับปรุงคุณภาพของนักเรียนด้วย ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีผลกระทบต่อความรู้ของครูที่เกี่ยวกับเงื่อนไขของโรงเรียน ความผูกพัน การเรียนรู้ขององค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิดชญา ปรีสิทธิ์ (2558) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม และรายด้านอยู่ระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปสุตา เฟิงประสพ (2551) การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนเซนต์หลุยส์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลวิจัยพบว่า ระดับภาวะความเป็นภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นภัสร แจ่มใส (2555) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในกลุ่มศรีราชา 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในกลุ่มศรีราชา 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยาณี บุตรดีวงศ์ (2552) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน และการบริหารโรงเรียน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน การบริหารโรงเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และ ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามขนาด ของโรงเรียน วุฒิการศึกษาของผู้บริหาร ประสบการณ์การบริหารงานของผู้บริหาร โดยรวม และ รายด้านอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสร้าง และสื่อความหวังให้ผู้ร่วมงานเห็นถึงความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย ที่กำหนดไว้อย่างแน่วแน่ สามารถพุดจูงใจโน้มน้าวให้ผู้ร่วมงานเสียสละ อุทิศตนในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และผู้บริหารสามารถกระตุ้นให้บุคลากรสามารถจัดการปัญหา อุปสรรค ที่ประสบได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิดชญา ปรีสิทธิ์ (2558) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาค้อ จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัย ของ ปสุตา เฟิงประสพ (2551) การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนเซนต์หลุยส์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะความเป็นภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นภัสร แจ่มใส (2555) ภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในกลุ่มศรีราชา 3 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในกลุ่มศรีราชา 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 3 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยาณี บุตรดีวงศ์ (2552) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน และการบริหาร โรงเรียน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน การบริหาร โรงเรียน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสระแก้ว จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน วุฒิการศึกษาของผู้บริหาร ประสบการณ์การบริหารงาน ของผู้บริหาร โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านการกระตุ้น ทางปัญญา มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการกระตุ้น

บุคลากรให้ตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน มีการกระตุ้นให้บุคลากรเป็นแนวทางใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา และส่งเสริมสนับสนุนให้กำลังใจบุคลากรในการคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิดชญา ปรีดิทธิ (2558) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาคกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม และรายด้านอยู่ระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปสุตา เฟ็งประสพ (2551) การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนเซนต์หลุยส์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลวิจัยพบว่า ระดับภาวะความเป็นภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นกัสร แจ่มใส (2555) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในกลุ่มศรีราชา 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในกลุ่มศรีราชา 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยาณี บุตรดีวงศ์ (2552) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียน และการบริหาร โรงเรียน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียน การบริหาร โรงเรียน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสระแก้ว จำแนกตาม ขนาดของ โรงเรียน วุฒิการศึกษาของผู้บริหาร ประสบการณ์การบริหารงานของผู้บริหาร โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารมอบหมายให้บุคลากรแต่ละคนตามความรู้ความสามารถ และความถนัดอย่างเหมาะสม ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาศักยภาพของตนเองให้สูงขึ้นตามความสามารถ ความสนใจ และความต้องการ และผู้บริหารสอนประสบการณ์การเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อย่างเท่าเทียมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิดชญา ปรีดิทธิ (2558) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาคกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม และรายด้านอยู่ระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปสุตา เฟ็งประสพ (2551) การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนเซนต์หลุยส์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลวิจัยพบว่า ระดับภาวะความเป็นภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ของผู้บริหาร โรงเรียน โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอื่องอุมมา โยสาจันทร์ (2558) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของผู้บริหารสถานศึกษากับ สมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนกลุ่มเครือข่ายปางสีดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นภัสร์ แจ่มใส (2555) ภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในกลุ่มศรีราชา 3 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในกลุ่มศรีราชา 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 3 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยาณี บุตรดีวงศ์ (2552) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน และการบริหาร โรงเรียน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน การบริหาร โรงเรียน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสระแก้ว จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน วุฒิการศึกษาของผู้บริหาร ประสบการณ์ การบริหารงานของผู้บริหาร โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ด้านการมีวินัย ผู้บริหาร และครูมีการปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน และสังคม ปลูกฝังให้นักเรียนตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และนักเรียนมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบในการทำงาน ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต ผู้บริหาร และครูมีการปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัว ต่อการกระทำผิด ต่อพ่อ แม่ ผู้ปกครอง และครู ปลูกฝังให้นักเรียนไม่ถือเอาสิ่งของ หรือนำเอางาน ของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง และปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง และทำตน ให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อนด้านความซื่อสัตย์ และจริงใจ และด้านมีจิตสาธารณะ ผู้บริหาร และครู ปลูกฝังให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ของโรงเรียน ปลูกฝังให้นักเรียน รู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงานด้วยความเต็มใจ และปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักดูแล รักษา ทรัพย์สินสมบัติ และสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยพร เรืองแห้ว (2556) บทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของสถานศึกษา ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ถวัลย์ บัวสละ (2550) ศึกษาการดำเนินงานของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามทรรศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร พบว่า การดำเนินงานของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามทรรศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระอำนาจ อุดกกาโม (น้อยนิล) (2554) การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียน ศึกษาสงเคราะห์ บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผลวิจัยพบว่า นักเรียน โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูประ โชติ จันทวิมล (จันทโชโต) (2555) การส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.1 ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ พบว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร และครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่นักเรียนในเรื่องการยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ ปลูกฝังให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ปฏิบัติตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ และปลูกฝังให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หลากหลายรูปแบบอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยพร เรื่องแท้ (2556) บทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ถวัลย์ บัวสละ (2550) ศึกษาการดำเนินงานของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามทรรศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร พบว่า การดำเนินงานของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามทรรศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูประ โชติ จันทวิมล (จันทโชโต) (2555) การส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระอำนาจ อดุลกาโม (น้อยนิล) (2554) การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียน ศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผลวิจัยพบว่า นักเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต พบว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียน ในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร และครูมีการปลูกฝัง ให้นักเรียนปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัวต่อการกระทำผิด ต่อพ่อ แม่ ผู้ปกครอง และครู ปลูกฝังให้นักเรียนไม่ถือเอาสิ่งของ หรือนำเอางานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง และปลูกฝัง ให้นักเรียนปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรงและทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อนด้านความซื่อสัตย์ และจริงใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ถวัลย์ บัวสละ (2550) ศึกษาการดำเนินงานของผู้บริหาร ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามทรรศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพิจิตร พบว่า การดำเนินงานของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ตามทรรศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูประโชติ จันทวิมล (จันทโชโต) (2555) การส่งเสริมคุณธรรมและ จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัย ของ ไชยพร เรืองแท้ (2556) บทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า บทบาท ของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระอำนาจ อดุลกาโม (น้อยนิล) (2554) การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียน โรงเรียน ศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผลวิจัยพบว่า นักเรียนโรงเรียนศึกษา สงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีระดับ ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึง ประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านการมีวินัย พบว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมือง ชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านการมีวินัย มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายชื่อ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร และครูมีการปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตนตามข้อตกลง

กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน และสังคม ปลุกฝังให้นักเรียนตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และนักเรียนมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยพร เรื่องแห้ว (2556) บทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ถวัลย์ บัวสละ (2550) ศึกษาการดำเนินงานของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามทฤษฎีของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร พบว่าการดำเนินงานของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามทฤษฎีของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูประโชติ จันทวิมล (จนุทโชโต) (2555) การส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระอานาจอตุตถาโม (น้อยนิล) (2554) การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนโรงเรียน ศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผลวิจัยพบว่า นักเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านการใฝ่เรียนรู้ พบว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 ด้านการใฝ่เรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร และครูมีการปลุกฝังให้นักเรียนมีความพยายามในการเรียนรู้ นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้สื่อ สิ่งพิมพ์ เทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม และสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัย ไชยพร เรื่องแห้ว (2556) บทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูประโชติ จันทวิมล (จนุทโชโต) (2555) การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า

นักเรียนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ถวัลย์ บัวสละ (2550) ศึกษาการดำเนินงานของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามทฤษฎีของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร พบว่า การดำเนินงานของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามทฤษฎีของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระอำนาจ อุดดกาโม (น้อยนิล) (2554) การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียน โรงเรียน ศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผลวิจัยพบว่า นักเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.5 ด้านอยู่อย่างพอเพียง พบว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านอยู่อย่างพอเพียง มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร และครูปลูกฝังให้นักเรียนไม่เอาเปรียบผู้อื่นและไม่ทำให้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำผิด ปลูกฝังให้ใช้ทรัพย์สินของตนเองและสิ่งของในโรงเรียนอย่างประหยัด คู้ค่าและเก็บรักษาดูแลอย่างดี และปลูกฝังให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อม ยอมรับ และปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัย ไชยพร เรืองแท้ (2556) บทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ถวัลย์ บัวสละ (2550) ศึกษาการดำเนินงานของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามทฤษฎีของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร พบว่า การดำเนินงานของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามทฤษฎีของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูประโชติ จันทวิมล (จนท โชโต) (2555) การส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระอำนาจ อุดดกาโม (น้อยนิล) (2554) การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียน

ศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผลวิจัยพบว่า นักเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.6 ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน พบว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในอำเภอมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร และครูปลูกฝังให้นักเรียนเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ ปลูกฝังให้นักเรียนตั้งใจ และรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ และให้นักเรียนปฏิบัติตน ทุ่มเทในการทำงาน อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัย ถวัลย์ บัวสละ (2550) ศึกษาการดำเนินงานของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามทรรศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร พบว่า การดำเนินงานของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามทรรศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูประโชติ จันทวิมล (จนุท โชโต) (2555) การส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภopakเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภopakเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยพร เรืองแท้ (2556) บทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าบทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระอำนาจ อุดกกาโม (น้อยนิล) (2554) การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียน โรงเรียน ศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผลวิจัยพบว่า นักเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.7 ด้านรักความเป็นไทย พบว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในอำเภอมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านรักความเป็นไทย มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร และครูปฏิบัติเป็นแบบอย่างแก่นักเรียนในการแต่งกายแบบไทย ให้มีสัมมาคารวะ กตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ ปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทยด้วยความรู้สึก

ภาคภูมิใจ และปลูกฝังให้นักเรียนใช้ภาษาไทย และเขียนเลขไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ถวัลย์ บัวสละ (2550) ศึกษาการดำเนินงานของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามทฤษฎีของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร พบว่า การดำเนินงานของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามทฤษฎีของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูประโชติ จันทวิมล (จนุทโชโต) (2555) การส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยพร เรืองแท้ (2556) บทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระอำนาจ อดุลกาโม (น้อยนิล) (2554) การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียน ศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผลวิจัยพบว่า นักเรียน โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีระดับ ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.8 ด้านมีจิตสาธารณะ พบว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 ด้านมีจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร และครูปลูกฝังให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ของโรงเรียน ปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักช่วยเหลือผู้ปกครอง และครูทำงานด้วยความเต็มใจ และปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักดูแล รักษาทรัพย์สินสมบัติ และสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยพร เรืองแท้ (2556) บทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูประโชติ จันทวิมล (จนุทโชโต) (2555) การส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี

อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ถวัลย์ บัวสละ (2550) ศึกษาการดำเนินงานของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามทฤษฎีของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร พบว่า การดำเนินงานของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามทฤษฎีของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระอำนาจ อุดตกาโม (น้อยนิล) (2554) การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียน โรงเรียน ศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผลวิจัยพบว่า นักเรียน โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน เพราะผู้บริหารมีอิทธิพลในการจัดตั้งนโยบาย และการบริหารงานที่ชัดเจน ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการงานต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ ยกย่องชมเชย แสดงความยินดี การให้กำลังใจ หรือการแสดงออกอื่นใด แสดงให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถ และทำงานร่วมกันเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน และสังคม มีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบในการทำงาน นักเรียนปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ละอายและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด ต่อพ่อ แม่ ผู้ปกครอง นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ของโรงเรียน นักเรียนรู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงานด้วยความเต็มใจ และนักเรียนรู้จักดูแล รักษาทรัพย์สินสมบัติ และสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิวิมล สุขทนารักษ์ (2554) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลวิจัยพบว่า โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 มีค่าความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยาณี บุตรดีวงศ์ (2552) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน และการบริหารโรงเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียน

การบริหารโรงเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจังหวัดสระแก้ว จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน วุฒิการศึกษาของผู้บริหาร ประสบการณ์ การบริหารงานของผู้บริหาร โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอื่องอุมา โยสาจันทร์ (2558) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของผู้บริหาร สถานศึกษากับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนกลุ่มเครือข่ายปางสิตา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนกลุ่มเครือข่ายปางสิตา มีความสัมพันธ์กันทางบวกโดยรวมในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ งานวิจัยของ วิริยา จันทพันธ์ (2558) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับความฉลาด ทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม และรายด้านอยู่ระดับมาก ภาวะ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความฉลาดทางอารมณ์ ของผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา พูลกลี (2557) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา และวัฒนธรรมองค์การ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษา และวัฒนธรรมองค์การ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ผู้บริหารทำให้บุคลากรรู้สึกเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เพื่อการบรรลุสำเร็จที่ต้องการร่วมกันได้ ควบคุมอารมณ์ได้ดีแม้ในสถานการณ์คับขัน มีศีลธรรม และจริยธรรมสูงเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ร่วมงาน
2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ ผู้ร่วมงานปฏิบัติงาน ด้วยความตั้งใจ และมีการพัฒนาผู้ร่วมงานของตนเองอยู่เสมอ
3. ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ผู้บริหาร และผู้ร่วมงาน ควรแสดงความคิดเห็นตลอดจน เสนอแนวคิดใหม่ ๆ

4. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้บริหารควรเอาใจใส่ดูแลคำนึงถึงความต้องการ และความแตกต่างระหว่างผู้ร่วมงาน มีการติดต่อสื่อสาร และปฏิสัมพันธ์ที่ดี มีการแนะนำ และการมอบหมายงาน ผู้ร่วมงาน มีการพัฒนาหรือสนับสนุนในการทำงานเพื่อให้บุคคลสามารถบรรลุ เป้าหมาย

5. ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครองจะต้องให้ ความร่วมมือกัน จัดกิจกรรม และสนับสนุนให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับ พระมหากษัตริย์ ทุกครั้งที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น หรือหน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น นอกจากนี้ส่งเสริมกิจกรรมให้นักเรียน ได้เข้าร่วมร้องเพลงชาติก่อนเข้าเรียนทุกครั้ง เพื่อสร้างจิตสำนึกในความรักชาติให้มากยิ่งขึ้น

6. ด้านซื่อสัตย์สุจริต ผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ปกครองจะต้องพยายามดูแล เอาใจใส่ ให้นักเรียนได้ทำการบ้าน หรืองานที่มอบหมายด้วยตนเองไม่ลอกของเพื่อนมาส่ง เพื่อสร้าง ความซื่อสัตย์สุจริตให้ เกิดขึ้นภายในตัวของนักเรียน อันเป็นคุณธรรมเบื้องต้นที่จะนำไปสู่ การเป็นผู้ใหญ่ที่ดี

7. ด้านมีวินัย ผู้บริหารควรจัดตั้งนโยบายให้นักเรียนเข้าแถวก่อนเข้าห้องเรียน และ ให้เดินเป็นแถวไป เรียนตามห้องทุกครั้ง เพื่อเป็นการสร้างวินัยให้เกิดขึ้น

8. ด้านใฝ่ เรียนรู้ ผู้บริหารควรมีส่งเสริมการจัดนิทรรศการด้านวิชาการให้นักเรียน ได้เข้าร่วม เพื่อเป็นการเรียนรู้จากนอกห้องเรียน เพื่อเสริมสร้างทักษะที่นอกเหนือจากตำราเรียน และมีการจัดกิจกรรมประกวดผลงานด้านวิชาการ และด้านอื่น ๆ ของนักเรียนบ่อย ๆ เพื่อเป็น การกระตุ้นให้นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้อีกขึ้น

9. ด้านอยู่อย่างพอเพียง โรงเรียนควรมีโครงการที่เกี่ยวกับการออมเงิน เพื่อฝึกการใช้ จ่ายเงินของนักเรียนให้เกิดความประหยัด รู้จักค่าของเงิน

10. ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน ผู้บริหารจัดตั้ง นโยบายให้ครูมีการไ้รางวัลกับนักเรียน ที่ตั้งใจทำการบ้านมาส่งตรงตามกำหนดเวลา และควรมีการลงโทษกับนักเรียนที่ไม่ยอมส่งงาน หรือ ส่งงานล่าช้าเกินไป

11. ด้านรักความเป็นไทย โรงเรียนควรมีการจัดวันแต่งกายแบบไทยสัปดาห์ละ 1 วัน ทั้งผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูประจำชั้นก็ต้องแต่งด้วย เพื่อสร้างความภาคภูมิใจให้เกิดขึ้นกับ นักเรียน โดยการทำตัวเป็นต้นแบบ

12. ด้านมีจิตสาธารณะ ครูจะต้องฝึกให้นักเรียนรู้จักการช่วยเหลือเพื่อนเมื่อเพื่อนต้องการ ความช่วยเหลือ รวมถึงผู้ปกครองก็ต้องสอนให้นักเรียนเป็นผู้รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น โดยไม่หวัง ผลตอบแทน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 โดยมีการเปรียบเทียบขนาดของโรงเรียนด้วย
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1
3. ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนให้เกิดประโยชน์ และมีคุณภาพยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ วิเชียรเขต. (2551). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *แนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: ที.เอส.บี โปรดักส์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กอบศักดิ์ มูลมัย. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- กัลยาณี บุตรดีวงศ์. (2552). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนและการบริหารโรงเรียน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสระแก้ว*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ขวัญชัย จะเกรง. (2551). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุททสสงคราม*. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เจมจิรา ธาตุดี. (2557). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- จรรยารัตน์ แก้วปิ่นจันทร์. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลของการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเนชั่น.
- ซิดชญา ปรีดิทธิ. (2558). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาคกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เชวง เตชะโกศยะ. (2555). การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่นักศึกษา. เข้าถึงได้จาก <http://www.jariyatam.com/th/moral-cultivation>,
- ไชยพร เรืองแท้. (2556). บทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ณัชฎานุช สุธชาติ. (2553). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2544). ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม : การวิจัยและการพัฒนานุคคล. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการ โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- ถวัลย์ บัวสละ. (2550). ศึกษาการดำเนินงานของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามทรรศนะของข้าราชการครู. เข้าถึงได้จาก <http://www.grad.nu.ac>.
- ธีระพงศ์ ธนเจริญรัตน์. (2553). หลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารอยู่กลางการประกันภัย. คุยฎีนิพนธ์ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นภัสร แจ่มใส. (2555). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในกลุ่มศรีราชา 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- นฤมล โยคานุกูล. (2556). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา*. สารนิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุริยาสาน.
- บุญพริษฐ์ เหลืองอุ่มพล. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาคุณธรรมผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- เบญจมาศ โดสม. (2557). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประชุม โพธิกุล. (2553). *ภาวะผู้นำในการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มิตรภาพการพิมพ์ และสติวดีโอ.
- ปสุตา เพ็งประสพ. (2551). *การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนเซนต์หลุยส์ จังหวัดฉะเชิงเทรา*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พงศ์เทพ จิระโร. (2559). *หลักการวิจัยทางการศึกษา Principles of Educational Research*. ชลบุรี: บัณฑิตเอกสาร.
- พระครูประโชติ จันทวิมล (จันทโชโต). (2555). *การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม นักเรียนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระครูวิสุทธิสรคุณ (วิจิต วิจิโต). (2554). *บทบาทพระสงฆ์ที่มีต่อการสอนคุณธรรม จริยธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในอำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระธรรมสิงหบุราจารย์ (จรัญญิตฺตมฺโ). (2551). *สอนดี ทำดี มีคุณธรรมนำความรู้*. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

- พระบำรุง ปญญาพโล (โพธิ์ศรี). (2554). *ปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรม ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*
- พระอำนาจ อุดกามา (น้อยนิล). (2554). *การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2550). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.*
- พิศเพลิน เขียวหวาน และคณะ. (2546). *เอกสารประกอบการฝึกอบรมหลักสูตรการวัดประเมินผล คุณธรรมจริยธรรม ตามพรบ. 2542. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชिरาช.*
- ภาณี อนันต์นาวิ. (2557). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ทางการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มนตรี.*
- ภูศิ ควระระยับ. (2555). *พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบ วิทยาลัยปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 4. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ไมตรี คงนุกูล. (2553). *การศึกษาภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนนานาชาติ ดินเคค. กรุงเทพฯ. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- รงค์ ประพันธ์พงศ์. (2550). *เศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่. กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส์.*
- รัตติกรณ์ จงวิศาล. (2551). *ภาวะการณเปลี่ยนแปลง Transformational Leadership Theory เข้าถึงได้จาก <http://www.saruthipong.com/port/document/299-701/229-701-13.pdf>*
- วัชรพล คงมนต์. (2555). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางจริยธรรมกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารองค์กรภาครัฐ พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีสคเตียน.*

- วิริยา จันทพันธ์. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- วิไลวรรณ แสงจันทร์. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอสนามชัยเขต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม. (2551). *บันทึกความสำเร็จ “เยาวชนไทย ทำดี ถวายในหลวง” ประจำปีการศึกษา 2550. กรุงเทพฯ: ศูนย์คุณธรรม.*
- ศศิวิมล สุขทนารักษ์. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.*
- สมพิศ เกิดนวล พงุฑพิพล พงุฑพิกุล และชัยรัตน์ บุนมี. (2557). *แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนชุมชนบ้านไม้งาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.*
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. (2559). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. ชลบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1.*
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.*
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). *แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (2552-2559). กรุงเทพฯ: บริษัท ฟริกหวานกราฟฟิค จำกัด.*
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2558). *ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.*

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2556). แนวทางการแก้ปัญหาความรุนแรงในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค .
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2548). รายงานการวิจัยการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของผู้สอน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- สุกัญญา พูลกลี. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา และวัฒนธรรมองค์การตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุชาติพิทย์ วิเชียรวัฒนชัย. (2554). การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ควรปลูกฝัง และพฤติกรรมที่ปรากฏด้านคุณธรรมของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษานปฐมวัย, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสุพรรณบุรี ไชยอำพร. (2550). รูปแบบแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรมเพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม.
- สุภาพร เทพยสุวรรณ. (2553). สอนลูกให้ภาคภูมิใจในความเป็นไทย. กรุงเทพฯ: ชัคเชสมีเดีย.
- เสาวนีย์ ฉัตรแก้ว. (2551). คู่มือจัดรายการวิทยุสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: ปิ่นโตพับลิชชิง.
- อัญชลี ยิ่งรักพันธ์. (2550). ผลการใช้สถานการณ์จำลองผสมกับเทคนิคการประเมินผลจากสภาพจริงเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา. (2550). คุณธรรมนำความรู้ (ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพฯ: สำนักงานมาตรฐานการศึกษาและพัฒนารการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- เอื้องอุมา โยสาจันทร์. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนกลุ่มเครือข่ายปางสีดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- Aristotle. (1962). *Nicomachean Ethics*. translated by Martin Ostwald. Indianapolis: Bobbs-Merrill.
- Avolio, B. J. (1999). *Full range leadership development: Building the vital forces in organizations*. CA: Sage.
- Bass, B. M. (1985). *Leadership and performance beyond expectation*. New York: Free Press.
- Bass, B. M. (1999). Two decades of research and development in transformational leadership. *European Journal of Work and Organizational Psychology*, 8(1), 9-32.
- Bass, B. M., & Avolio, B. J. (1990). *Transformation leadership development*. California: Consulting Psychologists Press.
- Bass, B. M., & Avolio, B. J. (1993). Transformation leadership and organizational culture. *Public administration quarterly*, 17(1), 112-122.
- Best, & Kahn, J. V. (1993). *Research in Education* (7th ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. (5th ed.). New York: Harper & Row.
- Dubrin, J. A. (1998). *Leadership research findings, practice, and skills*. Boston, MA: Houghton Mifflin.
- Felton, S.L., (1995). *Transactional and transformational leadership and teacher job satisfaction*. Doctoral dissertation, Department of Philosophy Serene, The University of Mississippi.
- Hersey, P., & Blanchard, K. H. (1993). *Management of organizational behavior: Utilizing human resources* (6th ed.). NJ: Prentice Hall.
- Jean, P. (1997). *The moral judgment of the child*. London: Routledge & Kegan Paul.
- Kohlberg, L. (1964). Development of moral character and moral ideology. *Dissertation Abstracts International*, 55(10).
- Koontz, H., & Weihrich, H. (1988). *Management*. New York: McGraw-Hill.
- Krejie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining size for research activities. *Education and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Kuhnert, K. W., & Lewis, P. (1987). Transactional and transformational leadership: A constructive/developmental analysis. *Academy of Management Review*.12, 648-657.
- Lanier, S. P. (1993). *Promotion Moral and Conceptual Development in Rural Adolescents*. London : Routledge and Kenan Paul.

- Leithwood, K., Jantzi, D., & Fernandez, A. (1994). *Transformational leadership and teacher commitment to change*. California: Corwin Press.
- Licert, R. (1967). *The human organization: Its management and value*. New York: McGraw-Hill.
- Likert, R. (1987). *The human resources: Case and concept*. New York: McGraw – Hill.
- Linda, S. Kimberling. (2008). *Ethical Reasoning and Transformational Leadership: An investigation of public sector leaders*. USA: The Capella University.
- Mc Clelland, D.C. (1963). Motivational patterns in Southeast Asia with special reference to the Chinese case. *Journal of Social Issues*, 19(1), 6-19
- Mc Farland, D. E. (1979). *Management foundation and practices*. New York: MacMillan.
- Mc mullen, C. M. (1985). Effective discipline and contingency management system in an urban junior high/ middle school with and emphasis on development needs to young adolescent. *Dissertation Abstracts International*, 46(7).
- Mitchell, T. R. & Larson, J. R. (1987). *People in organizations: An introduction to organization behavior* (3rd ed.). New York: McFgaw-Hill.
- Mushinsky, M. P. (1997). *Psychology applied to work : An introduction to industrial and organizational psychology* (5th ed.). Californai: Brooks Cole.
- Nelson, D. L., & Quick, J. C. (1997). *Organization. behavior* (2nd ed.). New York: Harper and Row.
- Piaget, Jean. (1977). *The moral judgement and the child*. (2nd ed). New York: Collier Book.
- Plato. (1953). *Republic*. Translated by B. Jowett. In *The Dialogues of Plato*. Oxford University Press.
- Stogdill, R. M. (1974). *Handbook of leadership*. New York: The Free Press.
- Stoner, J. A. F., & Freeman, E. R. (1989). *Management* (4th ed.). Englewood Cliffs New Jersey: Prentice-Hall.
- Yuki, G. A. (1989). *Leadership in Organization*. Englewood Cliffs. New Jersey: Prentice-Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ 6218.8/ ว.253

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

3 มีนาคม พ.ศ. 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นิสิตรดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัย
บูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัยดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวชั้นทอง นนตินอก รหัส 58990016

งานนิพนธ์เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและสภาพแวดล้อม
ในการทำงานของครูโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
จันทบุรี เขต 1

โดยมี **ดร.ธนวิน ทองแพง** เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าว
เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิต
ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-581

ที่ ศธ 6218.8/ ว.254

(สำเนา)

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

6 มีนาคม พ.ศ. 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
เรียน

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นิติระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
บูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวจันทร์ทอง นนตินอก รหัส 58990016

งานนิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและสภาพแวดล้อมใน
การทำงานของครูโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
จันทบุรี เขต 1

โดยมี **ดร.ชนวิน ทองแพง** เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-581

ที่ ศธ 6218.8/ ว.255

(สำเนา)

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

8 มีนาคม พ.ศ. 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
เรียน

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นิติระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
บูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวชั้นทอง นนตินอก รหัส 58990016

งานนิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและสภาพแวดล้อมใน
การทำงานของครูโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
จันทบุรี เขต 1

โดยมี ดร.ธนวิน ทองแพง เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน
เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-581

ที่ ศธ 6218.8/ ว.255 ภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝัง
คุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน
โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เพื่อที่
นำผลวิเคราะห์ไปสรุปหาข้อเท็จจริง ผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานการศึกษา และ
ผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุง พัฒนาการศึกษาให้มี
ความเจริญก้าวหน้าทางการศึกษาในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงต่อไป

2. แบบสอบถามมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร
สถานศึกษา โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี
เขต 1

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียน
ในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามฉบับนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อใช้ในการวิจัยเท่านั้น
การวิเคราะห์เป็นไปในภาพรวม ซึ่งไม่ส่งผลต่อตำแหน่งหน้าที่การงานของท่านแต่ประการใด
ผู้วิจัยจะถือเป็นความลับและนำไปเป็นข้อมูลการวิจัย

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากทุกท่านเป็นอย่างดีขอขอบคุณมา
 ณ ที่นี้

นางสาวชั้นทอง นนดีนอก

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

**ตอนที่ 1 แบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1**

แนะนำในการตอบ โปรดเลือกระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของครู และ
บุคลากรทางการศึกษาเพียงระดับเดียว โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็น
ของครูผู้สอน

- 5 หมายความว่า ผู้บริหารปฏิบัติในระดับมากที่สุด
4 หมายความว่า ผู้บริหารปฏิบัติในระดับมาก
3 หมายความว่า ผู้บริหารปฏิบัติในระดับปานกลาง
2 หมายความว่า ผู้บริหารปฏิบัติในระดับน้อย
1 หมายความว่า ผู้บริหารปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา	มีการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
1. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์						
1.1	ผู้บริหารประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีน่าเคารพ ยกย่อง เติบโตขึ้น นับถือ เป็นที่ยอมรับ					
1.2	ผู้บริหารเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติ					
1.3	ผู้บริหารสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี แม้ในสถานการณ์คับขัน					
1.4	ผู้บริหารมีศีลธรรมและจริยธรรมสูงเป็นแบบอย่าง ที่ดีแก่บุคลากร					
1.5	ผู้บริหารประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า ส่วนตน					
1.6	ผู้บริหารมีกลยุทธ์ในการดำเนินงาน กำหนด เป้าหมายหลักในการทำงานอย่างชัดเจน					
1.7	ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นในตนเอง ความแน่วแน่ ในอุดมการณ์ในการปฏิบัติงาน					

ข้อที่	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา	มีการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
1.8	ผู้บริหารทำให้บุคลากรรู้สึกเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เพื่อการบรรลุสำเร็จที่ต้องการร่วมกันได้					
2. การสร้างแรงบันดาลใจ						
2.1	ผู้บริหารสามารถพุดจูงใจโน้มน้าวให้ผู้ร่วมงาน เสียสละ อุทิศตนในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุ เป้าหมาย					
2.2	ผู้บริหารกระตุ้นจิตวิญญาณของทีมให้มีชีวิตชีวา อยู่เสมอ					
2.3	ผู้บริหารสร้างและสื่อความหวังให้ผู้ร่วมงานเห็นถึง ความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย ที่กำหนดไว้อย่างแน่นอน					
2.4	ผู้บริหารสามารถกระตุ้นให้บุคลากรสามารถ จัดการปัญหา อุปสรรค ที่ประสบได้					
2.5	ผู้บริหารมีการให้ขวัญกำลังใจกับบุคลากร					
2.6	ผู้บริหารสร้างความมั่นใจ ความเข้าใจ ให้กำลังใจ ทำให้บุคลากรเห็นค่าของงาน					
2.7	ผู้บริหารช่วยให้บุคลากรมองข้ามผลประโยชน์ ส่วนตนเพื่อวิสัยทัศน์ ภารกิจร่วมกันของหน่วยงาน					
2.8	ผู้บริหารสามารถจูงใจให้บุคลากรมีเจตคติที่ดี ต่อการทำงาน					
3. การกระตุ้นทางปัญญา						
3.1	ผู้บริหารมีการกระตุ้นบุคลากรให้ตระหนักถึงปัญหา ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน					
3.2	ผู้บริหารกระตุ้นให้บุคลากรเป็นแนวทางใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา					
3.3	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้กำลังใจบุคลากร ในการคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหา					

ข้อที่	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา	มีการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
3.4	ผู้บริหารให้ความสนใจรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรทุกคนอย่างตั้งใจ มีเหตุผลอย่างเท่าเทียมกัน					
3.5	ผู้บริหารสนับสนุนและเปิดโอกาสให้บุคลากรวิเคราะห์และพิจารณาในสิ่งที่ปัญหาโดยคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ใช้หลักการมีเหตุผลและมีข้อมูลหลักฐาน					
3.6	ผู้บริหารทำให้บุคลากรมองเห็นปัญหาดังกล่าวจากมุมมองใหม่ของตนเอง เพื่อหาข้อสรุปใหม่ที่สร้างสรรค์ที่ดีกว่าเดิม					
3.7	ผู้บริหารทำให้บุคลากรเชื่อมั่นว่าปัญหาย่อมมีวิธีการแก้ไขเป็นสิ่งที่ทำทหายความสามารถ					
3.8	ผู้บริหารทำให้บุคลากรตระหนักว่าการร่วมกันแก้ปัญหาจะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาคได้					
4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล						
4.1	ผู้บริหารมอบหมายให้บุคลากรแต่ละคนตามความรู้ความสามารถ และความถนัดอย่างเหมาะสม					
4.2	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ใช้ความสามารถในการปฏิบัติงานใหม่ ๆ ที่ทำทหายความสามารถอย่างเต็มที่ โดยคำนึงถึงความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคล					
4.3	ผู้บริหารให้ความสนใจดูแลเอาใจใส่ให้ความช่วยเหลือแก่บุคลากรเป็นรายบุคคล					
4.4	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้ปรึกษาทั้งเรื่องงาน และเรื่องส่วนตัว					
4.5	ผู้บริหารให้ความแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานและความก้าวหน้าแก่บุคลากรเป็นรายบุคคล					

ข้อที่	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา	มีการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
4.6	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนา ศักยภาพของตนเองให้สูงขึ้นตามความสามารถ ความสนใจและความต้องการ					
4.7	ผู้บริหารสอนประสบการณ์การเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อย่างเท่าเทียมกัน					
4.8	ผู้บริหารทำให้บุคลากรมีความรู้ลึกกว่าตนเอง มีคุณค่า และมีความสำคัญต่อองค์กร					

**ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1**

แนะนำในการตอบ โปรดเลือกระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของครู และ
บุคลากรทางการศึกษาเพียงระดับเดียว โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็น
ของครูผู้สอน

- 5 หมายความว่า มีระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมมากที่สุด
4 หมายความว่า มีระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมมาก
3 หมายความว่า มีระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมปานกลาง
2 หมายความว่า มีระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมน้อย
1 หมายความว่า มีระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมน้อยที่สุด

ข้อที่	แบบสอบถามเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม นักเรียน	มีการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
1. ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์						
1.1	ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่นักเรียนในเรื่อง การยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ					
1.2	สนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่สร้าง ความสามัคคีปรองดองที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม					
1.3	ปลูกฝังให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม และปฏิบัติ ตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ					
1.4	จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงออก ซึ่งความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์					
1.5	ปลูกฝังให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งความรักชาติ ศาสนา กษัตริย์ หลากหลายรูปแบบอย่างชัดเจน					
2. ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต						
2.1	ปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัวต่อการกระทำผิด ต่อพ่อ แม่ ผู้ปกครอง และครู					

ข้อที่	แบบสอบถามเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม นักเรียน	มีการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
2.2	ปลูกฝังให้นักเรียนไม่ถือเอาสิ่งของ หรือนำเอางาน ของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง					
2.3	ปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตนต่อผู้อื่น ด้วยความซื่อตรง และทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี แก่เพื่อนด้านความซื่อสัตย์ และจริงใจ					
2.4	สนับสนุนให้นักเรียนไม่หาประโยชน์ ในทางที่ไม่ถูกต้อง					
2.5	สนับสนุนให้นักเรียนให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริง					
3. ด้านการมีวินัย						
3.1	ปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของ โรงเรียน และสังคม					
3.2	ปลูกฝังให้นักเรียนไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น					
3.3	ปลูกฝังให้นักเรียนตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรม ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน					
3.4	ปลูกฝังให้นักเรียนทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย จนสำเร็จ					
3.5	ปลูกฝังให้นักเรียนมีระเบียบวินัย และ ความรับผิดชอบในการทำงาน					
4. ด้านการใฝ่เรียนรู้						
4.1	ปลูกฝังให้นักเรียนมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้					
4.2	สนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ต่าง ๆ					
4.3	ปลูกฝังให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ สื่อ สิ่งพิมพ์ เทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ ได้อย่างเหมาะสม					
4.4	ปลูกฝังให้นักเรียนมีการบันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้					

ข้อที่	แบบสอบถามเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม นักเรียน	มีการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
4.5	ปลูกฝังให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้วยวิธีการต่าง ๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน					
5. ด้านอยู่อย่างพอเพียง						
5.1	ปลูกฝังให้ใช้ทรัพย์สินของตนเอง และสิ่งของ ในโรงเรียนอย่างประหยัด คู้มค่าและเก็บรักษาดูแล อย่างดี					
5.2	ปลูกฝังให้นักเรียนใช้ทรัพยากรของส่วนรวม และ ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัด และรู้คุณค่า					
5.3	ปลูกฝังให้นักเรียนไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำผิด					
5.4	ปลูกฝังให้นักเรียนใช้จ่ายอย่างประหยัด และ มีการเก็บออมเงิน					
5.5	ปลูกฝังให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อม ขอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข					
6. ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน						
6.1	ปลูกฝังให้นักเรียนเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ					
6.2	ปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตน ทุ่มเทในการทำงาน อดทนไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน					
6.3	ปลูกฝังให้นักเรียนตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงาน ให้สำเร็จ					
6.4	ปลูกฝังให้นักเรียนมีความพยายามแก้ปัญหา และอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จ					
6.5	ปลูกฝังให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจ และชื่นชม ผลงานที่ทำสำเร็จ					

ข้อที่	แบบสอบถามเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม นักเรียน	มีการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
7. ด้านรักความเป็นไทย						
7.1	ปฏิบัติเป็นแบบอย่างแก่นักเรียนในการแต่งกายแบบไทย ให้มีสัมมาคารวะ กตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ					
7.2	ปลูกฝังให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทยกับชุมชนและสังคม					
7.3	ปลูกฝังให้นักเรียนใช้ภาษาไทย และเขียนเลขไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม					
7.4	ปลูกฝัง ชักชวน แนะนำ ให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง					
7.5	ปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยด้วยความรู้สึกราบรื่นใจ					
8. ด้านมีจิตสาธารณะ						
8.1	ปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงานด้วยความเต็มใจ					
8.2	ปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตอาสาช่วยทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน					
8.3	ปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักดูแล รักษาทรัพย์สินสมบัติ และสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน					
8.4	ปลูกฝังให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ของโรงเรียน					
8.5	ปลูกฝังให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งดีงามของส่วนรวม ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้น					

ภาคผนวก ค

- ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม
- ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตารางที่ 17 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
ของผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อ	ความคิดเห็นของ			ค่า IOC	แปลผล	ข้อ	ความคิดเห็นของ			ค่า IOC	แปลผล
	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่						ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่				
	1	2	3				1	2	3		
1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	21	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	22	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	23	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	24	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	25	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	26	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	27	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	28	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	29	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	30	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	31	+1	-1	+1	.67	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	32	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้						
14	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้						
15	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้						
16	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้						
17	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้						
18	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้						
19	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้						
20	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้						

ตารางที่ 18 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม
นักเรียน

ข้อ	ความคิดเห็นของ			ค่า IOC	แปลผล	ข้อ	ความคิดเห็นของ			ค่า IOC	แปลผล
	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่						ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่				
	1	2	3				1	2	3		
1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	21	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	22	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	23	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	24	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	25	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	26	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	27	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	28	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	29	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	30	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	31	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	32	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	33	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	34	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	35	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	36	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	37	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	38	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	39	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	40	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 19 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำ
การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.68	21	0.73
2	0.53	22	0.62
3	0.49	23	0.57
4	0.69	24	0.56
5	0.84	25	0.42
6	0.85	26	0.71
7	0.58	27	0.65
8	0.64	28	0.50
9	0.77	29	0.74
10	0.76	30	0.65
11	0.68	31	0.57
12	0.65	32	0.64
13	.64		
14	0.72		
15	0.67		
16	0.72		
17	0.71		
18	0.74		
19	0.70		
20	0.71		

หมายเหตุ ค่าความเชื่อมั่น = .96

ตารางที่ 20 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการปลูกฝัง
คุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.74	21	0.78
2	0.67	22	0.74
3	0.65	23	0.73
4	0.62	24	0.63
5	0.76	25	0.75
6	0.81	26	0.65
7	0.70	27	0.80
8	0.72	28	0.70
9	0.76	29	0.64
10	0.63	30	0.83
11	0.65	31	0.70
12	0.76	32	0.73
13	0.83	33	0.69
14	0.76	34	0.59
15	0.80	35	0.78
16	0.79	36	0.74
17	0.66	37	0.75
18	0.74	38	0.65
19	.74	39	0.64
20	0.84	40	0.70

หมายเหตุ ค่าความเชื่อมั่น = .98

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางสาวจันทร์ทอง นนดินอก
วัน เดือน ปีเกิด	9 มิถุนายน พ.ศ. 2523
สถานที่เกิด	อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	303 หมู่ 4 ตำบลทุ่งพระยา อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2547-2548	ครูอัตราจ้าง โรงเรียนบ้านคลองอุดม ตำบลทุ่งพระยา อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา
พ.ศ. 2548-2558	พนักงานราชการ โรงเรียนบ้านอ่างตะแบก ตำบลทุ่งพระยา อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา
พ.ศ. 2558-ปัจจุบัน	ครูผู้ช่วย โรงเรียนวัดทองคั้ง “ไพโรจน์ประชาสรรค์” ตำบลนาป่า อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2545	การศึกษามหาบัณฑิต (เทคโนโลยีทางการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2560	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา